

Super Granny 5 – Verwaaid!

door: Megan Havervlok

Een voorleesboek voor grootmoeders en kleinkinderen
(9 - 99 jaar)



Polderdam, 1 juni 2023

Isbn: 978-94-92389-39-8

Uitgeverij: Editorial Perdido (www.editorialperdido.eu)

Auteursrecht omslagontwerp: 2022 Mijnheer Monster (info@vormstijl.nl)

Auteursrecht sharewareboek: 2023 Ronaldo Siète (ronaldo7.rs7@gmail.com)

Website: www.goodreads.com/author/show/14832966.Megan_Havervlok

Contact: megan.havervlok@gmail.com

Inhoudsopgave

[Titel-pagina](#)

[1. Presidenten en Precedenten](#)

[2. Muizen en Olifanten](#)

[3. Indrukkingen en Spraakwoorden](#)

[4. Fopneuzen en Flaporen](#)

[5. Kookpunten en Smeltpunten \(Deel 1\)](#)

[6. Kookpunten en Smeltpunten \(Deel 2\)](#)

[7. Ziekenzaal, Zakenzaal](#)

[8. Letterzetters en Lijnentrekkers](#)

[9. Grapjassen en Lolbroeken](#)

[10. Engnekken en Waaghalzen](#)

[11. Van Toeten en Blazen](#)

[12. Wegpiraten en Zeerovers](#)

[13. Griezelen en Gruwelen](#)

[14. Groentezaak](#)

[15. Manieren en Wijzen \(Deel 1\)](#)

[16. Manieren en Wijzen \(Deel 2\)](#)

Flaptekst

Leerzaam en leuk, grappig en gratis.

Zoek zelf maar in het woordenboek: Verwaaid staat er niet in. Superhelden maken namelijk hun eigen regels en verzinnen hun eigen woorden. In dit vijfde Super Granny boek, vol spannende, grappige avonturen, komen Megan en Granny heel wat moeilijke woorden tegen. Maar als je elke dag iets nieuws leert, dan kijk je daar niet tegenop; dan kijk je er naar uit.

Megan is de populairste schrijfster ter wereld van gratis Nederlandstalige kinderboeken. Dat wordt je natuurlijk niet zomaar. Daar moet je flink wat avonturen voor beleven en bergen belangrijke zaken oplossen. Megan en Granny bellen met presidenten en smoren een pittige oorlog, ze bakken pannenkoeken en cake, de bonte was heeft net zo weinig geheimen voor hen als het ruime sop, en het hoogtepunt is het laatste avontuur, naar het Dak van de Wereld, waar... Verwaaid! Lees het lekker zelf.

Over de andere boeken van Super Granny

Megan's fans op Kobo, GoodReads en Smashwords geven haar verhalen maar liefst 4,4 sterren. Hier een paar van de meer dan 700 recensies:

Super Granny 1

Vijf sterren - Super Granny is een grappig en onvoorspelbaar boek voor kinderen uit de onderbouw. Leuk om zelf te lezen of om voorgelezen te worden. Er zit geen greintje kwaad in, maar is toch spannend en boordevol fantasie, maar zo dat je kind er nog van kan slapen. De hoofdstukken zijn mooi afgerond, dus is het gemakkelijk om de draad weer op te pakken als je het boek even hebt weggelegd. Enkele thema's zijn opties hebben, keuzes maken, hoop. Er zit een boodschap in zonder dat het boek belerend of moraliserend wordt. Ook leuk om te lezen voor oma's! Er zit een onverwacht, open einde aan het boek dat schreeuwt om een vervolg. (Joan2517 op 20 maart, 2017)

Enorm leuk, origineel - Een heerlijk boek om te lezen, korte verhalen met een positieve afloop. Ik wil het iedereen cadeau geven, zo leuk vind ik het. (Marieke op 9 mei, 2019)

Super - Het is echt een SUPER boek! Ik zou wel eens een avontuur met Granny willen beleven. Dit boek moet je gewoon [helemaal] uit lezen.-XXX- (Loene op 29 augustus, 2017)

Super Granny - Leuk boek. Educatief boek zowel voor volwassenen als kinderen. Het is inderdaad belangrijk in dit leven, om eerst de dingen te doen die onze kennis vergroten. Vervolgens hier mee zowel nuttige als aangename avonturen te beleven. Dit fantasieboek is ook leuk om verfilmd te worden! (Dimph op 24 juli, 2018)

Ongelooflijk!! - Dit boek is zo leuk! Het is echt een aanrader voor kinderen die lezen. Er zitten geen prentjes in. Maar toch Geweldig! en mooi verhaal!! (BosBesJongen(B.B.J) op 23 juli, 2017)

Super Granny 2 - Oeps!

Het is super - Het beste wat ik heb gelezen. Echt een topper ik aanraad dit aan iedereen. (Oriana Van De Flier op 20 februari, 2021)

Dit is een heel erg leuk boek! - De avonturen van Meg en Granny zijn gezellig en spannend! Ik snap het boek heel goed en vind het cool dat de schrijver wil dat boeken voor kinderen gratis zijn. Dat is ook belangrijk! Dank je wel, schrijver, voor dit boek dat iedereen gratis kan en mag lezen! (Kyra op 25 februari, 2021)

GEWELDIG!!!! - Dit boek is sowieso nog leuker dan alle delen hiervoor. (Hailey Botterblom, 8 mei 2021)

Super Granny 3 - Ouwe Koeien

Wauw geweldig - Deel één en deel twee waren ook super leuk en leerzaam. Maar ook dit boek is helemaal leuk om te lezen. Wat mij betreft mogen er nog heel veel avonturen van Meg en Super Granny beleefd worden zodat Meg ze weer uitgebreid kan opschrijven in haar schrift en er nog meer delen uitgegeven worden. Vol lof en ik deel de boeken met iedereen die het wil hebben. powerrrrrr Meg en Super Granny.

(Iris op 9 februari, 2021)

Voor jong en oud!! - Ik kreeg dit boek van mijn moeder toen ik nog maar net mijn e-reader had en ik ben bijna 12! Ik zag geen leukere gratis boeken, dus ik ben 'm maar gaan lezen en het was SUPER LEUK!!!!!! Daarna wou mijn zusje van 8 het ook lezen... En ze vond het geweldig dat Megan ook haar leeftijd was... Als je de voorpagina ziet denk je vast, oh dat zal wel een prentenboekje zijn, maar het is een heus geschiedenis boek! Echt een aanrader!!! Doe! (Olivia op 26 januari, 2022)

Fantastisch! - Heerlijk ontspannende spannende avonturen, Meg. Ik lees er graag nóg meer. Ook al ben ik lang geen kind meer van 8 of 9. Wanneer komen de volgende uitgaven? Drie delen is toch veel te weinig als je elke dag een avontuur beleefd ;-). Ik kan haast niet wachten... Groeten, Christiaan [64] (Christiaan Boer op 22 maart, 2021)

Super Granny 4 - Pffff, Gemakkelijk

Boek super granny 4 pffff gemakkelijk - Het is een leuk boek vol met avonturen. Het is grappig en er zit veel leuke fantasie in het boek, ook vlot te lezen. Toffe verhaaltjes voor iedereen. (Aline op 24 september, 2022)

5 sterren Leuk - Ik vind het een super leuk boek: het is niet te spannend en niet te niet spannend dus kortom precies goed. (Kobo op 10 februari, 2023)

5 sterren Leuke avonturen - Het is een erg leuk boek met veel fantasie. En ook grappig . Dus erg leuk. (Mathis op 19 maart, 2023)

Super Granny 5 - Verwaaid!

Schrijf zelf wat je ervan vond. Op www.editorialperdido.eu kan je links vinden naar de pagina's van Smaswords, Kobo, Goodreads etc. waar je je mening over Super Granny kunt delen.

in voorbereiding: Super Granny 6 - Stomme Sommen

in voorbereiding: Super Granny 7 - Een Uitstekend Idee

Over de schrijfster

Megan Havervlok is 8 jaar en best wel slim voor haar leeftijd. Ze woont in Polderdam, in weeshuis De Bosheuvel, samen met nog een stuk of twintig andere meisjes. Meg woont ook bij Super Granny. Granny is een superheld, maar ze heeft Meg's hulp nodig, met eitjes bakken en rekenen, en natuurlijk met avonturen beleven. Met een superheld als Super Granny in de buurt gebeurt er elke dag wel iets bijzonders.

Als superheld (of als assistente van een superheld) heb je nooit een dagje vrij. Megan gaat daarom alleen op woensdagochtend naar school. De rest van de week geeft Granny haar les. "Eerst je schoolwerk en je klusjes in huis. Pas daarna een avontuur.", zegt Granny altijd. Die stomme sommen zijn best lastig, maar schrijven doet Meg met veel plezier. Ze schrijft elke ochtend het avontuur van de vorige dag op. Je snapt waarom ze met schrijven de beste van de klas is. En dat is nog niet alles: in april 2022 stond Megan Havervlok in Google Books "Populairste gratis Nederlandstalige kinderboeken ter wereld" op nummer 1 en 2. Best wel knap voor een meisje van acht, toch?

Op een dag vroeg Megan aan Super Granny: "Granny... Superhelden kunnen toch alles? Kunnen ze ook arme kinderen aan de andere kant van de wereld helpen?"

"Natuurlijk.", zei Granny: "Wij superhelden doen ons werk altijd gratis, maar als de mensen toch iets willen betalen, dan gebruiken we dat geld voor een goed doel. We kunnen er bijvoorbeeld een school van bouwen op Haïti. Dat is een van de armste landen van de wereld. Veel kinderen wonen er in tenten; tien jaar geleden zijn ze hun huis kwijt geraakt bij een aardbeving en niemand helpt ze om een nieuw huis te bouwen. Ze hebben ook geen school en geen geld voor een leraar. Dus als jij nou netjes onze avonturen opschrijft, zonder fouten, dan vragen we een bijzondere uitgeverij of ze jouw verhalen willen uitgeven. Als elke lezer een euro betaalt, dan hebben we die school zo bij elkaar. Is dat een leuk avontuur? Of is zoiets misschien net iets te lastig voor een meisje van 8?"

Megan grinnikte: "Pffff, gemakkelijk."

Shareware boek

Dit is een shareware boek. Je hebt toestemming om het gratis te downloaden, te bezitten, te printen, te kopiëren, te lezen, naar anderen te sturen en de teksten erin te gebruiken. Je kunt bijna alles doen met dit boekbestand en zijn teksten, behalve er geld mee verdienen, want dat is het recht van de auteur die de teksten heeft geschreven.

Als je dit boek leuk en nuttig vond, dan zou het fijn zijn als je mij, de schrijver, een bedankje zou sturen, bijvoorbeeld door de shareware-bijdrage van € 1,- (één Euro) over te maken naar onze sponsor op bankrekening NL96 KNAB 0258 6957 22 t.n.v. Admi 365 BV. De (vrijwillige) opbrengst van dit boek wordt gebruikt om een school te bouwen in Haïti, een van de armste landen ter wereld. Op www.editorialperdido.eu vind je meer informatie over dit project en sharewareboeken. Ook vind je daar al mijn andere boeken.

Je kunt me ook helpen door het boek of de downloadlink door te sturen naar je vrienden, of door iets over dit boek te schrijven op je sociale media, of op een van de internetpagina's voor recenties (je vindt de links op de pagina van dit boek op de website van Editorial Perdido). Ik wil graag nog meer mensen laten genieten van mijn verhalen. Dat kan alleen als ik een beetje hulp krijg met de promotie.

Disclaimer

Dit werk is het product van de fantasie van de schrijvers. De situaties in dit boek, hoe graag je ook wilt dat ze waar zijn, zijn fictie. De mensen in dit verhaal, ongeacht hoe waarschijnlijk je wilt dat ze bestaan, zijn fictie. De waarheid is vreemder dan fictie. Daarom schrijven we fictie: zodat we een betere waarheid kunnen vinden.

De taalfouten in dit boek zijn opzettelijk. Ten eerste geeft elke gevonden taalfout aan elke lezer een vrolijk gevoel van superioriteit ten opzichte van een team van professionele schrijvers, proeflezers, correctoren en uitgevers. Ten tweede is elke taalfout een protest tegen het onmenselijk (onmenselijk?) moeilijk maken van de Nederlandse taal: als het nationaal dictee door niemand foutloos kan worden opgeschreven, dan staat het eisen van «foutloos Nederlands» als slagingsvoorwaarde bij een inburgeringscursus gelijk aan een openlijke uiting van discriminatie. Als onze kinderen moeten leren dat je schrijft "kippENsoep, tomatENsoep, groentEsoep", maar die kinderen eten geen soep en ze weten ook niet hoe ze die soep moeten koken, dan vind ik dat we met elkaar de verkeerde keuzes maken. Als schrijftaal net zo eenvoudig zou zijn als spreken, dan kan 12 jaar basisonderwijs aan kennis over voeding, gezondheid en sociale omgang worden besteed, in plaats van aan het leren van onlogische grammatica en spelling. Waarom maken we taal zinloos ingewikkeld? Daar wordt niemand beter van.

Presidenten en Precedenten

Hi. Ik ben Megan Havervlok. Ken je me nog van mijn vorige avonturen? Als dat niet zo is, dan heb je wat gemist, hoor. Niet verder lezen, maar gelijk naar de website van Editorial Perdido en zoeken naar de boeken van Megan Havervlok. Je kunt ze overal gratis downloaden.

Dan kan je namelijk zelf lezen hoe ik Granny heb ontmoet, Super Granny, met wie ik elke dag een nieuw avontuur beleef. Ik hoef dan ook niet uit te leggen dat ik, met twintig meisjes en Juf Galsteen, in een weeshuis woon, De Bosheuvel in Polderdam, het saaiste dorp van Nederland. Dan hoef ik ook niet te vertellen over De Hobbel, mijn school, en mijn vrienden Pauline, Astrid en Ro. Als je mijn vorige boeken hebt gelezen, dan weet je al ook allang dat Granny een superheld is, en dat ik haar help met rekenen en eitjes bakken. Mooi. Dan zijn we lekker snel klaar en kunnen we gelijk midden in een nieuw, spectaculair, revolutionair avontuur vallen.

Gisteren was ik lekker snel klaar met mijn sommen, maar mijn schrijfwerk was een heel ander verhaal. Natuurlijk begon ik met het opschrijven van het verhaal van de vorige dag, dat is elke dag hetzelfde verhaal, al is het elke dag een ander verhaal, maar daarna vond Granny het nodig dat ik een paar nieuwe woorden leerde.

"Als je elke dag negen nieuwe woorden leert, achthonderd twaalf dagen lang, dan zijn dat in een jaar twee duizend en drie woorden, precies zoveel als in het woordenboek staan.", zei Granny.

Granny heeft in Hoehétidan op school gezeten. Daar hebben de nummers andere namen en ze zijn ook nog eens een ander getal. Wij tellen bijvoorbeeld 1 - 2 - 3 en schrijven dat als één - twee - drie, maar in Hoehétidan zeggen ze 8 - 4 - 6 en ze schrijven dat als vijf - negen - zeven, behalve op zondag, want dan is het weer anders. Voor Granny zijn onze getallen dan ook heel verwarrend. Daarom help ik haar met rekenen, betalen, klok kijken, en alle andere dingen met getallen.

Ik zei: "Je bedoelt natuurlijk, als ik elke dag drie nieuwe woorden leer, dan zijn dat duizend nieuwe woorden in een jaar."

"Precies.", zei Granny: "We pakken gewoon de krant erbij en beginnen te lezen. Als je een woord niet kent, dan schrijf je het op in je schrift. We zoeken de betekenis op in het woordenboek, en die schrijf je erachter. Had ik je de Wet Van Zeven al eens uitgelegd?"

"De wet van de zeven dwergen? Hey ho, hey ho, je krijgt het niet cadeau? Eerst je schoolwerk en de klusjes in huis, en daarna een avontuur?", lachte ik: "Dat was een grapje, hoor, Granny. Je had het al een keer of zeven uitgelegd. De Wet Van Zeven is genoemd naar Zonja van Zeven, letterkundige van het zevende knoopsgat. Ze is geboren in het jaar zevenhonderd en zeven, in Zevenhuizen. Nadat ze zevenenzeventig jaar de Nederlandse taal had bestudeerd, ontdekte ze haar beroemde Wet Van Zeven. Die luidt: iets zelf doen telt voor zeven keer kijken hoe een ander het doet; iets zeggen telt voor het zeven keer horen; iets opschrijven telt voor het zeven keer lezen. In het kort: actief leer je nieuwe dingen zeven keer zo snel als passief."

"Je ziet dat het werkt. Als ik het zeven keer uit moet leggen, dan kan je het sneller leren door het één keer op te schrijven. Dus zo gaan we het doen met die nieuwe woorden. Oké?"

Ik vond het prima. Als je elke dag een avontuur opschrijft, dan is het leuk om af en toe een nieuw woord te gebruiken. Je kunt nieuwe woorden natuurlijk het beste uit leesboeken halen, vol spannende en grappige avonturen, want als je iets met plezier doet, zoals lezen en schrijven, dan doe je het vanzelf langer en vaker. Volgens de Wet Van Zeven leer je alles sneller door het te doen met plezier, en zo krijg je er nog meer plezier in. Kijk zelf maar hoe goed ik ben geworden in het beleven van avonturen, maar ook in het opschrijven van die avonturen. Wanneer lezers «bedankt»-berichtjes sturen is het nog fijner. Leren is leuk.

Granny pakte de krant erbij: "Laten we beginnen met het hoofdartikel. «Verkiezingen in Banania». Verkiezing, dat komt van «kiezen». Het betekent dat je tanden in kiezen veranderen als je op een houtje moet bijten."

Ik schudde mijn hoofd: "Nee, Granny. Kiezen zijn niet alleen die witte dingen in je mond. Kiezen is ook een werkwoord. Als je twee verschillende dingen op je bord hebt, en je mag er maar één opeten, dan moet je kiezen. En als twee mensen burgemeester willen worden, dan kiezen de mensen van het dorp wie dat werk mag doen. Maar «Banania», dat is een nieuw woord. Dat ken ik nog niet. Zullen we dat opzoeken?"

Granny schudde haar hoofd: "Banania is een klein land in Midden-Amerika. Het ligt tussen Macadamia en Melocotonia. De hoofdstad is Chiquita. Ik ben er vroeger een paar keer geweest, om de mensen te leren hoe ze voor zichzelf konden zorgen. Eerst hadden ze een dictator, daarna een revolutie, en tenslotte een republiek."

"Pffff.", zuchtte ik: "Dat zijn drie moeilijke woorden in één zin. Dick Tator? Is dat de broer van Presen Tator,

die altijd het nieuws op de televisie voorleest?"

Granny trok een vragende wenkbrauw op, alsof ze wilde zeggen: "Wat heb ik je nou net gezegd, over de Wet Van Zeven?" Ja, daar had je het al: als je het hoort, dan blijft het niet hangen. Dan kan ik het beter hardop zeggen en opschrijven.

"Ik snap het al, Granny. Actief. Superhelden zijn actie figuren."

Terwijl ik de drie nieuwe woorden opschreef, bedacht ik opeens dat we geen woordenboek in huis hadden. Maar geen paniek: we hadden wel een superheld in huis, met een superheldentelefoon die overal een antwoord op weet. Zoals Tom en Tom ons altijd de weg wijzen, zo had Granny op haar telefoon ook Mijnheer en Mevrouw Van Daale, die op elke vraag over taal een antwoord hadden.

"Revolutie betekent «omwenteling» of «complete verandering». Het woord wordt vaak gebruikt als de mensen in een land een ander soort regering of leider willen, zoals de Franse Revolutie, toen de koning werd onthoofd en er in zijn plaats een president werd gekozen. Maar we gebruiken het woord «revolutie» ook als iets nieuws grote veranderingen meebrengt: machines zorgden voor de industriële revolutie; computers en mobiele telefoons veroorzaakten de digitale revolutie.", legde Mevrouw Van Daale uit. Ik schreef het snel op en vond het gelijk heel duidelijk.

"Een republiek is een staatsvorm, net als een dictatuur, een aristocratie of een monarchie. De leider van het land wordt gekozen uit verschillende kandidaten en krijgt de titel President. Ook het land zelf wordt een republiek genoemd, in tegenstelling tot bijvoorbeeld een prinsdom, een koninkrijk of een keizerrijk, wat alle drie voorbeelden zijn van een monarchie.", vertelde Mijnheer Van Daale.

"Ik luister liever naar Mevrouw Van Daale dan naar haar man.", zei ik tegen Granny: "Als Mijnheer van Daale een moeilijk woord uitlegt, gebruikt hij daarbij drie andere moeilijke woorden. Als ik nu vraag wat een aristocratie is, dan krijg ik natuurlijk weer drie andere onbegrijpelijk woorden om mijn oren. Zo komen we er niet uit, Granny."

Mevrouw van Daale begreep dat uitstekend. Ze zei: "Een dictator is de leider van een dictatuur, en een dictatuur is een staatsvorm waarbij een dictator alles bepaalt. Als de leider alleen aan zichzelf denkt, en niet aan het land en alle inwoners, dan noemen we zo'n leider «Een Sterke Man» oftewel een dictator. Hiervan afgeleid zijn de woorden «dictee» (opschrijven wat iemand hardop voorleest) en «dicteren» (zeggen wat anderen moeten doen). In een dictatuur dicteert de dictator. Als je niet doet wat je wordt opgedragen, straft de Sterke Man met harde hand. In een dictatuur zijn er ook geen verkiezingen. De inwoners hebben namelijk niets te vertellen. De dictator blijft gewoon met zijn dikke taas zitten tateren zonder ook maar naar iemand te luisteren."

Kijk, dat maakte veel duidelijk. Ik vroeg Mevrouw Van Daale gelijk naar die andere moeilijke woorden: "En hoe zit dat dan met een monarchie en die aristocrats? Zijn dat ook dictators?"

Mevrouw van Daale moest er om lachen: "Nee, dat is niet hetzelfde. Als de leider van het land de troon aan zijn zoon of dochter geeft, dan noemen we dat een monarchie. De leider kan een prins zijn, of een koning, of misschien zelfs een keizer, dat maakt niet uit. Als de leiding uit een groepje edelen bestaat, zoals graven, hertogen en baronnen, die zichzelf aanwijzen als leider, zonder verkiezingen, dan noemen we dat een aristocratie. Het woord Aristocratie komt van Aristoteles en betekent «regering door De Besten». Een goede koning en de beste edelen denken natuurlijk altijd aan anderen. Een dictator denkt alleen aan zichzelf. Dat is het verschil. Snap je het nu?"

Gelukkig had ik het allemaal opgeschreven. Het was niet gemakkelijk, maar het was wel duidelijk zo. We bedankten Mijnheer en Mevrouw Van Daale voor hun uitleg.

"Juf Galsteen van De Bosheuvel is dus eigenlijk een dictator. En juf van Appelscha van mijn klas dicteert ook zonder naar ons te luisteren.", zei ik.

"Doe je dat expres? Of heb je een lesje nodig?", vroeg Granny.

Ik zuchtte diep: "Een dictator denkt alleen aan zichzelf. Juf Galsteen laat ons klusjes doen zodat we leren hoe we voor onszelf kunnen zorgen, en Juf van Appelscha leert ons belangrijke dingen die zij kan en wij nog niet. Dus Juf Galsteen en Juf van Appelscha denken aan ons en niet aan zichzelf. Ze hebben juist heel veel werk om ons al die dingen te leren. Oké? Heb ik het goed begrepen?"

Door het zelf te zeggen hoefde ik er tenminste niet zeven keer naar te luisteren. We konden ophouden met opschrijven van nieuwe woorden, de krant opbergen, en aan een avontuur beginnen.

Helaas.

Granny las gewoon verder, hardop: "«Verkiezingen in Banania. De kiezers hebben behoefte aan een Sterke Man, die alle problemen in één keer op kan lossen. Er zijn twee kandidaten: Superman en Super Granny...» Dat is vreemd. Ze hebben mij niets gevraagd. Ik zal ze eens bellen."

Een paar seconden later klonk een vrouwenstem uit Granny's telefoon: "U spreekt met het

regeringscentrum van Banania. Wij worden momenteel heel vaak gebeld en kunnen u helaas niet te woord staan. Wij verzoeken u om na de verkiezingen terug te bellen."

"Verwaaid!", zei Granny: "Gelukkig heb ik een direct nummer van Antonio Del Carro, de chauffeur van de President."

Antonio nam direct op: "Hallo, Granny. Hoe gaat het met je?"

"Met mij gaat het prima, Antonio. Alleen geloof ik dat ik doof aan het worden ben. Ik lees hier in de krant dat ik kandidaat ben om President van Banania te worden, maar ik heb niet gehoord dat iemand mij gevraagd heeft of ik dat wel wil."

Antonio wist er alles van: "Dat heeft de President bepaald, Granny. Ik geef hem je zelf wel even. Hij zit hier naast me in de auto. Mijnheer de President? Ik heb Super Granny voor u aan de lijn. Wat zegt u? Geen tijd? Hoezo geen tijd? Wilt u soms dat ze met supersonische snelheid hierheen komt vliegen om u eens flink door elkaar te rammelen en u daarna een lesje te leren? Weet u niet meer hoe het met uw voorganger, de dictator, is afgelopen? ... Goed zo. Dat dacht ik al. Hier komt Super Granny. Ik zet haar wel even op de speaker..."

Eerst klonk er wat gekraak en toen hoorden we een andere stem: "Goedemorgen, Granny. Waar bel je voor?"

"Ik lees in de krant dat Superman en ik kandidaat zijn om president van Banania te worden. Waarom weet ik daar niets van?"

De President legde het uit: "Er zijn precedents van presidenten zonder centen, die precies volgens de precessie de precariorechten preconiseerden, om de economie te bevorderen en de werkgelegenheid te stimuleren. We weten allemaal hoe dat is afgelopen, dus ik heb besloten dat we het dit keer anders gaan doen. Een sterke man. Een ander antwoord is er niet."

"U luistert niet. Ik ben een vrouw.", zei Granny.

"Ik luister wel, Granny. Superman is een sterke man. Hij was mijn eerste keus. Maar hij heeft laten weten dat hij geen zin heeft om President van Banania te worden. Vanwege de emancipatie en de vrouwicipatie, ter voorkoming van consternatie en constipatie, en vanwege de precare precedents van vorige presidenten, heb ik daarom besloten dat de nieuwe Sterke Man beter een vrouw kan zijn. Dus jij bent de enige kandidaat. Dat maakt het voor de mensen gemakkelijker om te kiezen. Dan kunnen ze namelijk nooit de verkeerde keuze maken. Dat is prettig. Er zijn voldoende precedents van presidenten waarvan na de verkiezingen bleek dat het hele land een verkeerde keuze had gemaakt. Dat willen we graag voorkomen. Dat is niet goed voor de economie en rampzalig voor de werkgelegenheid. En natuurlijk willen we ook de natuur hier niet vergeten. Het is voor iedereen beter als we de natuur een handje helpen, bijvoorbeeld door de zittende president gewoon lekker te laten zitten en te doen wat hij zegt. We zitten midden in een hongersnood, dus als je besluit om je terug te trekken als kandidaat, dan sparen we die dure verkiezingen uit. En je hoeft ook niet met Superman te vechten wie de Sterkste Man is, dus dat scheelt weer bloedneuzen en blauwe plekken; dat zijn goede berichten voor de medische zorg, die toch al met lange wachtlijsten te kampen heeft. Geen zorgen, Granny. Ik ga het voor je regelen. Het komt allemaal in orde. Lees de krant maar, dan zie je het vanzelf."

Granny was eventjes stil. Had ze het goed begrepen? Ik had het in ieder geval uitstekend begrepen. Het is natuurlijk onbeleefd om in te breken in een telefoongesprek, zeker een gesprek tussen de President van Banania en een superheld, maar hongersnood breekt wet.

"Goedemorgen, mijnheer de President. Ik ben Megan, de assistente van Super Granny. Mag ik misschien vragen wat al die moeilijke woorden betekenen die u gebruikt? Ik begrijp er geen pepernoot van."

Oeps! In Banania weten ze natuurlijk niet wat pepernoten zijn.

"Wat zijn dat, pepernoten? Zijn dat zangnoten die met een hete stem gezongen worden? Of zijn het boomvruchten waar een gepeperde rekening aan hangt?", vroeg de President.

Ik legde het uit: "Pepernoten zijn een lekkernij. Ze worden rond 5 december met handenvol rondgestrooid en uitgedeeld, maar je krijgt ze alleen als je zoet bent geweest. Bent u zoet geweest, mijnheer de President? Heeft u geluisterd naar wat de inwoners van Banania willen? Of denkt u alleen aan uzelf? Verzint u slimme plannetjes om als een dictator de verkiezingen af te stemmen? Verzint u zoveel mogelijk moeilijke woorden, zodat niemand meer begrijpt waar u het over heeft? Praat u meer dan dat u luistert, mijnheer de President? Dan is er maar één keuze over: Super Granny vliegt nu met supersonische snelheid naar Banania om u zo hard aan uw oren te trekken dat ze nog langer worden dan de flaporen van een konijn: dan leert u wel om naar anderen te luisteren. Luistert u wat ik zeg, mijnheer de President?"

Het was even stil. De President moest vast even nadenken over mijn (toch heel duidelijke) uitleg.

Als je verkiezingen hebt, dan moet er natuurlijk wel iets te kiezen zijn. Flaporen was misschien niet zo'n

leuk vooruitzicht. Ik ging dus vrolijk verder: "Er is ook een andere mogelijkheid. In een republiek mogen de mensen kiezen wie het werk het beste kan doen. Natuurlijk kiezen ze het liefst voor iemand die niet alleen maar aan zichzelf denkt. Een president die luistert en hard wil werken, zodat iedereen het een beetje beter krijgt, dat is vast een goede kandidaat voor de verkiezingen.

» Super Granny heeft het op dit moment super druk. Ook al is ze De Sterke Vrouw die Banania op dit moment graag op de troon wil zien, ze denkt zelf dat het beter is om de mensen een lesje te leren, zodat iedereen in het vervolg betere keuzes kan maken."

De President begreep het: "Ik begrijp het. Je legt het prima uit, Megan Havervlok. Een president met flaporen, dat is natuurlijk geen gezicht. Maar wat moeten we dan?"

"In plaats van Super Granny, uit Hoehétidan, of Superman, van de planeet Krypton, kunnen de mensen van Banania beter iemand uit hun eigen land kiezen. Een ervaren bestuurder die de mensen motiveert en inspireert. Niet met straf, maar met... Pepernoten!"

"Dat klinkt goed.", zei de President.

"Je kunt natuurlijk iedereen straffen die niet doet wat de dictator dicteert. Maar je kunt ook iedereen belonen die het hele jaar hard gewerkt heeft en lief voor anderen is geweest. Een goede bestuurder helpt iedereen, zodat ze kunnen leren om samen alle klusjes te doen. Als het jaar voorbij is, dan krijgt iedereen pepernoten. Weet je hoe lekker die zijn, pepernoten? Als je ze één keer hebt geproefd, dan zou je willen dat het elke dag 5 december is, zo lekker. Pepernoten zijn gemaakt van natuurlijke rogge, dat zelfs op arme grond prima groeit. Ze bevatten bijna geen zout en schadelijke vetten, maar zitten wel vol voedzame vezels en eiwitten. Met vegetarische pepernoten doe je de dieren en het milieu een plezier, en los je tegelijk de hongersnood op.

» Natuurlijk kan Super Granny even langs komen met een grote zak pepernoten, maar ze zit op dit moment helaas midden in het woordenboek, om uit te vissen wat precedenteren zijn en precariorechten en consternatie en constipatie. Dus ik had bedacht dat we het dit keer anders gaan doen. Luister u, mijnheer de President? Schrijft u gelijk op wat ik zeg? Dan hoef ik het niet zeven keer te herhalen."

"Ik luister en ik schrijf zo snel als ik kan, mevrouw Megan Havervlok."

Ik moest een beetje lachen om mijn plannetje, maar ik wist zeker dat Granny het een uitstekend idee zou vinden, dus ik zei het gewoon: "Super Granny staat haar plaats af aan een nieuwe kandidaat, een ervaren bestuurder... chauffeur Antonio Del Carro. Luister je, Antonio?"

"Ik luister, Megan Havervlok, en ik vind het eerlijk gezegd een uitstekend idee. Als iemand me het recept zou kunnen sturen, dan ga ik vanavond direct de keuken in om pepernoten te bakken. Als mijn hele familie meehelpt, en de rest van de buurt, en alle inwoners van Chiquita, dan kunnen we bij de verkiezingen met pepernoten strooien in plaats van die onsmakelijke foldertjes. Zo lossen we de hongersnood op zonder dat we het regenwoud moeten kappen voor posters en papieren beloftes. Weliswaar is de huidige president ook kandidaat, maar tegen Super Granny's heerlijke pepernoten programma maakt hij natuurlijk geen enkele kans."

Zo snel wilde de President het niet opgeven: "Ho, ho. Wacht eens even. Pepernoten bakken? Dat kan ik natuurlijk ook, en misschien zelfs wel beter. Niemand hoeft mij aan mijn oren te trekken. Ik kan uitstekend luisteren en ik heb zojuist een uitstekend idee gehoord voor de nieuwe verkiezingen. Niet straffen van luie en ondeugende burgers, maar juist een beloning geven aan de goede mensen die aan anderen denken. Dit gaat een revolutie worden. Ik geloof dat ik mijn lesje geleerd heb. We gaan eraan werken, Antonio en ik. Dank je wel, Granny en Megan. Jullie lezen wel in de krant hoe dit avontuur afloopt."

Granny lachte: "Uitstekend, mijnheer de President. Maar één ding moet je ons beloven: geen moeilijke woorden meer. We hebben voor vandaag en voor de rest van de week al meer dan genoeg precedenteren voor de recensenten over presidenten zonder centen. Afgesproken?"

Snel fluisterde ik: "Wat zijn precedenteren?"

Granny fluisterde terug: "Gewoon, iets dat al eerder is gebeurd. Iets waar je van geleerd hebt."

"Dus niet de dictator na de revolutie vervangen door een nieuwe dictator. Liever een pepernoten revolutie.", fluisterde ik.

Granny glimlachte en gaf me een knipoog. Ik had het uitstekend begrepen. In Banania was politiek blijkbaar kinderspel.

"Wij hebben ons lesje geleerd, Granny.", zeiden Antonio del Carro en de President in koor.

Nou, dat was duidelijk. Maar wel een lang verhaal. Dat zou me flink wat tijd kosten om het allemaal op te schrijven. Zonder te mopperen, hoor. Ik vind schrijven heerlijk; bijna net zo leuk als avonturen beleven.

Muizen en Olifanten

Gisteren kwam Ro met een nieuw spel.

"Scrabble is leerzaam en leuk.", had zijn moeder gezegd: "Ga maar lekker met je vriendjes spelen. Maar niet hier. Ik krijg vanmiddag de dames op de thee."

Bij Astrid thuis konden we ook niet; daar waren ze aan het behangen. Bij Pauline op de Bosheuvel konden we beter ook maar wegblijven; Juf Galsteen speelde Mens-Erger-Je-Niet met iedereen die ze tegenkwam: eerst gaf ze je een vervelend karweitje, en daarna mopperde ze dat je het beter kon doen zonder te mopperen. Mens, erger je niet...

"Ro heeft een nieuw spel, Granny. Scrabble. Dat is rekenen en schrijven tegelijk. Mogen we hier spelen?", vroeg ik.

"Ja, hoor. Kunnen jullie me ook helpen met mijn werk? Ik probeer de luchtigste pannenkoeken ter wereld te bakken. Ik heb fijnproevers nodig."

Nou, dat was nog eens iets anders dan Juf Galsteen helpen met de kelder uitmesten. Eerst maakten we allerlei soorten beslag. Voor vier kleine pannenkoeken neem je 100 gram zelfrijzend bakmeel, een glas melk en een eitje. Daarna probeerden we allemaal in ons eigen kommetje een ander geheim ingrediënt uit.

Granny deed een glaasje bier door haar beslag. De bubbels zouden het vast luchtiger maken.

Ik klopte er een zakje vanillesuiker doorheen. Of het daarmee luchtiger werd, dat weet ik niet, maar wel lekker zoet.

Ro mixte er een klontje roomboter door. Dan leek het meer op een cakebeslag en cake was altijd heerlijk luchtig, dacht hij.

Pauline gebruikte boekweitmeel. Dat was gezonder en lekkerder, zei ze. Het was inderdaad lekker, maar niet luchtig genoeg voor het wereldrecord.

Astrid had bedacht om een snufje kaneel aan het recept toe te voegen. "Met kaneel kan veel, en de staafmixer maakt er een luchtig beslagje van."

Dankzij die staafmixer vlogen de beslagklodders om onze oren, dus Astrid's kaneel knutsels werden de kleinste pannenkoeken van allemaal, maar we zaten vol van die andere vier, dus we vonden het prima.

Toen we de pannenkoeken op hadden, begon het spel. Ro wilde de scores bijhouden, en het was ook zijn spel, dus hij mocht beginnen. «SCHOOL» legde hij op het bord. De letter C telde voor 5 punten, en die legde hij (heel slim) op het lichtblauwe vakje, waardoor het dubbel telde. 21 punten. Hij schreef het op.

Ik legde de T en de A aan de S: «TAS». De A Telde dubbel, maar toch maar 6 punten.

Ro grinnikte: "Niet slim. Als je die tas achter de school had gelegd, dan had je schooltas, en dat is 21 punten."

"Maar dan heb ik een S nodig, en die heb ik niet.", zei ik. Ik had wel de X, maar ik dacht niet dat SCHOOLTAX in het woordenboek zou staan.

Granny legde een E en een N achter de H van Ro's school: HEN. Ook maar 6 punten.

"Pffff. Ik heb alleen maar klinkers.", zei Pauline: "Als het nou straatklinkers waren, dan kon ik ze gebruiken om de Bovendijkse Weg te leggen. Die is zo lang, dat ik dit spel gemakkelijk zou winnen. Het enige dat ik kan bedenken is dit..."

Ze legde een O voor de L van school en IE erachter: "OLIE. Geen bonus. 6 punten."

"Ha! Let eens op hoe ik dit doe.", jubelde Astrid. Achter de olie legde ze, triomfantelijk, FANT: "OLIEFANT. En de T telt voor twee. 15 punten."

Ro schudde zijn hoofd: "Nee, dat is niet goed. Je schrijft OLIFANT, zonder E."

Astrid vond van niet: "Nou, je hebt de Afrikaanse olifant en de Indische olifant, maar daartussen ligt het Midden-Oosten, en daar hebben ze zoveel olie dat ze dat moeten vervoeren met oliefanten. Vroeger gebruikten ze mammoet tankers, maar de mammoet is ondertussen uitgestorven."

"In het Midden-Oosten hebben ze alleen kamelen.", wist Pauline.

Astrid schudde haar vuurrode krullenbol: "Met een kameel vervoer je kaneel. Maar olie gaat alleen met een olifant. Je hebt daar speciale olijfoliefanten, en zonnebloemoliefanten, en zelfs motoroliefanten, die rijden wedstrijden op motoren, de motoroliefantenwegracekampioenschappen. Dat is pas een mooi

Scrabble woord."

Ro haalde Astrid's FANT van het bord en zei: "Je bent een fantast, Astrid. Alleen woorden uit het woordenboek."

Ik keek naar het bord en kreeg opeens een fantastisch idee: "Als je die FANT in een TAS stopt, wat heb je dan?"

Astrid snapte het meteen. Ze legde de FAN voor mijn TAS, de T erachter, en toen stond er: FANTAST. De T telde dubbel en de F lag op een roze vakje, dus het hele woord kreeg twee keer zoveel punten.

"30 punten. En let eens op wat ik nu doe...", lachte Astrid. Ze pakte haar laatste drie steentjes en maakte er FANTASTIES van.

"38 punten, plus 50 extra omdat ik alle letters heb gebruikt, en het spel is afgelopen, en ASTRID HEEFT GEWONNEN! FANTASTIES!"

"Fantasties. Gefeliciteerd. Bijzonder slim gespeeld. Daar kunnen wij nog wat van leren. Nog een spelletje?", zeiden Granny, Pauline en ik, terwijl we Astrid een hand gaven om haar te feliciteren met haar fantastische overwinning..

Ro nam het niet zo sportief op: 'FANTASTIES is geen goed woord. Je schrijft FANTASTISCH. En je mag elkaar niet helpen. Dat is vals spelen. Ik heb gewonnen."

Hij wilde Astrid's steentjes weghalen, maar ik hield hem tegen: "Wie noemde Astrid een fantast? Als iemand haar geholpen heeft, dan ben jij het. Er staat trouwens nergens in de regels dat je elkaar niet mag helpen. En dat is ook logisch: als je elkaar helpt, dan is dat leuker en je leert ook nog eens van elkaar. Ik heb vandaag bijvoorbeeld een FANTASTIES nieuw woord geleerd. Om zo'n fantasties woord te verzinnen, daar heb je echt fantasie voor nodig. Alleen een echte fantast kan zoiets bedenken. Astrid heeft eerlijk gewonnen."

Pauline was het met me eens, en Astrid natuurlijk ook, maar Ro had nog steeds de regels van Mens-Erger-Je-Niet niet onder de knie: "Het is niet eerlijk. Jullie spelen vals. Ik had de meeste punten."

Granny vond dat het nu genoeg was: "Nu heb ik er genoeg van. Wat is het doel van elk spel? Plezier. Als je speelt om te winnen, dan is er één de beste en verliezen alle anderen. Wat win je dan? Dat de verliezers niet meer met je willen spelen. Als je speelt voor je plezier, dan heeft Astrid ons het meeste plezier bezorgd, en dan winnen we allemaal. Zeg het maar, Ro? Wil je graag de beste zijn? Ga dan maar lekker in de tuin zitten, in je eentje, dan spelen wij samen nog een spelletje."

Ro dacht even na. Natuurlijk had Granny gelijk. Maar hij wilde zich ook niet zomaar gewonnen geven: "Dus voortaan mogen we FANTASTISCH schrijven, maar ook FANTASTIES?"

Astrid noemde een hele lijst van woorden die eindigen op IES: "Vies, kies, precies, advies, verlies, ruzies, Fries... Poep en pies... Dat schrijf je allemaal hetzelfde, met I - E - S op het einde. Waarom zou je FANTASTIES dan anders schrijven? Dat is niet logisch."

"Aha!", protesteerde Ro: "LOGISCH schrijf je ook niet als LOGIES. Dan zeg je lozjies en het betekent dat je blijft slapen."

"Dus het is allebei een goed Scrabble woord. Dus ik heb gewonnen. Dus we zullen mijnheer en mevrouw Van Daale een briefje sturen dat ze hun woordenschat mogen opwaarderen met een fantasties nieuw woord. Nog een spelletje?", zei Astrid.

We kregen niet de kans. De deurbel rinkelde dat we bezoek hadden. Even later kwam Granny de keuken in met een man in een deftig zwart pak met een hoge hoed.

Granny stelde ons voor aan haar bezoeker en stelde de bezoeker aan ons voor: "Dit is Magic Mike, de knapste goochelaar van het land."

Astrid was niet onder de indruk: "Goochelen? Pffff, gemakkelijk. Op de computer Google ik met twee vingers de hele wereld bij elkaar."

Magic Mike nam zijn hoed af, liet zien dat er niets in zat, en... toen toverde hij een wit konijn tevoorschijn, dat hij bovenop ons spel, midden op de tafel zette.

"Goochelen of Googelen, je schrijft het anders, en het is ook niet hetzelfde.", legde Ro uit. Ro had altijd goede cijfers voor taal.

Het konijn legde snel een paar dropjes op twee keer letterwaarde en drie keer woordwaarde. Voordat hij het hele bord met het woord KONIJNENKEUTELS kon vullen, pakte Mike hem bij zijn flaporen en liet hem als een haas in zijn binnenzak verdwijnen: "Die truc met het konijn uit de hoge hoed, die kent iedereen ondertussen, Granny. Ik had gehoopt dat je me met een nieuwe truc kon helpen. Kijk."

Hij greep weer in zijn hoge hoed, en deze keer kwam er een witte muis uit. Voordat het dier

MUIZENSCHETJE kon schrijven (drie keer woordwaarde, 102 punten), haalde Ro snel het spel van de tafel en borg het op in de doos.

Mike zette het muisje op de tafel, bedekte hem met zijn hoge hoed, en legde het uit: "Weet je wat echt een goede truc zou zijn? Deze muis, Roeland, omtoveren in een... OLIFANT!"

Hij tilde zijn hoed op, maar daar zat nog steeds gewoon Roeland, de witte muis.

Mike liet bedroefd zijn hoofd hangen: "Goochelaar Govert de Grote haalde vorige week de voorpagina met zijn nieuwste truc: hij liet een klas vol kinderen verdwijnen. Pas een uur later kwam de klas boven water, in het tropische zwemparadijs, naast het theater. Iedereen vond Govert de beste goochelaar van het land. Maar als ik van een muis een olifant kan maken..."

Ro schudde zijn hoofd: "Dat klopt niet, Mike. Je zegt: van een MUG een olifant maken. Dat betekent dat je van iets heel onbelangrijks opeens het belangrijkste van de wereld maakt. Is het echt zo belangrijk om de beste te zijn? Die truc met dat konijn, die vond ik echt FANTASTIES. Ik heb nog nooit zoiets gezien."

Pauline zag ook niks in die olifant: "Wat heb je nou aan een olifant? Die eet je de flaporen van je hoofd. Weet je hoeveel een olifant poept en piest? Dan ben je de hele dag bezig om alles op te ruimen."

Astrid had een beter plan: "Weet je wat? Je verandert die muis gewoon in een OLIEFANT, met een E tussen de OLI en de FANT. Heel gemakkelijk. Je verstopt gewoon een vat olie in je mouw, en met een onzichtbaar slangetje laat je de muis vol olie lopen. Na de voorstelling giet je de olie terug in het vat, je vouwt de FANT op, en klaar is Kees."

Mike keek nu zo verwonderd dat we er allemaal hard om moesten lachen.

"Met Astrid maak je altijd de gekste dingen mee. Ze is een fantast. Daarmee heeft ze net een spelletje Scrabble gewonnen.", legde Granny uit.

Ik probeerde te helpen: "Je kan toch ook een andere truc verzinnen? Een dame doorzagen?"

"Afgezaagd.", zei Mike.

"Iemand in een kist stoppen en dan met zwaarden doorsteken? Of een truc met speelkaarten?"

"Doorgestoken kaart, dat weet iedereen."

"Voor iemand uit het publiek de toekomst voorspellen?"

"Ach, iedereen weet al lang hoe dat afloopt. Veel te voorspelbaar.", zuchtte Mike.

Granny wist het ook niet meer: "Wat had je dan gedacht, Mike? Je zet een olifant op het podium, je laat een groot doek zakken, ik pak die olifant met mijn superkracht en breng hem supersnel terug naar Afrika, en jij zet er een muis voor in de plaats?"

"Ja, dat zou een fantastische truc zijn.", zei Mike.

"Maar een truc van mij, niet van jou.", zei Granny: "Laat de kinderen die truc met de vier kaarten eens zien."

Mike haalde een spel kaarten uit zijn zak, schudde goed, en vroeg of we heel hard aan een kaart wilden denken, als het maar niet schoppen vier was. Toen legde hij vier kaarten op tafel en vroeg welke kaart we bedacht hadden.

"Schoppen aas."

"Schoppen vijf."

"Klaveren vier."

"Schoppen acht."

Mike draaide de vier kaarten om en... Precies de vier kaarten die we gezegd hadden. Hoe is het mogelijk? We klapten enthousiast.

"Dat is niks. Iwan de Illusionist kan die truc met 51 kaarten tegelijk.", zei Mike.

Pauline zei wat we allemaal dachten: "Het geeft niets als een andere goochelaar een andere truc kent, Mike. Het belangrijkste is dat we ons verbazen en vermaken. Maak van die mug geen olifant. Je bent FANTASTIES en we hebben allemaal veel plezier."

Mike was ontroerd door die mooie woorden: "Je hebt gelijk. Ik wilde zo graag de beste zijn, dat ik het plezier in het goochelen kwijtgeraakt was. De beste magie is om mensen te laten lachen. En als Govert of Iwan dat beter kan, dan lachen we samen gewoon voor twee.

» Weet je... Het ruikt hier naar pannenkoeken."

Granny knikte: "We hebben geprobeerd om de luchtigste pannenkoeken ter wereld te bakken. Ze waren heerlijk, maar niet zo luchtig dat ze door het raam naar buiten zweefden. Wil je er misschien een proeven? Er is genoeg over."

Ze zette Mike een bordje voor met een pannenkoek.

"Niet luchtig? Hoezo?", vroeg Mike. Hij maakte een magische beweging, riep SIMSALABIM en... De pannenkoek zweefde omhoog, rolde zichzelf op, en verdween hapje voor hapje in Mike's open mond: "Heerlijk. Proef ik daar iets van bier? De bubbels in bier maken de pannenkoek zo luchtig dat hij vleugels krijgt."

Wat een fantastische truc. Als hij dat op het toneel kon laten zien, dan zouden alle kinderen er dol op zijn.

Ik lachte: "Ha, ha. Komt dat zien. Magic Mike maakt van een pannenkoek een vliegend tapijt."

Astrid had het laatste woord: "Weet je hoe je een muis kan laten vliegen? Wil je zien hoe ik een muis in een vogel verander? Let maar eens op hoe ik dit doe."

Ze pakte vier steentjes uit de Scrabbledoos, legde het woord MUIS, maakte een magische beweging, riep SIMSALABIM en... haalde vliegensvlug de letter I weg: MUS.

"Vlug, grijp hem, anders vliegt hij weg.", lachte ze.

Met Astrid maak je echt de gekste dingen mee.

Indrukkingen en Spraakwoorden

Ons avontuur van gisteren—

"Leg NU alles neer en luister! Ik heb een belangrijke boodschap!"

Gisteren hadden we—

"STOP! Dit is belangrijk! Luister eerst naar mij!"

Ik was dus aan het vertellen dat we gisteren—

"NEE! NIET DOEN! Je MOET naar me luisteren! NU!"

Pffff.

Zo gaat het niet.

KLIK

Uit.

Dat was Han Weetervan.

Han spijbelde steeds als er op school les gegeven werd in Sociale Vaardigheden. Zijn moeder heeft hem keurig opgevoed, maar Han heeft er niets van geleerd. Wat doe je als iemand je onder het eten opbelt, of je midden in een spannend verhaal onderbreekt met zijn geklets, omdat hij zichzelf veel belangrijker vindt dan alles en iedereen om hem heen?

Klets.

Uit.

Als een olifant met een lange snuit.

Ik heb Han Weetervan gewoon uitgezet, als de stekels van een geïrriteerde egel, uitgezet als een uitgeprocedeerde asielzoeker, uitgezet als spaargeld op een bankrekening met hoge rente, uitgezet als een fietstocht over de Col De Rique, uitgezet als schildwachten op de wallen van een belegerd vestingstadje. Je wordt gek van die man, die Han Weetervan. Als hij me steeds onderbreekt, snapt niemand er meer wat van, van mijn verhaal.

Waar was ik ook alweer gebleven?

O ja, ik weet het weer: ik was nog niet eens begonnen.

Gisteren kregen Granny en ik een noodoproep: de hond Kwiebus van de familie Boterbloem was ontsnapt. Ze hadden overal gezocht, maar ze konden hem niet vinden. Kwiebus was de bouvier van hun dochter Pandora, die een weekje op vakantie was. Mijnheer en mevrouw Boterbloem wilden wel op hem passen, maar toen Kwiebus eenmaal alle heerlijke luchtjes van de polder had opgesnoven, ging hij meteen poldershoogte nemen.

Nee, sorry.

Hij ging poolshoogte nemen.

Zie je nou hoe ik in de war raak door die vervelende Han Weetervan?

Om een kort avontuur nog korter te maken: Granny en ik gingen op pad. Even later hadden we Kwiebus gevonden. Hij zat de kippen achterna in het weiland van Boer Gerben. De familie Boterbloem was dolblij dat Kwiebus weer terug was. Ze gaven ons een flinke beloning.

Die beloning was welkom. Diezelfde ochtend had ik ons laatste geld uitgegeven aan een kilo Brusselse spruitjes, die (toevallig, alleen vandaag) in de aanbieding waren. We waren blut.

Iedereen weet dat Granny een superheld is, maar zelf zegt ze altijd: "Nee, hoor. Ik ben een zakenvrouw. Ik los belangrijke zaken op waar niemand anders zich mee bezig houdt."

Onzin. Zakenvrouwen zijn de hele dag bezig met geld verdienen. Superhelden, zoals Granny, doen alles gratis. Weet je waarom niemand anders al die belangrijke zaken oplost? Ze leveren geen geld op. Geld verdienen lijkt soms wel de enige belangrijke zaak in de wereld.

Ik regel al Granny's geldzaken. Granny heeft immers leren rekenen in Hoehétidan, waar alle nummers iets anders betekenen. Wanneer we weinig geld hebben, gaan we naar het groentewinkeltje van Ans Rondedans en kopen we Brusselse spruitjes, in de aanbieding. De volgende dag is er dan 'opeens' weer een Polderdams huisdier ontsnapt.

Ik denk af en toe dat de mensen van Polderdam soms expres hun huisdieren laten ontsnappen, zodat ze ons een beloning kunnen geven. Ze zijn maar wat blij dat er een superheld in hun dorp woont. Mijnheer Boterbloem zegt altijd: "Neem die beloning maar rustig aan, hoor. Mijn vrouw en ik krijgen elke maand onze AOW. Als we een ander wat kunnen geven, iemand die het niet zo goed heeft als wij, dan krijgen we daar een fijn gevoel van vrijgevigheid voor terug."

Ik begrijp dat wel. Als Granny en ik iemand hebben geholpen, gratis, dan krijgen we daar ook een fijn gevoel voor terug. Maar soms...

"Je MOET me helpen, Granny. Laat alles vallen en luister naar me. Dit is belangrijk!"

Opeens stond hij voor onze neus. We gingen net aan tafel. Brusselse spruitjes en knakworst. Hij had niet gebeld. Hij had niet geklopt. Hij was gewoon binnen gedrongen, zonder iemand ook maar iets te vragen.

"Wie ben jij?", vroeg Granny verbaasd.

"Han Weetervan, reclameman uit Groenekan, voor een plan met elan. Gooi de vlam in de pan, doe die spruitjes in de pan, verbrand die roman, en vertrouw op Han, want die kan er wat van. Van New York tot Japan, verkoopt Han, met zijn reclameslogan, zelfs spraaklessen aan een toekan.", zei Han Weetervan, met een sierlijke buiging, en daarna ging hij weer gelijk verder met zijn belangrijke boodschap. Hij vuurde woorden af als een machinegeweer, en ratelde als een ratelslang met bibberkoorts.

"Je MOET me helpen, Granny. Mijn campagnes slaan niet meer aan. Als ik op de radio zeg dat Witte Kneus witter wast, dan moet iedereen direct naar de winkel rennen om tien pakken Witte Kneus te kopen. Maar de mensen **LUISTEREN** niet!"

» Eerst zei ik het gewoon, toen ging ik roepen, schreeuwen, krijsen. Maar de mensen **LUISTEREN** niet!

» Ik weet het: soms zit het mee en soms zit het tegen. Er komt altijd maneschijn na de regen. Beter één vogel in een kooi, dan tien in de dierentuin. Een ongeluk zit in een klein broekje, maar zolang mijn ongeluk duurt, wordt het leven niet goedkoper.

» De omzet zakt als een hoed zonder knoop. Dat is slecht voor de economie en de werkgelegenheid. En het ergste is natuurlijk dat ik zelf niets meer verdien. Het is een RAMP. Je MOET me helpen. De mensen **LUISTEREN** niet! En waarom? Ik wil het naadje van de sok weten, en daarna—"

Granny kon er bijna niet tussen komen: "Ik luister, Han, maar... mag ik misschien zelf ook iets zeggen?"

Han waste zijn handen in ongeduld: "Je hoeft helemaal niets te zeggen, Granny. Woorden zijn wind. Actie heb ik nodig. Je moet je handen uit je broekspijpen steken, en je voeten uit je mouwen. Hier moeten spijkers met knoppen geslagen worden. Kom uit je luie stoel en sla die consumenten voor hun smoel. Schop ze naar de shop, verkoop het ruime sop, vertel een schuine drop, hou een strop voor hun kop, non-stop, dat geld moet op."

"HAN!"

Ik had Granny nog nooit boos gezien, maar nu was de maat vol. Ze stond op, wees streng naar de lege stoel aan de keukentafel: "Zitten! En je kop houden."

Han was flink geschrokken. Dit had hij niet verwacht. Hij mompelde: "Ik heb nog een peertje met jou te schillen."

Granny deed net of ze het niet gehoord had en zette de pan met Brusselse spruitjes op tafel. Ze zette een bord en een glas voor Han neer en schepte voor hem op: "Je mag je mond open doen, maar alleen om te eten en te drinken. Begrepen?"

Han knikte bedeesd.

Ik keek vragend naar Granny. We hadden vandaag weliswaar een beloning van Mijnheer Boterbloem gekregen, maar dat was voor de boodschappen voor de rest van de week. Voor nu hadden we een pan vol met Brusselse spruitjes, die ik met veel plezier zou willen delen met iedereen, van New York tot Japan, en verder hadden we elk een halve aardappel en een knakworstje.

Granny zei: "We hebben niet veel, Han, maar wat we hebben, delen we met iedereen die nog minder heeft. Alsjeblieft."

Ze gaf Han de helft van haar knakworst en haar helft van onze aardappel. Toen ik hetzelfde wilde doen, zei ze tegen mij: "Jij niet, Meg. Jij moet er nog van groeien."

"Smakelijk eten.", zei ik, terwijl ik voor iedereen een glas water inschonk.

Terwijl Han en ik aan onze Brusselse spruitjes begonnen (altijd het lekkerste voor het laatst bewaren), legde Granny het uit: "Sommige mensen zeggen voor het avondeten een paar mooie woorden. Ze bedanken Moeder Natuur voor alles wat op tafel staat. Avondeten is belangrijk, Han. Het is onze beloning voor een dag hard werken, en het geeft ons de vitaminen om morgen weer een topprestatie te kunnen

leveren. Ons diner is een belangrijk moment van rust en genieten. Tijdens het avondeten hebben we de tijd om gezellig te vertellen welke leuke avonturen we vandaag hebben meegemaakt, en om te luisteren naar de plannen voor morgen.

» Een goede avondmaaltijd duurt drie kwartier tot een uur. Je werkt acht uur voor dat eten, je bent er ook nog eens drie kwartier tot een uur mee bezig om het klaar te maken, het kost een belangrijk deel van ons geld, dus we mogen er best uitgebreid van genieten. Lust je graag Brusselse spruitjes? Ik ben er zelf dol op."

Han durfde geen antwoord te geven. Hij knikte alleen en spoelde de bittere smaak snel weg met een slokje water.

"Je mag best wat zeggen, hoor. Als je maar goed onthoudt: we hebben één mond en twee oren, zodat we twee keer zoveel kunnen luisteren als praten.", zei Granny.

"Dank je voor het eten, Granny.", zei Han.

Granny knikte vriendelijk. Haar boze bui was alweer over. Ze at met smaak haar halve knakworstje op en zei: "Knakworst is het goedkoopste vlees, maar ik vind het ook het lekkerste. Jammer dat er zoveel zout en vet in zit, anders zou ik elke dag knakworst eten. Vind je ook niet, Meg?"

"Ik lust ook graag vissticks, of gehaktballetjes, en die vegetarische tomaten-mozzarella schnitzel van gisteren vond ik ook heerlijk. Dat is niet veel duurder dan knakworst.", zei ik.

"Vissticks van de Sneeuwhut; ijskoud de verste. Gehakt van Piet Heijn, altijd fijn. Wie spruitjes eet en zichzelf verwent, zegt: spruitjes van Henk Angenent.", mompelde Han.

Granny schudde haar hoofd: "Al die reclame maakt ons eten niet lekkerder of gezonder, alleen maar duurder."

Han wilde alweer uit zijn vel springen, maar net op tijd herinnerde hij zich de uitbrander die hij net van Granny had gehad. Hij haalde een paar keer diep adem, vond zijn kalmte terug, en zei: "De reclameman moet ook eten."

Granny knikte: "En omdat de reclameman ook moet eten, heb ik maar een halve knakworst en geen enkele aardappel op mijn bord. Wat geeft de reclameman mij terug voor mijn gastvrijheid en mijn vrijgevigheid?"

Han de reclameman had daar geen antwoord op, dus Granny zei het zelf maar: "Dure woorden, en een slecht gevoel als ik niet doe wat de reclameman me opdraagt. Als goede moeder geef ik mijn kind geen natuurlijke borstvoeding, maar kunstmatige rommel met extra veel geur- en smaakstoffen. Als goede oma geef ik mijn kleinkind bakken vol met zout, vet en suiker. Als modern gezin hebben we geen tijd meer om te koken, maar gelukkig komt de buurjongen op zijn scooter alles brengen wat maar slecht voor ons is, en het kost maar tien keer zoveel als een pan spruitjes.

» Bah!

» Wat jij doet voor de kost, Han, daar krijg ik een bittere smaak van in mijn mond. Begrijp je dat? En dan kom je ook nog hier binnen stormen, onder het eten, omdat je met alle geweld je boodschap moet verkopen. Super Granny moet direct in actie komen en ervoor zorgen dat iedereen nog meer geld uitgeeft aan alles waar jij reclame voor maakt. Heb je dan nooit genoeg?"

"Nee...", zuchtte Han.

Ik haalde opgelucht adem en schoof de rest van mijn bittere Brusselse neuspeuterballetjes op zijn bord: "Je mag wel een beetje van mij, hoor. Net als Mijnheer Boterbloem ben ik dolblij dat ik genoeg heb. Als ik iets kan delen met iemand die het niet zo goed heeft als ik, dan krijg ik daar een fijn gevoel voor terug."

Han durfde niets te zeggen en at netjes zijn bordje leeg. Ondertussen gaf ik hem een goede raad en een zure appel als toetje: "Als je ziek bent, dan moet je een bittere pil slikken om weer beter te worden. Een echte man bijt door de zure appel heen, tot het bittere einde."

Met een oog op de zure appel en een mond vol bittere Brusselse spruitjes had Han zijn handen vol, maar zijn oren stonden open voor een lesje, een lesje in uitdrukkingen, spreekwoorden en gezegden, gratis gegeven door Megan Havervlok, die haar bord al leeg had.

"Vertel eens, Han. Wat is de kracht van een reclameman?"

Han keek me aan, kauwde en knauwde een minuutje op deze moeilijke vraag, en antwoordde daarna, toen hij zijn mond leeg had: "Taal. Indrukkingen en Spraakwoorden. Rijmen en dichten zonder je broek op te lichten."

"Uitstekend.", lachte ik: "En daar gaat het fout. Eet rustig je bord leeg. Als je meer Brusselse spruitjes wilt, ga dan gerust je gang. Doe lekker alsof je thuis bent,. Dan zal ik ondertussen uitleggen wat je allemaal

fout doet, en hoe je het kunt verbeteren. Oké? Je hoeft alleen maar te luisteren.

» Granny, jouw superheldentelefoon neemt toch alles op wat er gezegd wordt? Zodat ik de volgende ochtend alles nog eens rustig kan afluisteren terwijl ik ons avontuur opschrijf? Kan je even afspelen wat Mijnheer Weetervan de laatste tien minuten allemaal voor onzin heeft uitgekraamd? Dan zal een meisje van acht, behoorlijk slim voor haar leeftijd, alle taalfouten eruit halen.

» Indrukkingen en spraakwoorden? Of uitdrukkingen en spreekwoorden? En het is: rijmen en dichten zonder je hemd op te lichten. Ik kan nog wel even doorgaan zo..."

Han zei niets, maar Granny's telefoon begon het hele verhaal weer van voren af aan:

«...Er komt altijd maneschijn na de regen...»

"Na regen komt zonneschijn.", verbeterde ik.

«... Beter één vogel in een kooi dan tien in de dierentuin...», zei Granny's telefoon.

"Beter een vogel in de hand dan tien in de lucht."

«...Een ongeluk zit in een klein broekje...»

"In een klein hoekje."

«De omzet zakt als een hoed zonder knoop...»

"... als een broek zonder knoop."

«Ik wil het naadje van de sok weten.»

"...Het naadje van de kous..."

«...Je moet je handen uit je broekspijpen steken, en je voeten uit je mouwen...»

"Je zult je handen uit je mouwen moeten steken, Han, en steek gelijk je neus weer eens in je schoolboeken. Dat is hard nodig."

«...Spijkers met knoppen geslagen...»

"Dat zijn natuurlijk spijkers met koppen, die je naar de knoppen helpt."

«...verkoop het ruime sop, vertel een schuine drop, hou een strop voor hun kop...»

"Kies het ruime sop, vertel een schuine mop en hou een bord voor hun kop."

«Ik heb met jou nog een peertje te schillen...»

Ik zei niets en hield Han de zure appel voor die we als toetje hadden.

Han zei ook niets.

Verwaaid! Veertien koeien van fouten in minder dan 250 woorden. Als ik zoiets bij Juf van Appelscha zou inleveren, dan kreeg ik een dikke vette NUL.

Granny verbrak de stilte: "Megan is misschien pas acht, maar ze staat wel nummer 1 en 2 in de Google Books lijst van Nederlandstalige gratis kinderboeken. Zonder reclame.

» De mensen worden doodziek van al die reclame. Reclamemakers die opbellen als je net zit te eten, reclamemakers die elk kwartier de film onderbreken, of je eerst een advertentie opdringen voordat je je telefoon kunt gebruiken, alleen omdat ze zo nodig nog meer moeten verkopen. BAH! Wat een slechte smaak.

» Iedereen geeft elke maand al hun geld uit. Hoe kunnen we dan nog meer uitgeven? Maar door al die reclame wordt alles wel twee keer zo duur. De reclameman moet ook betaald worden. Dus kunnen we met ons geld nog maar de helft kopen. Daar wordt niemand vrolijk van.

» En wat zegt de reclameman? Die komt Super Granny even vertellen dat ze NOG agressiever tegen de klanten moet optreden. Wat denk je zelf, Han? Als ik jou eens flink door elkaar rammel, krijg ik dan een grote beloning?"

Han zat nu helemaal met zijn handen in het haar. Tijdens het eten is dat geen goed idee. Al die haren in de spruitjes...

Granny had een beter idee: "Verander van beroep. Ga Brusselse spruitjes verbouwen. Boer Gerben heeft vast wel een hoekje weiland over. Als er meer verse groente wordt gekweekt, dan zakt de prijs, maar zonder reclamekosten verdien je genoeg. Zo doe je iedereen een dubbel plezier, en daar hou je zelf ook een fijn gevoel aan over."

Ik vond het een uitstekend plan, maar er moest wel een taalfoutje verbeterd worden: "Bittere Brusselse

spruitjes? Ik zou zeggen: ga lekker sperzieboontjes kweken, en zonnige tomaten, en zoete worteltjes. Dan zijn straks de Brusselse spruitjes niet de enige groente die in de aanbieding is. Steek jij je handen uit je mouwen, om verse groenten te verbouwen, dan zorgen Granny en ik wel dat je alles voor een goede prijs kunt verkopen. Ik weet een goede slagzin: «Groente van Han, daar wordt je vrolijk van.» Dat is goed voor de economie, prima voor de werkgelegenheid, en uitstekend voor de volksgezondheid."

Han dacht er even over na: "Als ik dat doe... Mag ik dan af en toe bij jullie komen eten? Verse groenten, Polderdamse bintjes en een knakworst erbij, dat smaakt eerlijk gezegd veel lekkerder dan die kant-en-klaar maaltijden die de buurjongen me elke dag op zijn scooter komt brengen."

Granny gaf me een knipoog en vroeg: "Wat vind jij, Meg?"

Ik haalde mijn schouders op: "Ach, de groenteboer moet ook eten. Wij vinden het altijd gezellig als er iemand komt dineren. Vooral als ze een toetje meenemen."

Han sneed een schijfje van de zure appel, en zei: "Wat denk je? Zou Boer Gerben nog een stukje weiland over hebben, zodat ik daarop chocoladevla kan verbouwen?"

Boer Gerben heeft koeien. Koeien geven melk, waarvan Boer Gerben de romigste boerenyoghurt van Nederland maakt. Maar ja, dat weet Han, uit Groenekan, natuurlijk niet. Boer Gerben verkoopt zijn verse producten alleen aan de mensen van Polderdam, heel goedkoop, en zonder reclame.

Granny ruimde de lege borden op, en vroeg: "Heb je genoeg gegeten, Han? Of lust je nog een bakje romige boerenyoghurt met stukjes verse goudrenet?"

Door de zure appel heenbijten is zo lekker...

Fopneuzen en Flaporen

Gisteren was het zondag. Voor iedereen is dat een rustdag, maar superhelden hebben het op zondag juist extra druk. Ik was dan ook alvast een half uurtje eerder opgestaan, zodat ik mijn sommen al voor het ontbijt af had.

"Het is vandaag een mooie dag om buiten te zijn.", zei Granny bij het ontbijt: "Wat zou je er van denken als we vanochtend eens naar Wittekerke gaan. Er is rommelmarkt. Dan ruimen we eerst de schuur op. Alles wat we niet meer kunnen gebruiken, gooien we in de kofferbak van de DAF. We laden het uit bij de stand van Toontje, en die verkoopt het voor ons. En daarna drinken we gezellig koffie en een warme chocolademelk op het plein.

We waren snel klaar, want we hadden niet veel om op te ruimen. Wat oude boeken, wat oude broeken, een verzameling bloempotten en plantenbakken, potten en pannen en een compleet servies voor op de camping, en een schilderij van een jachtpartij in een gouden lijst. Toontje was er blij mee. Als hij wat verdient op de rommelmarkt, neemt hij de oma's en opa's van Wittekerke een dagje mee uit in zijn bus. Opa's en oma's liepen er genoeg rond op de rommelmarkt. Vooral oma's. In bloemetjesjurken. Granny, natuurlijk, daarginds, en...

Steed de warmte naar mijn hoofd? Dat kon niet, want het was nog vroeg in de ochtend. Was ik soms dronken van te veel chocolademelk? Dat kon ook niet, want we hadden nog geen tijd gehad om chocolademelk te drinken. Had ik misschien een bril nodig? Het leek wel of ik opeens dubbel zag. Daar liep nog een Granny.

En toen ik opzij keek, zag ik nog een Granny. Drie Grannies? En achter me stond er nog een. Hier was iets vreemds aan de hand.

De Granny achter me had het ook gezien: "Daar loopt een tweelingzus van me. Maar ik heb helemaal geen tweelingzus."

Ik deed mijn ogen dicht en snoof aandachtig. Het rook naar gebakken vis, verse bloemen, aardbeien, een vleugje parfum en... een spannend avontuur. Als je al zoveel avonturen beleeft met één Super Granny, wat zou er dan allemaal gebeuren met vier superhelden tegelijk?

"Granny! Kom! We gaan warme chocolademelk drinken.", riep ik, zo hard ik kon. De Granny achter me lachte en zei: "Dat had je slim bedacht.", terwijl de andere drie Grannies op een holletje naar me toe kwamen rennen.

Toen ze alle vier voor me stonden kon ik het verschil zien. Zoals alle oude mensen heeft Granny van die prachtige rimpeltjes in haar gezicht, en mooie kraaienpootjes bij haar ogen. "Rimpeltjes en kraaienpootjes zijn medailles van Moeder Natuur, voor alles wat je hebt meegemaakt.", zegt Granny altijd. Die andere drie Grannies hadden ook lijntjes en tekeningetjes op hun gezichten, maar... het waren potloodlijntjes en pentekeningetjes. Net als jonge mensen make-up gebruiken om hun lelijkheid te verstoppen, zo hadden deze drie Grannies make-up gebruikt om er ouder en mooier uit te zien. Als je dat eenmaal zag, dan zag je ook dat hun grijze haar net iets te mooi gekapt was: ze hadden pruiken op.

Ik moest er om lachen: "Goed geprobeerd. Ik was er bijna ingetrapt, maar... jullie zijn niet de echte Super Granny. De echte Super Granny staat naast me."

De drie vonden het een hele eer om de echte Super Granny te ontmoeten. Ze gaven haar keurig een hand en stelden zich voor.

"Goedemorgen, Super Granny. Wij zijn je grootste fans. Ik ben Adriaan."

"Wat leuk dat we je nu eens in het echt ontmoeten, Granny. Ik ben Bastiaan."

"Ja, echt super. Mijn broertjes en ik kennen je alleen uit je boeken. Ik ben Christiaan."

"Goedemorgen. Leuk om jullie te leren kennen. Maar eerst moeten we de zaken in orde brengen. Als we allemaal als druppels water op elkaar lijken, dan raken we in de war. Laten we eerst eens duidelijk maken wie wie is.", zei Granny.

Ze zocht in haar handtas en haalde er drie gekleurde plastic balletjes uit. Nee, het waren geen balletjes. Ze hadden een langwerpige opening. Het waren fopneuzen.

Granny legde het uit: "Zo. Adriaan, met de A van Aardbei, krijgt een rode neus. Bastiaan, met de B van Blauwe Bessen, krijgt een blauwe neus. Christiaan, met de C van Citroengele Citroen, krijgt een gele neus. En aan mijn neus kan je wel zien dat ik de echte Super Granny ben."

De fopneus van een clown is een medicijn waar iedereen vrolijk van wordt. De drie Super-nep Grannies keken zo beteuterd op hun fopneus dat ik het uitschaterde: "Ha, ha. Super grappig. Jullie hebben de

superpowers om iedereen aan het lachen te maken. Elk jaar geven ze prijzen aan de beste cabaretier van het land, maar jullie mogen niet eens meedoen met de wedstrijd, want jullie zouden winnen met twee vingers in je neus."

"Leggen jullie nou eerst maar eens uit waarom jullie je neus in mijn superzaken steken. En doe maar niet alsof je neus bloedt. Mensen bij de neus nemen, ze aan hun neus hangen dat jullie superhelden zijn, dat is niet netjes.", zei Granny streng.

De drie broertjes starden naar de neuzen van hun schoenen. Ze hadden niet verwacht dat Granny ook streng kon zijn. Ik vond het een beetje zielig voor ze: "Ze doen er toch niemand kwaad mee, Granny? Dat gebeurt nou eenmaal als je een superheld bent. Als kinderen over je avonturen lezen, dan willen ze zelf ook graag superpowers hebben."

Dankbaar greep de drieling de strohalm die ik ze aanbood: "Ja, inderdaad." - "Meg heeft gelijk." - "We doen niemand kwaad." - "We helpen juist iedereen." - "Net als echte superhelden." - "We zijn echte superhelden, hoor." - "We hebben ook superpowers." - "Eerst dachten we dat we geen superpower hadden." - "Maar weet je wat Vergilius zei?" - "Superanda omnis fortuna ferendo est."

Ik stond even met mijn oren te klapperen: "Superanda omnis...?"

De drieling legde het uit: "Superanda omnis fortuna ferendo est." - "Dat is Latijn." - "Het betekent dan je alles kan overwinnen door het geduldig te accepteren."

Ik schreef het gelijk op in mijn boekje en kreeg steeds meer bewondering voor de drie broertjes. Als je acht bent, en je kunt een Latijnse spreuk leren, dan kan je alles.

De drie ratelden ondertussen gewoon door. Als een echte drieling maakten ze elkaars zinnen af: "We hadden misschien geen superpowers..." - "... maar we hadden wel superlijm" - "Dat werkte ook super." - "We lijmden de broek van meester Overzicht aan zijn stoel..." - "... en toen stuurde hij de hele klas een uur eerder naar huis met een tien voor zingen." - "En we hadden Supermarkt." - "Dat werkte nog beter." - "Als iemand de ketchup niet kon vinden..." - "... dan vlogen we naar het schap en pakte het supersnel voor ze." - "En toen ontdekten we de superbenzine." - "Daarmee haal je vetvlekken uit leren jassen en leren bankstellen." - "Maar daar moesten we supersnel mee stoppen..." - "... toen we het bankstel van mijnheer Rookgordijn hadden schoongemaakt..." - "... en hij een sigaretje opstak." - "Gelukkig waren we er supersnel bij." - "Benzinebrand mag je nooit met water blussen, weet je." - "Met een emmer zand blusten we de brand." - "En mijnheer Rookgordijn stopte gelijk met roken." - "We deden misschien wel alles fout..." - "...maar het liep steeds goed af." - "Dan MOET je gewoon superpowers hebben."

Granny schudde haar hoofd: "Superhelden praten niet. Superhelden laten het zien."

De broertjes grinnikten: "Laten zien?" - "Pffff. Gemakkelijk." - "Superhelden winnen altijd." - "In het casino laten ze ons niet meer naar binnen." - "Omdat we altijd winnen."

Ik dacht: «In het casino laten ze je niet naar binnen omdat je pas acht bent. Gokspelletjes zijn super gevaarlijk. De enige die wint, is het casino. Als je zo dom bent dat je dat niet begrijpt, dan verlies je supersnel al je geld.» Maar de broertjes speelden geen poker of roulette. Ze speelden het spel Steen, Papier, Schaar.

Steen, Papier, Schaar is een leuk spel. Je telt tot drie en dan maak je van je hand supersnel een steen (dat is een vuist), een blad papier (dan spreidt je al je vingers uit) of een schaar (dan steek je alleen je wijsvinger en je middelvinger uit, alsof je met een schaar iets doorknipt). Het papier wint van de steen, omdat je met papier een steen kan inpakken. De schaar wint van het papier omdat de schaar het papier door kan knippen. En de steen wint van de schaar omdat de steen de schaar bot kan maken. Als alle twee de spelers dezelfde hand laten zien, dan speel je gewoon nog een keer, net zolang totdat een van de twee wint. Steen, Papier, Schaar is dus een spel dat je met z'n tweeën speelt...

Maar de broertjes speelden het spel met z'n drieën: "1 - 2 - 3..."

Adriaan balde zijn hand tot een steen, Bastiaan liet een blad papier zien, en Christiaan maakte er een schaar van.

"Gewonnen!", riepen ze alle drie triomfantelijk, waarbij ze wezen op het broertje dat ze de baas waren. Dat hun andere broertje hen de baas was, en dat ze net zoveel verloren als dat ze wonnen, daar hadden ze geen aandacht voor. Maar ze hadden er superveel plezier mee en zelfs Granny moest er smakelijk om lachen. Als je mensen kan laten lachen, dan win je altijd hun sympathie, en dat is veel waard.

"Geweldig.", zei ik: "Ik zie het al. Dankzij jullie superpowers zijn de hongersnood in Banania en de overstromingen in Limburg volgende week opgelost. Dan kunnen Granny en ik eindelijk eens een dagje vrij nemen."

"Je kunt leuk grapjes maken over ons, Megan Havervlok.", zei Adriaan: "... maar wij kunnen dingen die jij niet kan. Zal ik je mijn superkracht laten zien?"

Adriaan ging voor een auto staan, deed heel gewichtig met zijn spierballen, daarna een paar diepe kniebuigingen, en toen... pakte hij de auto bij de bumper en begon te tillen, te tillen... Stukje bij beetje kwam de auto van de grond.

"Zal ik je mijn supertornado laten zien? Zie je die berg bladeren daar?", vroeg Bastiaan. Hij deed heel gewichtig met diep inademen en uitademen, daarna maakte hij een paar zwaaiende bewegingen met zijn armen, en toen... blies hij in een grote zucht alle dorre bladeren het park in.

"En ik heb elektrische vingers; iedereen krijgt de zenuwen van mij. Maar ik kan ook vliegen. Zal ik het laten zien?", vroeg Christiaan. Hij maakte een paar diepe kniebuigingen, daarna een paar zwaaiende bewegingen met zijn armen en toen... sprong hij in de lucht. Maar ja... Een seconde later kwam hij weer neer: "Ik ben er nog niet zo goed in, maar ik oefen elke dag. Elke dag kom ik een beetje hoger en blijf ik langer in de lucht. Let maar op. Over een jaar vlieg ik naar de maan."

"En Christiaan kan nog iets heel bijzonders.", zei Adriaan, en Bastiaan zei: "Ja, dat kan echt NIEMAND, zelfs Super Granny niet. Laat het maar eens zien, Christiaan."

Granny en ik keken aandachtig. Christiaan wees naar zijn oren en... hij liet ze bewegen, zonder ze aan te raken. Nou wapperde het niet zo hard dat we onze ventilator wel naar de rommelmarkt konden brengen omdat Christiaan met zijn oren ons koelte wuifde, Granny en ik stonden ook niet echt met onze oren te klapperen van bewondering, maar toch: het was inderdaad iets dat Granny niet kon, en ik ook niet. Ik trok een paar rare gezichten, maar mijn oren bleven gewoon onbewegelijk.

Granny gaf ze alle drie een hand: "Gefeliciteerd. Ik zie dat jullie echte superhelden zijn."

Ze had natuurlijk niet de krik gezien waarmee Christiaan voor zijn broertje de auto optilde, en ook niet de mini-ventilator waarmee hij die berg bladeren voor zijn andere broertje wegblies. Helaas voor de drieling ben ik echter behoorlijk slim voor mijn leeftijd. Ik had hun trucjes gelijk door. Maar wat dan nog? Granny gebruikt ook handige apparaatjes die de geleerden van Hoehétidan voor haar hebben gemaakt. Als superheld moet je natuurlijk ook superslim zijn, en Adriaan, Bastiaan en Christiaan hadden dat duidelijk laten zien. Hun goocheltrucjes zou ik niet verraden.

Ondertussen ratelden de drie broertjes weer gewoon door: "Eerst wilden we Batman zijn, maar dat rubberen pak was veel te heet in de zomer." - "Toen werden we Tarzan, maar iedereen dacht dat we baby's waren met luipaard luiers." - "Spiderman was ook niks, mam veegde alle spinnenwebben weg met haar ragebol." - "Maar sinds we Super Granny zijn gaat alles super." - "Een bloemetjesjurk is zo cool." - "En zo'n superheldenparaplu is ook super handig." - "In Nederland regent het altijd." - "Kan je ons les geven, Granny?" - "Over brandende auto's springen..." - "Vuurgevechten met Boliviaanse bendes..." - "Ongeschoren slechterikken door winkelruiten smijten..." - "Stalen bankkluizen kraken..." - "Jezelf onzichtbaar maken..."

Granny dacht even na: "Ik heb gezien dat jullie alles hebben wat een superheld nodig heeft, maar... heb je ook een assistente? Zonder Meg zou ik mijn werk niet kunnen doen. Ik smijt een ongeschoren slechterik door een winkelruit, maar Meg ruimt daarna de scherven op, want anders zou iedereen met snijwonden rondlopen. Ik kraak de stalen bankkluis van de ENG bank, maar Meg rekent uit hoeveel die bankierschurken hebben gestolen en hoeveel elke klant terug krijgt. Ik zie dat het wel goed zit met andere mensen helpen, maar... hoe zit het met rekenen en taal? Laat me jullie schoolrapporten eens zien. En kunnen jullie bijvoorbeeld een eitje bakken? Kunnen jullie de afwas doen, stofzuigen en planten verzorgen?"

Oeps!

De drieling keek nu zo beteuterd op hun fopneus dat ik het uitschaterde: "De cijfers spreken duidelijke taal. Onvoldoende! Als je wilt dat Super Granny op je kan rekenen, dan heb je wel minstens een 9 voor rekenen nodig."

"Ik heb een vier voor rekenen." - "Voor taal heb ik een drie." - "We waren zo druk met superzaken..." - "... dat we ons huiswerk een piepklein beetje hadden vergeten."

Granny begreep het direct: "Als je graag een superheld wilt zijn, maar in sommige zaken ben je niet super, wat doe je dan?"

Ik hielp de broertjes: "Dan sta je 's morgens een uurtje eerder op en ga je aan de slag. Sommen maken, lesjes schrijven, leren hoe je eitjes moet bakken en de afwas moet doen. Zonder te mopperen. Zo doe ik het ook. Het is niet moeilijk, hoor. Het is alleen veel, dus dan zal je extra je best moeten doen."

» En daarna komen de avonturen vanzelf. Zelfs Super Granny kan niet alles alleen. Als er volgende maand een watersnoodramp uitbreekt, of de Surinaamse sneeuwpanter wordt met uitsterven bedreigd, of de van Brienoordbrug moet even een halve meter opgetild om een supertanker door te laten, of we moeten een slechterik even flink met zijn oren laten klapperen, dan roepen we jullie erbij. Maar dan moeten we wel zeker weten dat we op jullie kunnen rekenen, zonder taalfouten. Beloven jullie dat?"

"Dat beloven we.", zeiden de drie broertjes plechtig. Adriaan stak een tot steen gebalde vuist op, Bastiaan een papieren hand, en Christiaan zwoer de eed van trouw door zijn twee vingers in de lucht te steken. Plechtiger kon haast niet.

"En tot die tijd helpen jullie de mensen van Wittekerke met alles.", zei Granny.

Opeens bedacht ik iets. Je kunt wel leuk tegen iedereen zeggen dat ze van alles moeten doen en laten, maar... Super helden helpen altijd iedereen. Als we willen dat die drie broertjes leren wat nodig is om een echte superheld te worden, dan moeten we ze een handje helpen.

"Wacht. Ik heb een goed idee. Ik ben zo terug."

Zo snel als ik kon, rende ik de rommelmarkt weer op, naar het standje van Toontje: "Hi Toontje. Heb je die oude boeken nog die we net gebracht hebben? Granny en ik waren iets te vlug met opruimen. «Als je een boek uit hebt, dan kan het wel naar de rommelmarkt», zei Granny, maar soms wil je een boek wat vaker lezen, en soms kan je er iemand anders een plezier mee doen. Mag ik er een paar terug?"

"Natuurlijk. Ze kosten een euro per stuk...", zei Toontje: "Ha, ha, dat was een grapje, hoor. Pak maar wat je nodig hebt, Meg."

Een minuut later was ik weer terug bij Granny en de broertjes. Ik gaf ze de vier boeken die ik bij Toontje had opgehaald en zei: "Als je het vak van superheld wilt leren, dan heb je natuurlijk wel boeken nodig waar alles in staat wat je moet weten. Alsjeblieft. Super Granny 1 tot en met 4."

Adriaan was opgetogen, Bastiaan was dolenthousiast, en Christiaan stond met zijn oren te klapperen van plezier.

Granny had het laatste woord: "Omdat jullie ons vandaag zo hebben laten lachen, trakteer ik jullie allemaal op warme chocolademelk en een moorkop. Wat vinden jullie daarvan?"

Met z'n vieren tegelijk antwoordden we: "Super!"

Kookpunten en Smeltpunten (deel 1)

Weet je nog wat ik vertelde? Zondag is een rustdag, maar superhelden hebben het dan juist extra druk. En daarna beleefden Granny en ik het grappige avontuur met Adriaan, Bastiaan en Christiaan. Één avontuur per dag is wel genoeg.

Dacht ik.

De meeste assistenten van superhelden hebben maar twee handen, en die moeten alles opschrijven wat we hebben meegemaakt. En natuurlijk moeten superhelden ook gewoon eten, slapen en naar de WC. We hebben echt geen tijd voor twee avonturen op één dag.

Dacht ik.

Laat ik bij het begin beginnen. Dat was toen het vorige avontuur eindigde: op de rommelmarkt van Wittekerke. Granny zei: "Ik heb vandaag echt zin om weer eens lekker avontuurlijk te koken. We zijn nu toch op de markt. Rich heeft vast wel een goed idee voor ons."

Rich was een grote, zwarte man die altijd lachte en liep te zingen. Hij had een standje met allerlei geheimzinnige poedertjes en exotische producten uit verre landen.

Ik keek en trok mijn neus op. Haaienvinnen? Gemberwortel? Ster-anijs? Nou, dat koken zou een lekker avontuur worden. Wilt u een lekker kopje spinnensoep, mevrouw Havervlok? Als hoofdgerecht bevelen wij onze krokante gebakken kakkerlakkentongetjes aan. Of heeft u misschien liever een broodje wurgslang? Bleuhr! Ik eet liever knakworst met aardappelen en sperzieboontjes, of zo.

"Wat gaan we vanavond eten, Rich?", vroeg Granny.

"O, ik vandaag heb zoiets lekkers voor je, Granny. Surinaamse kipschotel. Gebakken aardappeltjes of krieltjes, gebakken kip of, als je liever vegetarisch eet, gebakken stukjes quorn, ui, tomaat, sperzieboontjes en wortel. Per persoon 100 gram van elk. Het is heel gemakkelijk. Eerst bak je de aardappels en de kip goudbruin krokant in de koekenpan. Dan pak je de wok, met een beetje olie en een teentje knoflook. Een gesnipperd uitje erin, met een half theelepeltje van «dit» en een half theelepeltje van «dat». Drie minuten wokken. Sperzieboontjes en de gesneden worteltjes erbij, en nog vijf minuten wokken. Tenslotte meng je de groenten met de gebakken aardappels, de stukjes kip en de in blokjes gesneden tomaat. Wil je het proeven?"

Op een apart tafeltje had hij een enorme pan waaruit hij een grote lepel op een klein bordje schepte. Nou, dat smaakte inderdaad heerlijk.

Rich legde het uit: "Het keukengeheim zit in deze twee potjes. «dit» is Curry Masala, een mix van oosterse kruiden uit de Aziatische keuken, en «dat» is pikante chilipoeder, een specerij die ze vaak in Zuid Amerika gebruiken. Zo verander je Hollandse boontjes en Polderdamse bintjes heel gemakkelijk in een exotisch kookavontuur. Zal ik er ook gelijk een voordeelverpakking quornstukjes bij doen? Het is vandaag zondag, dus de winkels zijn dicht. Een paar aardappelen, een tomaat en een uitje heb je vast wel in huis."

Granny keek naar de twee potten kruiden en de grote zak quorn: "Denk je soms dat ik voor een weeshuis ga koken? Meg en ik zijn maar met z'n tweeën, hoor."

Rich lachte uitbundig: "Granny, Surinaamse kipschotel van Rich is zo lekker, dat eet je voortaan heel vaak. Het is goedkoop, gemakkelijk, gezond, gezellig en gewoon overal te koop. Je zult het zien: volgende week kom je weer hier, voor nog twee potjes kruiden en een zak quorn. Dan heb ik ook weer een nieuw recept voor je."

We bedankten Rich en liepen terug naar de DAF. Opeens ging Granny's superheldentelefoon.

"Goedendag. Je spreekt met Super Granny... Aha... Zo, zo... Dat is niet zo mooi... Nee, hoor. Wees maar niet bang. We komen er gelijk aan. Dit is geen zaak die tot morgen kan wachten. Doe geen gekke dingen tot wij er zijn. Tot zo. Dag, Diederik."

Terwijl ze haar telefoon opborg, vroeg Granny: "Heb je je schrift bij je? Mooi. We hebben namelijk een flinke rit voor de boeg. Onderweg kan je mooi je avontuur van vanochtend opschrijven. Het volgende avontuur belde net, om te zeggen dat het niet tot morgen kan wachten. Pffff. Een superheld heeft ook nooit eens een middagje vrij."

"Nog een avontuur?"

"Je mag ook thuisblijven, hoor. Dan vlieg ik even heen en weer naar Bourtange en dan kan jij ondertussen lekker avontuurlijk koken. Zorg je dat het eten op tafel staat als ik thuis kom?"

"Ik ga liever mee naar Boer Tanger. Dan kan ik mooi onderweg mijn avontuur opschrijven. Als we vanavond thuis komen, koken we gezellig samen. Surinaamse kipschotel. Dat is snel klaar. Wat heeft Boer

Tanger voor spoedgeval? Is er een oude koe in de sloot gesukkeld?"

Granny schudde haar hoofd: "Niet «Boer Tanger». «Bourtange». Dat is een vestingstadje in Groningen. Daar is zojuist een oorlog uitgebroken."

Een oorlog? Ik begreep direct waarom deze zaak niet tot morgen kon wachten. We sprongen in de DAF en race-ten erop af.

* * *

Toen we bij Bourtange aankwamen, stonden er wel vijftig mannen op ons te wachten. We glimlachten vriendelijk, maar de stemming was grimmig, zelfs vijandig.

Een van de mannen riep boos: "Wat is dit, Diederik? De beloofde versterkingen zijn... een gekke oma en een klein meisje?"

Een tweede brulde kwaad: "Gaan we de vesting bestormen met rollators?"

De derde schreeuwde woedend: "Is dat onze cavalerie? Een kleuterschool met katapulten op hobbelpaarden?"

Een vierde krijste razend: "Dit zijn vrouwen! Ze werken voor de vijand! Knoop ze op!"

Een blonde, jonge man hief zijn handen op en maande de tierende troepen tot rust: "Rustig, mannen, rustig. Dit is geen oma met een rollator. Dit is Super Granny. Ze vliegt naar de overkant van de opgehaalde brug en slaat de verdediging in elkaar. Daarna ramt ze de eikenhouten poort en laat ze de brug zakken. Dan kunnen wij ongehinderd de vesting bestormen. Het enige wat we nog moeten bedenken is: welke wapens gaan we gebruiken tegen onze vrouwen? Als mijn Dieuwertje me met een deegrol staat op te wachten, waarmee kan ik dan terug meppen?"

Granny had genoeg gehoord: "Voordat we onze Slag om Bourtange gaan slaan, eerst een simpele vraag: hebben jullie al koffie gehad? Meg en ik hebben een lange reis achter de rug. We zouden wel een kopje koffie lusten voordat we hier aan de slag gaan."

Opeens werd het leger van Diederik doodstil.

"Koffie?"

"Wat een goed idee."

"Ik heb zelfs niet ontbeten vandaag."

"Maar we hebben geen koffiepot."

"En geen koffiebonen."

"En geen koffiemolen."

"En geen kopjes."

"En geen heet water."

Granny zuchtte eens diep en schudde haar hoofd, terwijl ze zei: "Mannen! Wat heb je eraan? Helemaal NIETS! Gelukkig hebben Megan en ik vanmorgen vroeg de schuur opgeruimd. Het plan was om alles naar de rommelmarkt te brengen, maar halverwege kwam er een avontuur tussen. In mijn kofferbak ligt van alles wat van pas kan komen.

» Kan iemand misschien een kampvuur aanleggen? Een barbecue zou nog beter zijn. Als de rest me dan even kan helpen met kopjes klaarzetten en koffie malen, dan hebben we in een kwartiertje een vers kopje koffie. Ondertussen kan Diederik mooi uitleggen wat hier allemaal aan de hand is. Geen enkele generaal gaat tot de aanval over zonder eerst alle invalshoeken en uitgangspunten te bestuderen."

Gelukkig had Super Granny een assistente die wist hoe je dit aan moest pakken. Ik maakte de kofferbak open en haalde daar alles uit wat we nodig hadden: een grote barbecue, vijf antieke koffiepoten, een doos vol serviesgoed, een zak met bestek... Tot mijn grote verbazing stonden er ook vijf witte, kartonnen dozen in de DAF. Ik kon me niet herinneren dat we onderweg ook nog even bij Bakker Bol gestopt waren. Maar ik vond het ook niet vreemd of zo. Superhelden denken altijd aan alles. Granny had er natuurlijk voor gezorgd dat ze alles bij zich had om deze explosieve zaak tot een goed einde te brengen.

Als een ware veldheer (euh... veld-dame), deelde Granny de lakens uit: "Netjes een tafellaken op elke tafel. Stoelen vindt je in het bezoekerscentrum. Ik wil «koffie genieten», en niet «koffie naar binnen gieten».

» Kan iemand misschien even die koe melken? Zonder melk zal jullie koffie tot nader order in rouw gedompeld zijn. Een doos van Bakker Bol op elke tafel. Eerst de hoofdpunten: de mokkapunten, de appelpunten en de slagroompunten. Pas daarna de aanvalspunten. Heeft iedereen een punt? Kan iemand

misschien Meg helpen met inschenken? Ze heeft maar twee handen."

Tijdens de koffie legde Diederik de situatie uit: "We hoorden geruchten dat het Nederlands Elftal hier vandaag zou komen trainen. In het geheim. Om nul-negen-nul-nul uur precies zouden ze op het veld van Boer Tanger de verschillende aanvalssystemen oefenen, en vanaf vijftienhonderd uur zouden ze een geheime oefenwedstrijd houden tegen FC Groningen. Alle mannen van Bourtange zijn fanatieke voetballiefhebbers en ook nog eens supporters van FC Groningen, dus je begrijpt dat iets voor 9 uur vanochtend iedereen hier, buiten het dorp, verzamelde voor die geheime training. Het Nederlands Elftal komt natuurlijk niet elke dag op bezoek.

» Wat bleek? Het Nederlands Elftal kwam helemaal niet op bezoek. Het was een krijgslist, verzonnen door onze vrouwen, om ons listig het dorp uit te krijgen. Nou, we waren er allemaal ingetrapt. Toen we terug naar huis wilden voor het ontbijt, hadden ze de ophaalbrug opgehaald en de poort afgesloten. Die oude eikenhouten deuren hebben in 1594 zelfs het beleg van de Spanjaarden doorstaan.

» Dus hier zitten we nu, zonder ontbijt, zonder middageten. Als jullie niet het uitstekende idee hadden gehad om koffie en taart mee te brengen, zou tegen etenstijd mijn hele compagnie van de honger omgekomen zijn. Stel je voor: om zeven uur begint Studio Sport, met alle samenvattingen van de Eredivisie. Voor die tijd moeten we de vesting hebben heroverd op onze vrouwen. Het beste is om maar gelijk de aanval in te zetten, Granny. Nu de mannen genoeg gegeten en gedronken hebben, zijn we sterk genoeg om deze slag te winnen."

Granny snapte eindelijk hoe de taartvork in de steel zat. Ze vroeg aan mij: "Kan je je schrift pakken, Meg? Ik wil eerst wat punten op papier zetten. We beginnen met die taartpunten. Oorlog voeren is leuk, maar ook geweldig duur. Je kunt niet van een superheld verwachten dat ze alles maar gratis doet. Wat kost koffie met gebak bij Bakker Bol, Meg?"

Met flink wat gemopper en gebrom trokken de mannen hun knip en begonnen te tellen. Omdat Granny in Hoehétidan had leren tellen, hielp ik haar met het afrekenen: "Vijf euro per persoon, vijftig personen, dat is tweehonderdvijftig euro."

"Dit is alles wat we hebben. Honderdzevenentachtig euro en vijftwintig cent. Maar we beloven dat we de rest betalen zodra we het dorp geplunderd hebben.", zei Diederik.

Granny ging er niet op in. Ze was veel te druk met de actiepunten: "Van de kant van de mannen heb ik de volgende discussiepunten: meer doelpunten, maar geen buitenspel-doelpunten en zeker geen tegendoelpunten. Meer lichtpunten voor de avondwedstrijden. Minder kruispunten voor kortere wachttijden. Minder verkeersknelpunten door de spits te vermijden. Meer pizzapunten om de honger te bestrijden. En tenslotte voldoende richtpunten, mikpunten, speerpunten, breekpunten, drukkpunten, raakpunten, trefpunten en strafpunten, allemaal gericht op die mispunten van meiden aan de andere zijden."

De mannen reageerden enthousiast: Granny had het, punt voor punt, heel duidelijk gemaakt.

Granny had nog wel een vraag: "Maar hebben jullie de uitgangspunten van deze zaak ook bekeken vanuit de gezichtspunten van de vrouwen?"

De mannen knikten en somden direct alles op, de beginpunten, de middelpunten en de eindpunten, de hoogtepunten en dieptepunten, de minpunten en de pluspunten:

"Bourtange heeft maar twee uitgangspunten: de brug hier verderop, op de Batterijenstraat, en de brug op de Bisschopsweg aan de zuidkant."

"Allebei de bruggen zijn opgehaald en de poorten daarachter zijn gesloten."

"Ze hebben groentetuintjes en zakken meel, genoeg om het jaren uit te houden, terwijl wij voor ons beleg nog geen droge boterham hebben."

"De vrouwen zitten goed verstopt achter de vestingwallen, terwijl wij bij een bestorming een gemakkelijk doelwit zijn."

"Ze hebben Dikke Bertha in stelling gebracht, het kanon waarmee we in 1594 het Spaanse leger hebben verjaagd."

"En vergeet de brede gracht niet."

"Ze hebben vleesetende goudkarpers losgelaten."

"Steek maar een vinger in het water. Ze eten gewoon uit je hand."

Generaal Granny beklom de aarden wal en bekeek het slagveld: "Het klopt allemaal wat jullie zeggen, maar dat was niet het antwoord op mijn vraag. Ik wilde weten: wat zijn de geschilpunten, de twistpunten, de standpunten en de verschilpunten. Waarom hebben de vrouwen jullie de stad uitgezet, en waarom laten ze jullie niet meer naar binnen?"

Ik verbrak de doodse stilte: "Misschien kan je dat beter aan de vrouwen vragen, Granny."

"Een uitstekend idee, Meg. Waar is mijn telefoon? Mijnheer en Mevrouw van Daale, kunnen jullie het nummer opzoeken van Dieuwertje, de vrouw van Diederik Snoey uit Bourtange?"

Een seconde later klonk een vrolijke vrouwenstem: "Met Dieuwertje. Met wie spreek ik?"

"Je spreekt met Super Granny, Dieuwertje. Ik sta hier aan het hoofd van een legermacht die met alle geweld jullie dorp aan willen vallen, maar als ik ze vraag waarom jullie ze eruit gegoooid hebben, dan hebben ze geen flauw idee."

Dieuwertje moest er smakelijk om lachen: "Mannen! Wat heb je eraan, Granny? We hebben ze wel duizend keer gevraagd om ons een handje te helpen met het huishouden. Ze weten alleen wanneer het eten op tafel staat en hoe laat Studio Sport begint. Wie doet de kookwas? Wie kookt het eten? Nou, bij ons is het kookpunt bereikt. Ze zoeken het maar lekker uit verder. Dag Granny."

Granny stopte haar telefoon weg en vroeg aan Diederik: "Mooi. Dat was duidelijk. En jullie aanvalsplan, daar deugt natuurlijk helemaal niets van. Stel dat ik die poort versplinter en die brug neerlaat. Stel dat jullie bij de bestorming niet allemaal door Dikke Bertha van je stokje geknald worden. Stel dat je voor etenstijd Bourtange weer in handen hebt... Wat gaan jullie dan doen? Denk je echt dat jullie vrouwen de was, de schoonmaak, de boodschappen en het avondeten wel weer voor jullie gaan doen? Denk je echt dat met een militaire overwinning een vrouwenopstand neergeslagen kan worden? Heeft iemand misschien een beter plan?"

Vijftig gebogen hoofden bestudeerden aandachtig de bodem van hun lege koffiekopjes. Niemand had een beter plan.

Niemand?

Ik stak mijn vinger in mijn mond en hield hem toen in de lucht: "Hm. De wind staat precies goed. Ik denk dat ik een uitstekend plan heb. Maar daar heb ik wel een stuk of vijftig buitengewoon dappere mannen voor nodig. Mannen die alles al hebben meegemaakt, mannen die het gevaar uitlachen en zonder vrees hun tong naar de verschrikkelijkste vijanden durven uitsteken."

Diederik was de eerste die opstond om zich vrijwillig voor deze zelfmoordactie aan te melden: "Je bedoelt: getrouwde mannen. Denk niet dat wij zomaar de eerste de beste zijn, Megan Havervlok. Wij werken dag en nacht voor ons gezin. Zonder ook maar een seconde na te denken geeft elke man hier zijn leven om weer veilig thuis aan tafel te kunnen zitten, om te genieten van een balletje gehakt en een maaltje Brusselse spruitjes. Nietwaar, mannen?"

Iedereen stond op: "Wij van Bourtange, zijn bij lange niet bange."

Ik grinnikte: "Mooi. Dit is het plan..."

Kookpunten en Smeltpunten (deel 2)

"HA! De vrouwen zijn niks. HA! De vrouwen zijn niks. Ze weten niet eens wat voetballen is!"

Vanaf een veilige afstand keken Granny en ik toe hoe Diederik en zijn complete compagnie aan de rand van de gracht liedjes zongen waarmee ze de vrouwen belachelijk probeerden te maken.

Het was een riskant plan. Een raak schot van Dikke Bertha kon zomaar het einde betekenen van een veelbelovende zangcarrière. De mannen waren gelukkig slim genoeg om ver van elkaar af te gaan staan. Dikke Bertha was dan misschien wel groot en sterk, ze was ook heel langzaam. Het duurde wel een kwartier om het kanon te laden. Elk schot kon je kilometers ver horen. Als je de kogel zag aankomen, had je nog altijd een kans om snel weg te rennen. Helaas hadden de vrouwen meer pijlen op hun boog.

In een veldslag op een veld heb je het meeste aan cavalerie: snelle mannen op paarden, of in tanks. Als de veldslag in een slagveld verandert, dan heb je het meeste aan infanterie: sterke mannen met speren en zwaarden, of geweren, die op de vijand afstormen om ze een lesje te leren. Dit was een beleg. Bij een beleg heb je het meest aan artillerie: kanonnen of andere manieren om vanaf je veilige verstopplaats de tegenstander iets naar hun kop te smijten.

De mannen smeten met beledigingen, met woorden, en schelden doet nou eenmaal geen zeer. De vrouwen hadden groentetuintjes. Ze smeten met aardappelen, met tomaten en Brusselse spruitjes, met keiharde uien, en wortelen zo groot als handgranaten. Een voor een gingen de mannen naar de grond, getroffen door de vijandigheid van hun vrouwen, maar daarna stonden ze ook gewoon weer op om verder te zingen: "HA! De vrouwen zijn niks. Ze weten niet eens wat afwassen is. Hun machine gaat stuk, en weg is hun geluk. Dan roepen ze hun man, die het repareren kan."

Ik keek op de klok. Oké, het was leuk geweest, maar het werd nu toch tijd om de aftocht te blazen. Ik riep in mijn megafoon: "Compagnie. Geef acht. Terugtrekken naar het informatiecentrum."

Gewapend met onze oorlogsbuit verzamelden we op het parkeerterrein, waar de barbecue nog tussen de tafels en stoelen stond af te koelen van de koffiepauze. Daar gaf Majoor Megan de orders aan haar troepen. Majoor Megan had namelijk niet alleen goed geluisterd, ze had ook in de auto alles keurig opgeschreven: "Het peloton van Lodewijk schilt de aardappelen. Dun schillen, goed wassen en in blokjes snijden. Het peloton van Paulus maakt de Brusselse spruitjes schoon en schilt de wortelen. Het peloton van Willem wast de tomaten en snippert de uien. Het peloton van Filip zoekt brandhout en steekt de barbecue aan. En het peloton van Granny dekt de tafels en maakt het gezellig met een bosje vers geplukte veldbloemen en een glaasje wijn. En ik zal persoonlijk een beetje van «dit» en een beetje van «dat» toevoegen, de keukengeheimen die ervoor zorgen dat dit culinaire avontuur een pittig en smakelijk einde krijgt. Actie, mannen. Ingerukt, mars."

Oké, het was een veldkeuken en geen sterrenrestaurant. Granny moest aan heel wat oren trekken voordat alle soldaten hun handen en gezichten hadden gewassen. In plaats van lekkere sperzieboontjes hadden we bittere Brusselse spruitjes. Ik had hier vijftig dappere mannen, stuk voor stuk bereid om hun leven te geven, maar niet één was dapper genoeg om die verdwaalde kip zijn nek om te draaien en te slachten. Wat is nou een Surinaamse kipschotel zonder kip? Daar ben je natuurlijk zo op uitgekeken. Gelukkig had Granny in haar kofferbak een zak met tien kilo vegetarische quorn. Dat is minstens net zo lekker als kip, en ook nog eens veel gezonder (zeker voor de kip). Rich had gelijk gehad: we zouden aanstaande zondag weer bij zijn standje staan om nieuwe voorraad in te slaan.

Tien minuten later rook het heerlijk naar Surinaamse kipschotel. De wind stond goed. De verrukkelijke geur dreef over de gracht, langs de ophaalbrug, dwars door de kieren van de oude eikenhouten poort, en drong door in de huizen van het belegerde dorp.

In de tijd van de 80-jarige Oorlog waren cavalerie, infanterie en artillerie misschien belangrijk, maar in onze moderne tijd werden oorlogen uitgevochten en gewonnen door... de luchtmacht. Zouden de machtige, krachtige, prachtige Surinaamse kookluchtjes sterk genoeg zijn om de eikenhouten poort van Bourtange weer open te krijgen?

Onze verkenner op de aarden wallen maakten driftig gebaren: «In naam van Oranje gaat de poort open.» «De ophaalbrug wordt neergehaald.» «De vijand komt naar buiten, gewapend met vorken en messen, met servetten en koude flesjes bier.» «Ze hebben maar één doel voor ogen: aanvallen!»

"Mijnheer Diederik Snoey. Is er misschien nog een plaatsje vrij aan uw tafel? Zou het niet gezelliger zijn als uw diner werd opgevulld door het gezelschap van een leuke dame?", vroeg een leuke dame met rode wangen en duizend vrolijke krulletjes in haar lange, zwarte haar.

Diederik keek een beetje moeilijk: "Dit is geen dinertafel, mevrouw. Dit is een onderhandelingstafel. Hier worden vredesbesprekingen gevoerd. Heeft u misschien een argument waarmee u mij op andere gedachten kunt brengen?"

Dieuwertje zette haar argument op tafel: "Chocolade-ijs met slagroom. Want ik neem aan dat mijnheer de generaal er niet aan gedacht had om ook voor een toetje te zorgen. Het is zondag. De winkels zijn dicht."

Ay. Dat was een keihard argument. Chocolade-ijs met slagroom? Als ik het hier voor het zeggen zou hebben, dan zou ik me nu gelijk overgeven.

Maar Diederik was een ijskoude onderhandelaar. Die wilde zich niet zonder slag of stoot gewonnen geven: "Als u dacht dat een lepeltje cacao mij van mening kon laten veranderen, dan komt u van een koude kermis thuis, mevrouwtje. Ik had namelijk wel degelijk voor een dessert gezorgd, maar aan mijn tafel is een toetje warm, sterk en goed. Als u mijn vers gezette koffie heeft geproefd, mevrouwtje, dan zult u smeken om mij weer in uw genade te aanvaarden."

"Woorden zijn wind, mijnheer Diederik. Niet alleen de liefde van de man gaat door de maag. Overtuig mij maar met uw kookkunst. Misschien dat uw kookpunt en ons smeltpunt samen een contactpunt kunnen vinden."

Dieuwertje zwaaide daarbij triomfantelijk met het pak ijs.

Diederik pakte de wok van het vuur en schepte op: "Laat het niet koud worden."

"We hebben die vorken meegenomen om onze tanden te laten zien. Die Surinaamse schotel wordt vast niet zo heet gegeten als ze wordt opgediend. Maar we zullen zien. De vraag is of ik tranen in mijn ogen krijg van het huilen, of van het lachen.", zei Dieuwertje, en ze ging zitten, naast Granny en mij.

De vrouwen volgden het voorbeeld van hun Jeanne d'Arc. Ze schoven aan aan het banket, aan de lange tafel, tegenover hun mannen, die al met fris gewassen handen en gezichten klaar zaten om desnoods zonder de hulp van hun echtgenotes die enorme Surinaamse quornschotel soldaat te maken.

De tranen waren van het lachen. Curry masala en pikante chilipoeder zijn best wel heet, maar een theelepeltje is niet genoeg om tranen in je ogen van te krijgen. Het moet naar eten smaken, niet naar «heet». Gelukkig had ik hier zelf de boel in de hand gehouden. Een half theelepeltje per persoon, keer honderd porties... Gelukkig was ik na al die tijd bij Granny behoorlijk goed met rekenen geworden.

De verdere vredesonderhandelingen verliepen prima. Onafhankelijk scheidsrechter Granny legde uit dat mannen weliswaar de hele dag hard werken, maar moderne vrouwen hebben ook een baan en werken minstens zo hard. Samen eten is veel leuker dan alleen eten, en samen koken is nog leuker.

Ik deed ook een paar euro in het duitenzakje: "Toen ik pas bij Granny woonde, vond ik het best lastig om elke dag zoveel klusjes in huis te doen, maar nu ik er eenmaal aan gewend ben, vind ik het helemaal niet erg. Eerst je klusjes, en dan een avontuur. Zeg het maar, heren soldaten van het leger koks van Bourtange. Is er iemand die niet genoten heeft van dit smakelijke avontuur? Is avontuurlijk koken geen fantastische beloning na een dag hard werken en klusjes doen? En omdat het vandaag zondag is, krijgen we chocolade-ijs met slagroom toe. Had iemand hier vanmorgen gedacht dat deze dag zo heerlijk af zou lopen?"

Ik kreeg zo veel applaus dat ik er een beetje verlegen van werd. Ik ging dan ook maar weer snel zitten en verdiepte me in mijn diepe bord. Snel deed ik nog wat achterstallig rekenwerk: 100 gram aardappelen, plus 100 gram quorn, plus 100 gram ui, plus 100 gram Brusselse spruitjes, plus 100 gram wortel, plus 100 gram tomaten... Verwaaid! Dat is gewoon 400 gram groente per persoon. Het Voorlichtingsbureau voor de voeding raadt aan om elke dag 250 gram groente te eten, en gemiddeld eten Nederlanders net 100 gram groente per dag.

We hebben hier met elkaar zestig kilo vredesonderhandelingen klaargemaakt in een veldkeuken, en het heeft nog minder gekost dan vijftig koppen koffie met gebak. Zouden we dit recept niet op kunnen sturen naar alle landen die oorlog voeren? Als ze 100 miljard uitgeven aan wapens, kunnen ze dan niet beter en goedkoper een gezonde Surinaamse kipschotel met elkaar eten?

Toen haar bord leeg was, stond Dieuwertje op. Ik schrok en dacht direct: "Verwaaid! Die rent natuurlijk snel terug naar huis met haar bak chocolade-ijs met slagroom...", maar nee. Ze liep naar de andere kant van de tafel en bedankte haar man Diederik met een lange, laaaange kus. En daarna zei ze: "Dit betekent natuurlijk niet dat alles nu opeens weer net zo is als vroeger. De tijden zijn veranderd. We leven niet meer in de 80-jarige Oorlog. Eerst wil ik dat je beterschap belooft. En dan wil ik die koffie van jullie wel eens proeven."

"Mijn mannen en ik, we beloven beterschap. En wat die koffie betreft... Peloton van Lodewijk. Geef ACHT! Presenteer... de koffiepote!"

» O, euh... er is één klein dingetje dat we vergeten waren te vertellen. Die koe melken, dat lukte niet zo goed. Het stomme dier ging er steeds vandoor en rende toen zelfs de sloot van Boer Tanger in. Peloton Lodewijk is de hele middag bezig geweest met ouwe koeien uit de sloot halen. En toen moesten ze ook nog eens in bad, en hun kleren wassen, en vandaag is zondag, dus de winkels zijn dicht... Kortom...

» We hebben geen melk.

» Tot nader order zal uw koffie helaas in rouw gedompeld zijn."

Zonder een woord te zeggen, staken alle vrouwen hun hand in hun handtas. Als bij toverslag verschenen er overal suikerzakjes, zoetjes, cupjes volle melk, halfvolle melk, magere melk. Vrouwen zijn net als superhelden: ze denken altijd overal aan.

De vrede was getekend.

Ik zei tegen Granny: "Ik heb vandaag iets belangrijks geleerd. Je kunt een veldslag nooit winnen. Bij een oorlog verliest iedereen. De formule van een goed huwelijk is: $1 + 1 = 3$, en dat is geen rekenfout."

Diederik knipoogde naar me, en zei zachtjes: "Megan Havervlok, heeft iemand je ooit wel eens verteld dat je behoorlijk slim bent voor je leeftijd?"

Pffff. Dat dit avontuur zou aflopen met chocolade-ijs met slagroom, dat had ik vanmorgen echt niet gedacht, hoor.

[noot van Granny Havervlok: in het dagelijks leven staat Rich niet op de rommelmarkt in Wittekerke, maar in de keuken van een verzorgingstehuis. Elke dag kookt hij met veel plezier voor 90 Super Granny's. Soms krijgen ze Brusselse spruitjes, en soms krijgen ze Surinaamse kipschotel, maar elke avond mogen ze kiezen uit twee gerechten en elke dag eten ze met veel smaak hun bordjes leeg.

Als je het nieuws aanzet is er altijd aandacht voor oorlog, terwijl je nooit iets hoort over helden in de zorg die belangrijke dingen doen voor anderen. Gelukkig zijn er boeken. Gelukkig zijn er meisjes zoals Megan die slimme plannetjes bedenken om te stoppen met vechten, en gelukkig zijn er mannen zoals Rich die met liefde en veel plezier van elke dag een heerlijk avontuur maken. Net als tijdens de Slag om Bourtange: je kunt alleen winnen als je het samen doet. $1 + 1 = 3$. Megan is best wel slim voor haar leeftijd, maar zonder Rich's Surinaamse kipschotel zou dit avontuur vast verkeerd aflopen.

Ik heb Megan's rekenwerk nagekeken en het klopt inderdaad: dit recept is zo ongeveer het gezondste wat je maar kunt bedenken. Vrijwel geen zout, suikers en verzadigd vet, propvol vezels en eiwitten, slechts 600 Kcal voor een portie van 600 gram, en het is zo lekker dat je het wel elke week wilt eten. Dus ik hoop dat niet alleen mannen wat vaker hun geliefde zullen bijstaan tijdens hun culinaire avonturen, maar ook dat ouders hun kinderen laten helpen met elke dag iets lekkers op tafel zetten, met de vijf G's van Granny: gewoon, gezellig, gezond, goedkoop en gemakkelijk.

Met dit avontuur bedank ik Rich en al zijn collega's voor alles wat ze elke dag doen. Voor heel veel Granny's in Nederland zijn jullie superhelden.]

Ziekenzaal, Zakenzaal

Gisterochtend lag er een brief in de bus uit Hoehétidan. Met verbazing las Granny hem voor: "Tot onze grote spijt moeten we u hierbij op non-actief zetten. Volgens het onderzoek van dokter Molenwiek, van het Regionaal Hospitaal, bent u medisch ongeschikt voor het werk van superheld."

"Wat is dat, op non-actief zetten? Moet je je dan als non verkleden als je actief wilt worden?", vroeg ik.

"«Non» is Frans. Het betekent «niet». Ik mag niet meer in actie komen om zaken op te lossen. Het vreemde is dat ik me niet kan herinneren wanneer dokter Molenwiek me heeft onderzocht. Er is vast iets mis met mijn geheugen."

"Nou, dan is er ook iets mis met mijn geheugen, Granny. Ik kan me niet herinneren dat we ooit in het regionaal hospitaal geweest zijn.", zei ik: "Zullen we die dokter Molenwiek eens opzoeken?"

"Wat doen we als er een spoedgeval binnen komt?", vroeg Granny.

"Dan zal Superman het over moeten nemen. Jij bent immers op non-actief gezet.", zei ik.

"Dan mag ik ook niet meer actief zijn met huishoudelijke activiteiten, zoals afwassen, stofzuigen en boodschappen doen.", bedacht Granny.

Verwaaid! En wie mag al die klusjes dan doen?

"Ik weet het goed gemaakt. Ik doe de afwas, stofzuig het huis, en haal boodschappen. Ondertussen maak jij mijn sommen. Oké?"

"Jij bent behoorlijk slim voor je leeftijd, Megan Havervlok. Maar oké, voor deze keer, omdat ik op non-actief sta."

Ha, dat was een slim plan. Toen ik een uurtje later de boodschappen in de kast opborg, was Granny klaar met mijn huiswerk.

"Dat was lang niet zo gemakkelijk als ik dacht. Kan je het nakijken, Meg?", zei ze.

Ik hoefde het antwoordenboek er niet bij te pakken.

$77 + 66 = 55$? In Hoehétidan misschien, maar hier niet.

Als je 20 appels hebt en je eet er 19 op, wat heb je dan? Buikpijn.

De kraan lekt 3 liter per uur. Het bad lekt 2 liter per uur. Als er 50 liter in het bad gaat, hoe laat is de maat vol? Meteen, onmiddellijk de loodgieter bellen.

Boer Gerben heeft 10 koeien. Een koe geeft 10 liter melk per dag. Een liter melk kost 1 euro. Hoeveel verdient Boer Gerben op een dag? 500 euro; Boer Gerben is een melkboer van het zuiverste water.

"Alle sommen zijn fout, Granny. Misschien had die dokter toch gelijk met dat onderzoek."

"Onzin.", zei Granny: "Voor stomme sommen heb ik een uitstekende assistente. Laten we die dokter Molenwiek maar eens opzoeken."

In het regionaal hospitaal was het enorm druk. In plaats van een zuster met een balie konden ze beter een verkeersagent neerzetten. Overall stonden lange rijen, vooral voor het koffieapparaat, de frisdrankenautomaat, en de machines waar je koek, snoep en chips kon kopen.

Aan het einde van de hal stond een ander soort machine. Op een metalen plaatje stond: «De supersonische mechanische dokter. Gemaakt in Hoehétidan. Analyse van uw gezondheid. Ook geschikt voor herkeuring van arbeidsongeschikten en werknemers die op medische gronden op non-actief zijn gezet. Gooi een euro in de gleuf en volg de aanwijzingen op het scherm."

"Dat is wel iets voor ons. Als de mechanische dokter je goedkeurt, mag je weer aan het werk.", zei ik.

Granny vond het een goed idee: "In Hoehétidan maken ze alleen het beste van het beste. Laten we het maar proberen. We sparen er in ieder geval een lange wachttijd mee uit. Ga jij maar eerst, Meg. Voor jou hebben we ook een medisch rapport nodig. Stel je voor dat ze jou ook op non-actief zetten. Ik zou niet weten wat ik zonder jou zou moeten beginnen."

Ik gooide een munt in de gleuf en las de instructies: "Blaas met kracht in de opening A. Voor een druppel bloed, leg uw vinger op punt B. Het kan eventjes prikken. Spuug in het plastic bekertje, zet het terug in vak C en sluit het klepje D. Reactiesnelheid: kijk naar het venster. Zodra je een kikker ziet verschijnen, druk je op knop E. Gehoorstest. Luister aandachtig. Zodra je de fluittoon hoort, druk je op knop F. Stap nu op voetstuk G voor de gewichtstest. Zeg je naam in microfoon H. Dat was alles. Dank voor de medewerking. Een ogenblik geduld alstublieft..."

Nou, dat was gemakkelijk. De machine zoemde zachtjes. Op het scherm stond hoe lang het nog duurde: 8 seconden, 2 seconden, 4 seconden, 6 seconden, 3 seconden, 9 seconden... In Hoehétidan tellen ze iets anders dan bij ons. Maar toen was het rekenwerk klaar en kwam er een keurig geprint velletje papier uitrollen. Dit stond er op:

« Medisch rapport van Megan Havervlok

Je bent zo lang als een slang.

Je weegt minder dan een nijlpaard.

Je hebt het uithoudingsvermogen van een pakezel.

Je hebt de reactiesnelheid van een kieviet.

Je hebt de kracht van een klimgeit.

Je bent zo lenig als een kat.

Je hoort beter dan een hond.

Je ziet scherper dan een adelaar.

Je hebt meer ijzer in je bloed dan een roestgans.

Je blaastest is hoger dan een verkouden olifant.

Je bloeddruk is lager dan een volbloed paard.

Je bent gezonder dan een vis.

Conclusie: je kunt beter bij een dierenarts langs gaan, want wij snappen hier echt niets meer van.»

Een man in een blauw pak wilde voordringen.

"Hé, kunt u niet gewoon op uw beurt wachten?""", zei Granny: "We willen voor mij ook nog een gezondheidsrapport. Ik ben vanmorgen op non-actief gezet."

De man schudde zijn hoofd: "Dan zult u mij toch voor moeten laten, mevrouwtje, want deze machine is kapot. Er moeten nieuwe chips in."

Ik keek naar de chipsautomaat die er naast stond: "Dan neem je die toch? Paprika chips? Of gewone?"

De man in de overal kon er niet om lachen: "Hah hah hah. Wat een flauwe grap. Neem zelf liever een zakje chips, met flink veel zout. Mag ik dan ondertussen mijn werk doen?"

» Verwaaid. Dit apparaat komt uit Hoehétidan. Dan moet ik eerst alle getallen overzetten naar Nederlandse cijfers. Daar ben ik wel een week of twee mee bezig..."

Er zat niets anders op. We moesten in de rij gaan staan en wachten totdat we aan de beurt waren voor een afspraak met de dokter.

Granny had niet zo veel geduld. Ze vroeg aan een voorbij rennende zuster: "We zoeken dokter Molenwiek."

"Behandelkamer A. Heeft u een afspraak?", zei ze, maar ze wachtte niet op antwoord en rende alweer verder.

"We hebben geen afspraak, maar we zijn wel een spoedgeval. Als we het netjes vragen, mogen we er misschien wel even tussendoor.", vond Granny.

Op de muur hingen bordjes die ons de weg wezen. Behandelkamer A was in de eerste gang rechts. Ertegenover was een balie waar een zuster op een computer zat te tikken.

"We komen voor dokter Molenwiek.", zei Granny.

"Heeft u een afspraak? De agenda is tot volgend jaar juli volgeboekt."

Granny wapperde met haar brief uit Hoehétidan en zei: "Het is een spoedgeval. Er staat alleen geen tijd op, dus we zijn zo vroeg mogelijk gekomen."

De zuster had geen tijd om de brief te lezen. Met haar aandacht bij haar beeldscherm wuifde ze ons naar een rij lege stoelen naast de deur van de behandelkamer: "Neemt u daar maar plaats. Als de dokter klaar is met zijn patiënten, roept hij u wel binnen. Als u iets eten en drinken wilt, dan staan er automaten in de ontvangsthal."

De deur van de behandelkamer stond op een kier. We konden duidelijk horen wat daarbinnen gezegd werd. Steeds klonk er een zware stem, waarschijnlijk van dokter Molenwiek, en daarna een hoge stem, vermoedelijk van een patiënte. Zo hoorden we de hele medische geschiedenis van zo'n beetje alle

spoedgevallen van de regio.

"Dokter, mijn man denkt dat hij een theeketel is."

"Zo, zo. En hoe lang denkt u dat al?"

"fuuuuut"

"Volgende patiënt..."

"Wat heeft u daar in uw hand, mevrouw?"

"Een goudvis, dokter."

"Ik zie het al: uit de kom."

» Volgende patiënt..."

"Dokter, mijn man denkt dat hij een bromvlieg is."

"Brengt u hem maar hier, dan zal ik hem meteen behandelen."

"Dat kan niet. Ik heb hem doodgeslagen met de vliegenmepper."

"Volgende patiënt..."

"Dokter, ik denk dat mijn man doof aan het worden is."

"Wat zegt u?"

"Ik denk dat mijn man doof aan het worden is."

"Wat zegt u?"

"Ik denk dat mijn man doof aan het worden is."

"Wat zegt u?"

"Volgende patiënt..."

"Dokter, heeft u de uitslag van het onderzoek? Hoe lang heb ik nog te leven?"

"Tien."

"Tien wat? Tien jaar? Tien maanden?"

"Negen... Acht... Zeven..."

» Volgende patiënt..."

"Dokter, mijn man denkt dat hij een cactus is."

"Dan mag u hem maar eens per week water geven, mevrouw."

» Volgende patiënt..."

"Dokter, mijn man probeerde een kannibaal te vangen, maar die ontsnapte en beet allebei zijn oren eraf."

"Beet die kannibaal zijn eigen oren af? Dat is knap. Was het een hangoor-kannibaal?"

"Nee, hij beet de oren van mijn man af. Mijn man zei nog: «Verwaaid, die vent eet de oren van mijn hoofd.»"

"Ah, nu is het duidelijk. Geen probleem. Ik heb hier in mijn ladenkast nog wel een andere kannibaal voor u."

"Maar wat gebeurt er dan met mijn man?"

"Gewoon niets meer aan hem vragen. Hij geeft toch geen antwoord."

» Volgende patiënt..."

"Dokter, mijn man denkt dat hij een lantaarnpaal is."

"Zo, zo. Gelukkig hebben we daar uitstekende medicijnen tegen. Ik geef hem een slokje uit deze fles. Dan is hij meteen weer de oude."

"En moet ik dan voortaan in het donker zitten?"

"Volgende patiënt..."

"Dokter, mijn man is zijn geheugen kwijt."

"Heeft u hem gevraagd waar hij al gezocht heeft? Dan kunnen we die plaatsen overslaan."

» Volgende patiënt..."

"Dokter, mijn man heeft vanmorgen een euro ingeslikt."

"Dan is hij twintig keer zoveel waard als gisteren."

» Volgende patiënt..."

"Dokter, mijn man denkt dat hij een ezel is."

"Zo, zo. Ik geef hem een paardenmiddel en dan is hij direct genezen."

"En moet ik dan lopend naar huis?"

» Volgende patiënt..."

"Dokter, mijn man is door een kwal gebeten."

"Ik was het niet, mevrouw."

» Volgende patiënt..."

Ik snapte best dat het druk was in het ziekenhuis. Al die zusters waren bezig met afspraken maken, wachtlijsten opstellen, afspraken verzetten, spoedgevallen inplannen, patiënten vertellen waar ze kunnen wachten, waar ze wisselgeld kunnen krijgen voor de snoepmachine, en hoe het koffieapparaat werkt...

Gelukkig behandelde dokter Molenwiek zijn patiënten met supersnelheid. Ik begreep niet waarom er zulke lange rijen waren.

Nu ik er over nadacht... Wij waren de enige patiënten voor behandelkamer A. Waar kwamen al die «volgende patiënt» zieke mensen dan vandaan? Zou er nog een andere ingang zijn?

Ik gluurde voorzichtig om de hoek van de deur. Wat ik daar zag...

Dokter Molenwiek zat achter zijn bureau en sprak met een lage stem: "Hier klopt iets niet, mevrouw. Uw hart..."

Toen ging hij snel op de stoel voor de patiënt zitten, aan de andere kant van het bureau, en zei met een hoge stem: "Maar dokter, dat is vreselijk."

En weer terug naar de doktersstoel, waar hij met een lage stem zei: "Nee hoor, ik hield alleen mijn stethoscoop ondersteboven vast."

» Volgende patiënt..."

Ik stootte Granny aan en fluisterde: "Wie maakt de dokter beter als hij ziek is?"

Granny ging nu zelf even kijken. Bezorgd liep ze naar de zuster achter de computer: "Het lijkt erop of de dokter overwerkt is. Kan je misschien even komen kijken?"

De zuster keek naar de stapel papieren: "En mijn wachtlijsten dan?"

"Die moeten maar even wachten.", zei Granny, maar dat was een beetje flauw, en ook onaardig, dus ze

voegde er snel aan toe: "Wij helpen je er straks wel mee. Meg is heel goed met cijfers en letters. Ik ben Granny, trouwens. Kan je ons helpen de dokter te helpen, zuster Nachtspiegel?"

Hoe wist Granny nou hoe die zuster heette? Pffff. Gemakkelijk. De zuster had een plaatje met haar naam op haar jas.

Als je aardig bent tegen iemand, dan zijn ze ook vaak aardig tegen jou. De zuster glimlachte en zei: "Natuurlijk, ik loop gelijk met je mee, Granny. Mensen gaan altijd voor regels en formuleren."

Toen we behandelkamer A binnenkwamen stond de dokter direct op om ons te verwelkomen. Hij gaf ons een hand en zei: "Goedemorgen. Hoe maakt u het. Ik ben dokter Stapelbed. U ziet er een stuk beter uit dan de vorige keer. Toen had u blauw haar en groene bulten op uw kin."

Zuster Nachtspiegel keek ongerust naar ons: "De dokter is inderdaad niet in orde. Hij stelt zich voor als dokter Stapelbed, maar hij heet dokter Molenwiek. Wie maakt de dokter beter als hij ziek is? Dokter Spanningsveld zit overwerkt thuis, dokter Krakeling is op vakantie, en dokter Wapperstaart is weggeroepen voor een spoedgeval."

Granny wist zich ook geen raad met deze situatie.

Zuster Nachtspiegel had een idee: "In de ontvangsthal staat een machine. Die je kan vertellen wat er mis is met je gezondheid."

Ik schudde mijn hoofd: "Die machine is kapot. De monteur zei dat het wel twee weken kan duren voordat hij alle nummers heeft veranderd."

Opeens kreeg ik een idee: "Granny... Jouw telefoon komt toch ook uit Hoehétidan? Zit daar geen appje op die kan uitzoeken wat er aan de hand is? Herinner je ons avontuur nog met Arie de Kanarie en Piet de Parkiet? Jouw telefoon vertelde ons dat er meer couscous door het vogelvoer moest."

Granny was direct enthousiast: "Natuurlijk. Dat is een uitstekend idee, Meg. We hebben een beetje speksel nodig van de dokter."

Zuster Nachtspiegel pakte een wattenstaafje: "Zeg eens AAA, dokter."

"Ja, dat is een leuke serie. Gaan ze die herhalen op de TV? Het gaat over dokters. Heel grappig. Ha, ha, ha...", zei dokter Molenwiek.

Toen hij zijn mond open deed om te lachen, stak de zuster er snel een wattenstaafje in. Granny pakte haar telefoon, drukte op een knopje, of een appje, en zuster Nachtspiegel legde de kop van het wattenstaafje erop.

De telefoon wist het direct: "Deze patiënt lijdt aan de flauwegrappenziekte. Hij heeft te hard gewerkt en veel flauwekul gegeten. Een lekkere zoute groentesoep of een zoute haring, dan is het snel weer over."

"Groentesoep? Zoute haring? Het is hier een ziekenzaal, geen frietzaak.", sputterde zuster Nachtspiegel.

Is dat zo? Ik dacht daar zo het mijne van. Gewapend met Granny's portemonnee sprintte ik weg, zo snel als een kieviet, naar de ontvangsthal waar ik, lenig als een kat, tussen de mensen door schoot naar de automaten. Zoute drop. Zoute chips. Zoute koekjes. Zoute nootjes. Ik stopte de munten erin en trok de zoutegeit eruit.

De mensen in de rij protesteerden hevig: "Hé, je laat niets voor ons over."

"Weet je waar een ziekenhuis voor is?", vroeg ik, en ik gaf zelf het antwoord: "Om zieke mensen te behandelen, die te veel zout, vet en suiker eten. De hele dag door tussendoortjes knagen, daar word je dik van. Je kunt beter een lekkere wandeling maken dan in de rij staan. De beste dokter ben je zelf."

Zo. Die konden ze in hun zak steken. Mijn zak zat vol met pinda's en drop. Daar knapte de dokter vast van op.

Zuster Nachtspiegel voerde de patiënt zijn medicijn: "Mond open en goed kauwen. Is het lekker?"

"Zo zout heb ik het nog nooit gegeten. Mag ik er nog een?", zei de dokter. Het smaakte hem blijkbaar prima.

Granny hield hem een pak zoute koekjes voor: "Je mag alles opeten, maar eerst wil ik dat je een brief schrijft naar de Raad voor de Gezondheid in Hoehétidan, waarin staat dat Super Granny Havervlok super gezond is en met onmiddellijke ingang weer aan het werk mag."

Zuster Nachtspiegel was zo blij dat het weer beter ging met de dokter, ze bood gelijk haar hulp aan: "Die brief kan ik zo uit de computer halen. De arts hoeft alleen maar te ondertekenen. Die heeft het veel te druk met patiënten om ook nog brieven te schrijven en wachtlijsten bij te werken."

Ze rende naar haar computer en was een minuut later weer terug: "Kijk eens, dokter. Zo is alles prima in orde. Wilt u hier tekenen?"

De dokter schudde zijn hoofd: "Nee, dat wil ik niet. Granny moet eerst een aantal vragen beantwoorden. Pas als ze alles goed heeft, zal ik de brief ondertekenen."

O jee. Als dat maar geen vragen zijn over lekkende kranen en loeiende koeien.

Dokter Molenwiek had gelukkig nog te veel last van de flauwegrappenziekte om serieuze sommen op te sommen: "De eerste vraag: wie zijn de ouders van de snackbar?"

Granny keek verbaasd. Wat is dat nou weer voor een vraag?

Ik wist het. Stiekem wees ik Granny op het zakje chips in mijn hand terwijl ik geluidloos de woorden zei.

Granny begreep het meteen: "PA Tat en MA Yonaise."

"Goed. Volgende vraag. Wie zijn de ouders van de viswinkel?"

Als je eenmaal door hebt hoe het werkt, dan kan je de rest van de vragen eenvoudig beantwoorden. Granny wist ze allemaal.

"Pa Ling en Ma Kreel."

"Goed. Wie zijn de ouders van Europa?"

"Pa Rijs en Ma Drid."

"Uitstekend. Wie zijn de ouders van de Derde Wereld?"

"Pa Raguay en Ma Dagascar."

"Prima. Wie zijn de ouders van het kantoor?"

"Pa Pier en Ma Nier."

"Ook goed. De laatste, en die is het moeilijkste. Wie zijn de ouders van de aanval?"

Pffff. Ik dacht eerst aan de aanval van het Nederlands Elftal. Robin van Persie? Arjan Robben? Memphis? Maar opeens wist ik het. Dokters denken bij een aanval natuurlijk aan... een paniekaanval.

Granny raakte bijna in paniek. Ze wist het niet. Ik deed haar na en toen snapte ze het gelijk: "Pa Niek en... Moe Dig. En weet je wie de ouders van de gezondheidsdienst zijn, dokter? Pa Pzak en Ma Ger. Je mag je patiënten wel eens uitleggen dat ze best wat gezonder mogen eten. Al die zoute stengels en zoute drop, al dat vet en suiker, dat is heel slecht voor je. Je wordt er dik van, en je bloeddruk stijgt tot gevaarlijke hoogte."

De bloeddruk van dokter Molenwiek was ondertussen weer in orde. Hij knikte begrijpend en zei: "Je hebt helemaal gelijk, Granny. Te veel stress is ook niet goed. Ik zal zuster Nachtspiegel vragen of ze wat hulp kan inschakelen, zodat we de achterstand weg kunnen werken. Vanaf nu gaan we op een gezonde manier onze patiënten behandelen."

"En die apparaten met al dat ongezonde eten en drinken moeten natuurlijk zo snel mogelijk verdwijnen. Het is hier een ziekenzaal, geen zakenzaal.", zei Granny.

"Maar Granny! Als we die mensen niet vet voeren, dan hebben we straks geen patiënten meer over!", riep de dokter verschrikt. Maar toen proestte hij het uit van het lachen: "Ha, ha. Het was maar een grapje, hoor."

We pakten de brief en gaven de dokter nog een grote zak dubbelzoute drop: "Eet maar lekker op, dokter. Flauwegrappenziekte is een serieuze zaak."

Letterzetter en Lijntrekkers

Gisteren stond Pauline al vroeg voor de deur.

"Mag ik me vandaag bij jullie verstoppen, Granny. Op school hebben we een studiedag, en als alle meisjes van De Bosheuvel zomaar een dag thuis blijven, krijgt Juf Galsteen allemaal vervelende kriebels."

Over die kriebels hoefde niemand me wat te vertellen. Ik had ze vaak genoeg meegemaakt. Juf Galsteen is namelijk doodsbang dat wij ons op een vrije dag dood zullen vervelen. Ze gaat dan de gekste dingen verzinnen om ons bezig te houden. Ze liet ons eens het gras knippen met een nagelschaartje, «maar wel alle margrietjes laten staan, hoor».

"Wat is dat, een studiedag?", vroeg Granny. Toen zij op school zat, bestond zoiets niet.

Pauline legde het uit: "O, dan moet Juf van Appelscha zelf naar school, om te leren wat ze ons moet leren, en hoe ze het ons moet leren. Eigenlijk zegt de Minister van Onderwijs dan tegen alle schoolkinderen: «zoeken jullie het vandaag maar lekker uit met je zootje». De juf kan toch gewoon studeren wanneer wij vakantie hebben?"

Granny snapte het prima: "Zo'n studiedag is een kans voor jullie om eens wat anders te leren dan stomme sommen en lesjes schrijven. Als je alleen maar leert wat de Minister verzint, dan zou het maar een saaie boel worden."

Op dat moment ging de bel. Het was Astrid: "Kan ik me vandaag hier verstoppen? We hebben een studiedag, en bij mij thuis zijn ze aan het behangen."

"Alweer?", vroeg Granny.

"Ja, zo'n studiedag is een paar keer per jaar.", zei Astrid.

"Alweer behangen, bedoelde ik.", zei Granny.

"Dat was niet mijn schuld, hoor. Ik liep met een beker warme chocolademelk van het aanrecht naar de tafel, maar mijn moeder had zo'n leuk kleedje gekocht op de markt, lekker handig om over te struikelen en uit te glijden. Dus het behang zat onder de choco. Gelukkig was het afwasbaar behang, dus ik vulde een emmer met heet water en zeepsop, en kletste het hele zootje tegen de muur. Nou, afwasbaar behang was het zeker; ik had in één klap al het behang van de muur gewassen."

"Ik moet nog wel mijn lesje schrijven, hoor.", zei ik.

"Prima. Dan schrijf ik een brief aan Juf Galsteen om te vragen of ze voortaan op het dak kan gaan zitten als wij een studiedag hebben.", zei Pauline.

"En ik ga een klaagbrief sturen aan die behangfabriek dat ze hun behang beter van afwasmiddel kunnen maken.", zei Astrid.

Zo werkten we een uurtje. Ik was bijna klaar toen de telefoon ging. Granny nam op: "Hallo, met Super Granny. Zo. Dat is niet zo mooi. Inderdaad. Geen paniek. We komen eraan."

"Wat was dat?", vroeg Astrid.

Ik wist het: "O, gewoon, een fantastisch avontuur."

"Maar ik ben nog pas halverwege met mijn brief. Er staat nu: «Jullie zijn een stelletje plakezels, papierknoeiers, wandterfanter, krantenklevers, rollendraaiers, muurverzuurders...» Dus daar moeten nog minstens tien scheldwoorden bij, anders snappen ze het niet.", sputterde Astrid.

"Dan maak je hem af, in Super Granny's DAF.", rymde Pauline.

Onderweg legde Granny het uit: "We gaan naar Blokzijl, een schilderachtig stadje in Overijssel. De speciale ambtenaren van het ministerie van Onderwijs willen daar een bedrijf sluiten."

"Ga je die kerels eens flink door elkaar rammelen?", vroeg Astrid.

"Pak je ze in hun kraag en smijt je ze het land uit?", vroeg Pauline.

"We gaan eerst eens vragen wat precies het probleem is. Rammelen en uitsmijten doen we alleen als het niet anders kan.", zei Granny.

Het was een leuk ritje naar Blokzijl. Het laatste stuk reden we over een slingerdijk. Tom en Tom, die ons altijd overal de weg wijzen, vertelden dat deze dijk vroeger de Zuiderzee tegen hield. Maar in 1937 begonnen ze aan een nieuwe dijk, naar het eiland Urk, en in 1942 werd de bodem van de zee opeens de Noordoostpolder. We vonden het knap dat iemand zoiets kon bedenken. Letten jullie even op, Amerikanen, Russen, Chinezen en geleerden van Hoehétidan: polders, die hebben alleen wij, in Nederland.

Aan de rand van Blokzijl stopten we bij een ouderwets bakstenen gebouw waar met vierkante letters op stond: «Blokzijl Blokletters». Voor de deur werd een verhitte discussie gevoerd.

"Goedemorgen. Wat is hier aan de hand?", vroeg Granny.

Een kleine man in een lichtblauw pak kwam opgelucht naar ons toe. Hij schudde Granny's hand en zei: "O, Granny, wat ben ik blij dat je er bent. Ik ben Alexander van Blokland tot Caligrafía. Ik heb je vanmorgen gebeld. Dit zijn de heer Rammeloo en mevrouw van Smijthuizen van het ministerie. Ze willen ons bedrijf met onmiddellijke ingang sluiten."

Mijnheer Rammeloo en mevrouw van Smijthuizen gaven met opgeheven vinger tekst en uitleg:

"Er zijn fouten gemaakt."

"Koeien van fouten."

"Onherstelbare fouten."

"Onacceptabele fouten."

"Kan niet."

"Mag niet."

"De Minister kan dat niet langer tolereren."

Ik begreep er niets van: "Tolereren? Wat is dat?"

"Toestaan zonder in te grijpen. Staan we niet toe.", zei mijnheer Rammeloo.

"Accepteren zonder vorm van protest. Onacceptabel.", zei mevrouw van Smijthuizen.

Granny legde het beter uit: "Tolerantie betekent verdraagzaamheid. Als we tolerant zijn, dan vinden we het prima als anderen niet zo zijn of doen als wijzelf. Het is een goede eigenschap. Het tegenovergestelde is intolerant, of onverdraagzaam. Dan leg je op alle slakken zout en wijs je de hele dag iedereen op hun fouten."

Ik snapte het nu beter, maar ik begreep er nog steeds geen biet van: "Maar wat kan de Minister dan niet tolereren?"

Alexander van Blokland tot Caligrafía wist er het fijne van: "Zoals je op de gevel van ons kantoor kunt zien, maken we hier blokletters. Kranten en tijdschriften, boeken en reclame folders, computers en telefoons, ze staan allemaal vol met blokletters."

Mijnheer Rammeloo onderbrak hem: "De krant is geen probleem. Het zijn de formulieren, mijnheer. Vol met fouten. Weet u wat dat kost, op jaarbasis?"

"Ja, dat weet ik.", zei Granny.

Mevrouw van Smijthuizen duwde een officiële aanvraag voor subsidie onder onze neus: "Heeft u dit gezien? Invullen met blokletters. Staat er duidelijk op. Zwart op wit. Hier, hier, hier, en hier, vier koeien van fouten. Kan niet. Mag niet. Afschaffen die blokletters. Worden alleen maar gebruikt om fouten mee te maken."

Mijnheer A-B-C (Alexander van Blokland tot Caligrafía, maar dat is zo'n lange naam, daar maak ik vast fouten in bij het opschrijven) Mijnheer A-B-C zat met zijn handen in zijn haar. Het was vreselijk, dat verwaarde haar, maar verder geen enkel probleem, natuurlijk; als straks het bedrijf gesloten is, heb je alle tijd om naar de kapper te gaan.

Granny bleef rustig. Ze glimlachte naar de twee speciale ambtenaren en vroeg: "Ik begrijp het volkomen. Wat stelt u voor?"

Mijnheer Rammeloo keek verbaasd. Mevrouw van Smijthuizen trok haar wenkbrauwen op.

"Schrijfletters, natuurlijk."

"Keurig tussen de lijntjes."

"Zoals je dat op school hebt geleerd."

"Zonder fouten."

"Als je geen 10 haalt, dan blijf je zitten."

"Probleem opgelost."

Ik vroeg het me hardop af: "De Minister maakt zelf natuurlijk nooit fouten."

"Inderdaad.", zei mijnheer Rammeloo.

"En de ambtenaren van het ministerie maken zeker ook nooit fouten.", vroeg ik, voor de zekerheid.

"Inderdaad. Als je fouten maakt, word je ontslagen.", zei mevrouw van Smijthuizen.

"Hoe kan je dan ooit iets leren?", vroeg ik.

Opeens werd het stil. De speciale ambtenaren hadden op school zeker nooit een studiedag gehad. Ze hadden vast nooit een brief geschreven of een avontuur in een schrift gepend.

Astrid en Pauline snapten het direct. Astrid duwde mijnheer Rammeloo haar brief aan de behangers onder zijn neus, en Pauline hield mevrouw van Smijthuizen haar brief aan Juf Galsteen voor. En alle kladversies waar ze de hele ochtend mee bezig geweest waren. Ik haalde mijn schrift tevoorschijn waarin ik al onze avonturen opschrijf.

"Allemaal schrijfletters, en het barst van de fouten. Dus als de Minister opdracht geeft om alle blokletters het land uit te gooien omdat er te veel fouten gemaakt worden, dan heeft de Minister zelf een lesje nodig.", zei ik.

Mijnheer Rammeloo was geschokt: "U durft nogal, jongedame. Wilt u de Minister van Onderwijs een lesje lezen?"

Mevrouw van Smijthuizen was onthutst: "Wie denkt u wel niet dat u bent?"

Ik moest er hardop om lachen: "Hoort u wel wat u zegt? Het is: «iemand een lesje leren» of «iemand de les lezen», en «wel niet» is een stijlfout. Je denkt het wel, of je denkt het niet. Twee koeien van fouten in gesproken taal. Onacceptabel. Weet u wel wat dat kost, op jaarbasis?"

Granny vond het nu echt te gek worden. Ze las me de les en leerde me tegelijkertijd een lesje in tolerantie en beleefdheid: "Het is niet netjes om de draak te steken met mensen die fouten maken, Meg. Fouten zijn menselijk. Niemand wordt geboren met alle kennis en vaardigheden die je in je leven nodig hebt. Van fouten leer je. De Minister van Onderwijs zou juist goede cijfers moeten geven aan de leerlingen die de meeste fouten maken."

"U maakt een grote fout, mevrouw. Wij gaan dit bedrijf sluiten en niemand kan ons tegenhouden.", zeiden mijnheer Rammeloo en mevrouw van Smijthuizen in koor.

"Fijn.", zei Pauline.

"Gaaf.", zei Astrid.

"Verwaaid! Zo wordt het toch nog een leuke dag.", zei ik.

Met een brede glimlach gingen we er eens goed voor zitten.

"Wat bedoelen jullie? Heb ik iets gemist?", vroeg mijnheer A-B-C.

"Het is heel eenvoudig. Super Granny houdt er niet van om domme mensen door elkaar te rammelen en dan het land uit te smijten, maar ja, wie niet horen wil, die moet maar voelen. Heb je Super Granny wel eens met twee speciale ambtenaren tegelijk de vloer aan zien vegen, zodat er na afloop geen kruimeltje meer te vinden is? Dat zie je niet elke dag. Let maar goed op. Je kunt er heel wat van opsteken. Toevallig is het vandaag ook nog eens een studiedag, dus de kinderen worden dom gehouden, zodat de volwassen iets kunnen leren wat ze ook in de vakantie hadden kunnen doen."

Mijnheer Rammeloo en mevrouw van Smijthuizen hadden het ondertussen knap benauwd gekregen. Ik had vandaag geleerd dat tolerantie een goede eigenschap was, maar ook dat je intolerantie nooit mag tolereren.

"Spreekt u vloeiend Engels, Duits en Frans? Want als Granny je het land uit smijt, en je spreekt de taal niet waar je terecht komt, dan smijten ze je even hard weer terug, en dan moeten we weer van voren af aan beginnen. Dus in dat geval smijt Granny jullie gewoon de zee in. Dan kan je lekker met de zeehonden spelen totdat iemand verzint om er een dijk omheen te bouwen en er een polder van te maken.", ging ik verder.

"Misschien...", piepte mijnheer Rammeloo.

"Heel misschien...", jammerde mevrouw van Smijthuizen.

"Misschien heeft iemand op het Ministerie een foutje gemaakt."

"Een piepklein foutje."

"Een verkeerde blokletter op een formulier..."

"Een handtekening niet goed gelezen."

"Voordat wij tot sluiten besluiten, zullen we dat eerst eens haarfijn uitzoeken."

"Daar zijn duidelijke procedures voor."

"We zullen onze maatregelen nemen."

"U kunt op ons rekenen."

"Wij van het ministerie maken geen fouten... Nou ja... Zelden."

"Dank u en tot ziens."

Mijnheer Rammeloo en mevrouw van Smijthuisen gingen er vandoor als twee hazen tijdens een concert van André Hazes. Wij moesten er om lachen, maar Alexander B-C was vooral opgelucht: "Wat fantastisch dat jullie deze zaak zo snel opgelost hebben. Een applaus voor onze superheld en haar assistentes."

Alle dames en heren klapten enthousiast.

Granny zei: "Ach, het is ons werk. En deze keer is het goed afgelopen omdat de meisjes zoveel fouten hadden gemaakt in hun schrijfwerk. Maar goed, probeer zelf maar eens om netjes tussen de lijntjes te blijven, terwijl je achterin een auto zit die op topsnelheid over een kronkelig dijkweggetje scheurt."

Alexander had een idee: "Blokletters gebruiken. Hebben we niet ergens een beloning voor deze dappere meiden?"

Een paar sterke mannen renden naar binnen en kwamen weer naar buiten met een grote doos. Ze maakten hem open, zodat we konden zien wat erin zat.

"CHOCOLADE LETTERS!"

Pauline lachte: "Als ik Juf Galsteen een brief van chocolade letters stuur, dan krijgt ze meteen de kriebels."

Astrid bedacht: "Ik kan beter die behangklacht vergeten en die letters zelf opeten."

Ik had een beter idee: "We delen ze uit, op school en op De Bosheuvel. Zo kan iedereen wat leren."

Granny begreep het niet: "Wat kan je nou leren van een chocolade letter?"

"Pffff, gemakkelijk. Wie zoet is krijgt lekkers, en wie met één vinger naar anderen wijst, omdat ze fouten maken, die wijst met drie vingers naar zichzelf."

Grapjassen en Lolbroeken

Omdat Granny heeft leren rekenen in Hoehétidan, vergist ze zich vaak met onze cijfers. In Hoehétidan gebruiken ze voor het getal drie bijvoorbeeld het cijfer 8, en dat spreken ze uit als «vijf», behalve op zondag, want dan is het weer anders.

Om te onthouden dat ze drie bloemetjesjurken heeft, zegt Granny daarom: «Een aan je bast, een die je wast, en een in de kast.»

Heel slim, natuurlijk. Zo raak je niet in de war.

Superhelden hebben het super druk. Granny werkt zich uit de naad. Laat dat nou precies de naad van die tweede jurk zijn. Hij kwam naadloos uit de wasmachine. De jurk was met ijzergaren in elkaar gezet, maar door het vele wassen was het ijzer weggeroest en het garen vergaan.

Het was geen noodgeval. Granny had nog een schone jurk in de kast liggen. Maar het was ook geen zaak die wel een paar weken kon blijven liggen.

"Ik heb een idee.", zei Granny: "We gaan met die jurk naar mevrouw Vingerhoed, in Bovendijk. Zij is heel handig met naald en draad. Ik hoop dat ze hem nog kan repareren."

Mevrouw Vingerhoed bekeek Granny's superheldenkostuum met aandacht en plezier: "Wat een prachtige stof, Granny. Een uitstekende kwaliteit. Zo maken ze ze tegenwoordig niet meer. Mag ik vragen waar je deze jurk gekocht hebt?"

"Bij Hé & Há in Hoehétidan. Ik heb hem wel een miljard keer gewassen, maar de kleuren blijven als nieuw.", legde Granny uit.

"Ze bedoelt dat ze hem wel honderd keer gewassen heeft.", zei ik.

Mevrouw Vingerhoed knikte: "Ja, dat dacht ik al. Na honderd keer wassen krijgt ijzergaren last van metaalmoeheid. Luister maar naar de naden van de jurk aan je bast. Hoor je het geeuwen en gapen?"

Ik hoorde niets, maar Granny hoorde met haar supergehoor zelfs het naadje uit haar kous: "Inderdaad. Wat jammer. Dan kan ik die jurk zeker wel weggooien."

Mevrouw Vingerhoed begreep het: "Nee, hoor. Ik kan hem wel voor je repareren. Zal ik staalgaren gebruiken? Het is iets duurder, maar het gaat veel langer mee. Als je wilt, kan ik er nu gelijk aan beginnen. Dan is hij over een kwartiertje klaar. Ik hoop dat ik nog een klosje staalgaren heb in deze kleur. Ga ondertussen maar lekker in de achtertuin zitten. Lust je een kopje thee?"

Met een kopje rooibosthee en een paar zelfgebakken koekjes zaten Granny en ik even later in de achtertuin van mevrouw Vingerhoed. De vogels floten, de bloemen geurden, de appelboom zat vol met kleine appeltjes, en ergens zat iemand hartverscheurend te huilen.

"Hoor je dat, Granny?", vroeg ik.

"Natuurlijk. Het komt uit die tuin daarginds."

"Zullen we even kijken wat er aan de hand is? Misschien kunnen we wel helpen.", stelde ik voor.

We liepen door de achterpoort, door het steegje, drie huizen verder. Daar zagen we een oude bekende. August Pijnappel, de clown, hilde tranen met tuiten. Als gewone mensen huilen, dan biggelen de tranen van je wangen, maar als een clown huilt, dan lijken het wel de ruitensproeijs van een auto. In straaltjes plensden zijn tranen alle kanten op. Maar goed dat er geen goed aan de waslijn hing, want anders had dat stuk verdriet alles kleddernat geregend.

Granny liep de tuin in en zei: "August Pijnappel. Wat is er met jou aan de hand?"

August snotterde: "Aan de hand? Niets. Aan de voet? Ook niets. Aan de bast? Alleen mijn ondergoed. En aan de waslijn?" En daarna hilde hij twee keer zo hard verder, alsof hij de droogte in de Sahara vanmiddag nog op wilde lossen.

Granny pakte een pak papieren zakdoekjes uit haar tas (één zakdoekje was vast niet genoeg), en zei: "Hou nou eerst eens op met huilen. Granny is hier. Wat er ook mis is, we lossen de zaak voor je op."

"Echt waar?", vroeg August. Hij snoot zijn rode neus, droogde zijn wit met rode ogen, en voelde zich al direct een stuk beter. Ik weet niet of alle superhelden dat hebben, maar als Granny in de buurt is, verdwijnt verdriet als een regenboog voor de zon.

"Leg eerst maar eens uit waarom je zo verdrietig bent.", zei Granny.

"Ik had mijn kleren gewassen en aan de lijn te drogen gehangen. Vanavond hebben we de eerste voorstelling van het nieuwe seizoen. Ik wilde er piekfijn uitzien. Ik deed een dutje terwijl mijn

clownskostuums te drogen hingen, maar toen ik wakker werd, was alles gestolen."

Dan sta je als clown toch mooi in je hemd. Of eigenlijk: in een veel te grote rode onderbroek met gele manen en sterren, een lichtgroen hemd met gezichten van lachende koeien, en hemelsblauwe sokken met rode tenen en hakken. Het hooggeëerd publiek zal er best om kunnen lachen, maar de politie van Bovendien sluit iedereen op die niet correct gekleed over straat gaat.

Granny had de zaak al opgelost voordat ik tijd had om erover na te denken. Ze legde het uit: "Er zijn twee mogelijkheden. De eerste is: ontvoering. Iemand heeft je kleren ontvoert en eist een losgeld. Heb je een brief gevonden van de ontvoerder? Een geheimzinnig telefoontje dat je een tas met geld moet achterlaten in een geparkeerde auto in een duistere buurt?"

"Nee.", zei August.

"Dat dacht ik al. Dan heeft iemand gewoon een grap met je uitgehaald, August. Jij neemt altijd iedereen in de maling. Iemand kon er niet om lachen en heeft wraak genomen.", zei Granny.

Ik vond dat slim bedacht. Natuurlijk was het zo gegaan. Maar... hoe lossen we het op?

Granny wist het: "Laten we eerst eens een lijst maken van iedereen waarmee je de afgelopen tijd een grap hebt uitgehaald. Dan gaan we bij die mensen langs met een bosje bloemen. Natuurlijk biedt je dan gelijk je excuses aan. Je legt uit dat het maar een grapje was, en dat je het nooit meer zal doen. Als je laat zien dat je er spijt van hebt, dan zal de dader vast die kleren wel weer terughangen voordat de voorstelling begint."

Dat was een goed idee. Ik rende terug naar de tuin van mevrouw Vingerhoed, om mijn rugzak met mijn schrift op te halen. Tegen mevrouw Vingerhoed zei ik snel dat er een spoedgeval tussengekomen was, maar Granny had het al bijna opgelost.

August had ondertussen al een hele lijst van 'verdachten'. Granny noemde het liever een lijst van slachtoffers. August was zelf begonnen met die geintjes.

"Als eerste: mijnheer Bezemkast. Hij rook aan de bloem in mijn knoopsgat, en toen spoot ik een flinke straal water in zijn neus. Dat was heel grappig.", zei August.

"Moest mijnheer Bezemkast er ook om lachen?", vroeg Granny.

"Nee, dat niet. Hij stampte boos naar huis om een droog pak aan te trekken. Daarna ging ik naar mijnheer Rommelpot. Ik gaf hem een fijne sigaar voor zijn verjaardag, maar toen hij hem aanstak was het een klapsigaar. Zijn hele gezicht was zwart. Wat een roetmop. Iedereen lag dubbel."

"Lag mijnheer Rommelpot ook dubbel?", vroeg Granny.

"Nee, hij werd zo rood van kwaadheid dat je het door het zwart van de klapsigaar heen zag. Sommige mensen kunnen niet tegen een grapje. De volgende was mevrouw Bladerdeeg. Ik speelde op mijn viool een romantische ballade onder haar balkon. Toen ze vol vreugde kwam kijken welke Romeo haar zijn liefde kwam verklaren, veranderde mijn viool in een rubberen kip, die als een elastiek uit mijn hand schoot en in haar gezicht terecht kwam. Ze gilte het uit. Ik vond het een kostelijke grap."

"Vond mevrouw Bladerdeeg het ook grappig?", vroeg Granny.

"Nou, ze zei een heleboel grappige woorden, die ik hier maar liever niet herhaal, want er zijn kinderen bij. Donder en bliksem zat er wel tussen, geloof ik."

Granny zuchtte eens diep en zei: "Er is een verschil tussen smakelijk lachen en smadelijk lachen, August. Een goede clown weet het verschil. Waren dat alle smakeloze grappen die je het afgelopen jaar hebt uitgehaald met onschuldige mensen?"

"Het afgelopen jaar? Nee, dit waren alleen de grappen van vanmorgen. Ik had niet meer tijd. Ik moest immers mijn kleren nog wassen...", antwoordde August.

"Dus als ik het goed begrijp, wordt deze lijst nog langer dan het telefoonboek van Polderdam en omstreken.", vroeg ik.

August moest er om lachen: "Ach, het is mijn vak om mensen te laten lachen. Dan zit er soms wel eens een grapje tussen die sommigen iets minder lollig vinden."

Granny schudde haar hoofd: "En wakker worden in je ondergoed, zonder schone kleren, dat vind jij wel lollig? Ik snap best dat iemand je een koekje van eigen deeg wilde geven."

Oeps! De zelfgebakken koekjes van mevrouw Vingerhoed. Helemaal vergeten. Onze thee zou ondertussen ook wel steenkoud zijn. Maar daardoor kreeg ik wel opeens een uitstekend idee: "August kan in zijn ondergoed natuurlijk niet over straat. Hoe kan hij dan iedereen een bloemetje en excuses aanbieden? Toevallig hebben we een extra bloemetjesjurk bij de hand. Mevrouw Vingerhoed is hem aan het repareren. Als August die jurk aantrekt, dan kunnen we toch nog onze ronde maken langs zijn slachtoffers."

Granny en ik moesten er keihard om lachen, niet alleen omdat we ons voorstelden hoe een clown in een bloemetjesjurk bij iedereen aan de deur belde, maar ook om het gezicht dat August trok toen hij hetzelfde beeld voor zich zag.

"Je maakt zeker een grapje. Ik in een bloemetjesjurk? Dat is toch geen gezicht?", stamelde hij.

Granny snapte het probleem niet: "Het is prachtige stof en de jurk is van uitstekende kwaliteit. Bovendien is hij genaaid met staalgaren. Dat verslijt echt niet."

August sputterde nog tegen: "Als ik dan iemand een bloemetje aanbied... Mag het dan zo'n bloem zijn waar water uit spuit? Dat vind ik zo'n leuke grap."

"Nee. Echte bloemen. Rozen of tulpen of vergeet-me-nietjes. Je moet de mensen een plezier doen, August. Grappen waar alleen jij om kunt lachen, dat zijn geen geintjes meer."

"Hoe kom ik aan bloemen? Ik heb geen stuiver in mijn zak. Ik heb niet eens een zak.", zei August.

"Je tuin staat er vol mee. Als je hier begint met plukken, dan kan je voorlopig vooruit.", zei ik.

Met een diepe zucht begon August een boeket samen te stellen. Bij elke bloem vroeg hij: "Is het zo genoeg?", en dan schudden Granny en ik «nee» en plukte hij de volgende bloem.

Na een tijdje besloten we dat het een mooi boeket geworden was: "Oké. Nu gaan we eerst onze thee opdrinken en kijken of Granny's jurk klaar is. Loop maar mee door het steegje. Het is drie huizen verder."

Toen we drie huizen verder de achtertuin van mevrouw Vingerhoed inliepen, kwam ze toevallig net naar buiten: "Het is klaar. Ik vind het zelf heel netjes geworden. Wil je misschien even passen, Granny?", zei ze. Toen ze zag wie we bij ons hadden, zei ze blij verrast: "O, wat een prachtig boeket. Dat had je niet hoeven doen, hoor, buurman. Het was een kleine moeite, en ik doe het met plezier."

Ze griste het enorme boeket uit zijn handen en gaf August als dank twee dikke zoenen op zijn wang.

"Ik ga ze gelijk in een vaas zetten. Wat een mooie kleuren, en ze ruiken ook zo lekker. Hoe wist je dat ik van bloemen hield? Het is echt een verrassing."

Een verrassing was het zeker; August keek op zijn rode neus van verbazing. Hij stamelde: "Ik geloof niet dat dit de bedoeling was."

"Pas ondertussen mijn bloemetjesjurk maar. Als mevrouw Vingerhoed terug komt, dan leggen we het wel uit.", zei Granny.

Nou, van dat uitleggen kwam natuurlijk niks. Zie je het voor je? Een clown, met oranje haar, een geschminkt gezicht, een knalrode neus, hemelsblauwe sokken met rode tenen en hakken, en een bloemetjesjurk? Het was wel duidelijk waarom August de ster van het griezelcircuit was. Dit had het hooggeëerd publiek nog nooit gezien. Granny en ik gierden het uit.

Mevrouw Vingerhoed kwam uit de keuken en zei: "Ik heb gelijk een verse pot thee gezet. Just je ook een kopje, buurman?"

Toen ze de buurman zo zag staan, liet ze van het lachen bijna de theepot uit haar handen vallen: "Wat is dit?"

Ik zei: "August kan toch niet in zijn ondergoed over straat?"

Mevrouw Vingerhoed schudde haar hoofd: "Dat hoeft toch helemaal niet? Ik heb je kleren al lang klaar. Alleen nog even de strijkbout erover en dan kan je ze weer aan. Wacht maar, dan pak ik ze."

Ze rende weer terug de keuken in. Een tel later legde ze een keurig stapeltje opgevouwen kleren op de tuintafel: "Alsjeblijft. En nogmaals heel hartelijk dank voor de mooie bloemen. Dat had u niet hoeven doen, hoor. Het was een kleine moeite."

"Wat was een kleine moeite?", vroeg ik benauwd.

"Ach, mijnheer August loopt er altijd zo slordig bij. Hij koopt zijn broeken veel te groot, zijn jas mist een knoop aan de onderkant en een knoopsgat aan de bovenkant, zodat hij die altijd verkeerd dicht knoopt. En dan die afschuwelijke kleuren, kanarie geel met brandweerwagen rood. Dat is toch geen gezicht. Dus toen ik zag dat hij alles gewassen had, heb ik het snel van de lijn gehaald, mooi donkerblauw geverfd en alles keurig op maat gemaakt. U zult zien, het past nu als een handschoen."

Vol trots pakte mevrouw Vingerhoed het eerste kledingstuk van haar stapel. Het was een nette, donkerblauwe pantalon. Ze had inderdaad keurig werk geleverd. August kon met dat nette pak zo op theevisie bij de Secretaris-Generaal.

"Maar, mevrouw Vingerhoed... August is een clown. Die knalkleuren en die veel te grote broek, dat is zijn werkkleding. Hij heeft vanavond een voorstelling in het griezelcircuit. Dan kan hij er toch niet als een begrafenisondernemer bij lopen?", vroeg ik bezorgd.

"Oeps.", zei mevrouw Vingerhoed.

Granny zei: "We dachten dat iemand een grap met August had uitgehaald. Maar je was juist heel serieus. Ik vrees dat je je hebt vergist, mevrouw Vingerhoed. Maar het geeft niet, hoor. Voor elk probleem is er een oplossing."

Ze pakte haar telefoon uit haar tas en zei: "Tom en Tom. We hebben met spoed een clownskostuum nodig. Weten jullie waar we terecht kunnen?"

Tom en Tom wisten dat natuurlijk. Ze weten elk plekje in Nederland te vinden, en zelfs over de grens zijn ze overal bekend: "De Ballentent in Ballenstedt, Duitsland." - "Dé speciaalzaak voor clowns en andere circusartiesten." - "Elke werkdag geopend van negen tot vier." - "Dag en nacht bereikbaar via hun website." - "Er zijn twee kleuren: knal geel en knal rood." - "Er zijn twee maten: te klein en te groot." - "Als je nu bestelt, wordt het morgen bezorgd."

Granny maakte het direct in orde: "Zouden jullie de bestelling door kunnen geven? Een clownspak, geel en rood, veel te groot. Af te leveren bij August Pijnappel in Bovendijk. De rekening mogen ze naar mij sturen, Super Granny in Polderdam, dan zal Meg hem zo snel mogelijk betalen."

Zo snel een zaak oplossen, dat kan alleen een superheld. We waren allemaal opgelucht. Granny stopte voldaan haar telefoon weg, Mevrouw Vingerhoed schonk voor iedereen een vers kopje thee in, ik nam een heerlijk zelfgebakken koekje, en August...

"Morgen? Maar ik heb vanavond een voorstelling... De eerste van het nieuwe seizoen...", piepte hij.

Granny haalde haar schouders op: "Ik had je toch beloofd dat je mijn jurk mocht lenen? Je zult zien, het wordt een groot succes."

De zaak was daarmee nog niet afgesloten. Ik zei: "Er is nog een kleinigheidje, August. Die mensen waarmee je al die flauwe grappen had uitgehaald. Ga je het nog goedmaken? Wat zou je ervan zeggen als je mijnheer Bezemkast, mijnheer Rommelpot en mevrouw Bladerdeeg elk twee vrijkaartjes voor de voorstelling van vanavond gaat brengen? En mevrouw Vingerhoed wil jouw optreden vast ook graag zien."

August had gemengde gevoelens: "Die vrijkaartjes, dat is inderdaad een uitstekend idee, Meg, maar... optreden in een bloemetjesjurk?"

"Onzin.", zei mevrouw Vingerhoed: "Het is een prachtige stof, van prima kwaliteit, en de jurk kleed mooi af. Wist je trouwens dat bloemetjesjurken dit jaar de laatste mode zijn? Breng die vrijkaartjes maar weg, dan zie je het vanzelf."

Zo gezegd, zo gedaan. Mijnheer Bezemkast, mijnheer Rommelpot en mevrouw Bladerdeeg waren blij verrast met hun vrijkaartjes. Ze keken allemaal uit naar de nieuwe voorstelling, die vast nog grappiger zou zijn dan de vorige. August kreeg zijn zelfvertrouwen terug en... Granny en ik kregen ook elk een vrijkaartje.

Wat een leuke verrassing.

's Avonds zaten we lekker op een ereplaats bij het griezelsircus. We genoten van de voorstelling. Het grootste applaus van de avond was voor... de acrobaten aan de trapeze, want toen August de piste binnen kwam stappen in zijn doldwaze kleurige jurk, moest iedereen zo hard lachen dat ze met twee handen hun buik vast hielden. Dan kan je natuurlijk niet meer klappen.

Engnekken en Waaghalzen

Boem! Boem! Boem!

Boemerdeboem!

Astrid.

Die kan nooit gewoon op de bel drukken. Gelukkig is Granny's voordeur van oud-Hollands eikenhout met drie lagen verf. Die kan wel tegen een stootje.

Toen ik open deed, stoof ze naar binnen. Gelijk sloop ze weer terug naar de deur en gluurde om het hoekje.

"Hij staat er nog steeds.", fluisterde ze.

"Wie?"

"Die enge vent daar, in dat bruine pak, met die gluiperige oogjes en die slijmerige stem. Hij achtervolgt me nu al een week."

Astrid is nooit ergens bang voor. Een spreekbeurt op school, op reis naar een vreemd land, of een woeste hond een koekje geven, ze doet de gekste dingen zonder ooit in paniek te raken. Als iemand haar een broodje ratelslang voor zou zetten, zou ze zeggen: "Lekker, graspaling.", en het daarna met smaak opeten.

"Zullen we Granny vragen om die engerd een lesje te leren?", vroeg Astrid.

Uit de badkamer klonk een vrolijk lied: "Alle eendjes zwemmen in het water..."

"Granny zit in bad. Laten we door het raam van de woonkamer gluren en kijken wat hij doet."

Dat vond Astrid een goed idee. We slopen door de gang de woonkamer in, kropen naar het raam en gluurden tussen de planten door naar de overkant van de straat.

"Ik zie hem niet meer.", zei ik.

"Ik geloof dat hij weg is.", zei Astrid.

"WOEHA!"

Aan de andere kant van het raam verscheen opeens het half kale hoofd van de enge man, die stiekem tussen de planten door naar binnen wilde gluren. Hij schrok nog harder dan wij en ging er snel vandoor.

Astrid en ik zaten te giechelen toen Granny de keuken in kwam.

"Wat is er zo grappig? Mag ik meelachen?", vroeg ze.

"Een erg enge Engelsman uit Engeland. Een echte griezel. Hij achtervolgt me nu al een week.", legde Astrid uit.

"Vreemd. Wat doet hij dan precies?", vroeg Granny.

"Niks. Dat is het gekke. Als ik boodschappen doe staat hij achter me in de rij. Ik koop een ijsje en hij verschijnt opeens achter de ijscoman. Ik kocht een kaartje voor het zwembad, staat ie me aan te kijken bij de kleedkamer. In zijn zwembroek! In dat stomme bruine pak is hij al zo eng."

"Zie je hem ook op het schoolplein of bij het touwtje springen?", vroeg Granny.

Astrid dacht diep na: "Nee. Eigenlijk niet."

"En vanmorgen?"

"Vanmorgen ging ik postzegels kopen. Toen ik af wilde rekenen, stond hij opeens achter me.", zei Astrid.

Ik keek naar Granny. We dachten allebei hetzelfde.

"Het is een geldwolf. Hij is er steeds als je geld uitgeeft.", zei ik.

"Precies. Een gluiperige geldwolf.", zei Granny.

"Zoiets als de wolf van Roodkapje? Of de wolf van de drie biggetjes?", grinnikte Astrid. Nu de griezel een naam had, was ze helemaal niet bang meer.

Granny schudde haar hoofd: "Dat zijn sprookjesdieren. Die wolven blaffen, maar ze bijten niet. Een geldwolf is hardnekkig. Die raak je niet zomaar 4-7-2 kwijt."

"Die raak je niet zomaar 1-2-3 kwijt, Granny.", verbeterde ik.

"Verwaaid. Ik leer het nooit met die cijfers hier. We hebben een bankbiljet nodig. Het hoogste bedrag dat we hebben."

Ik keek in de huishoudportemonnee: "Vijf stuivers, twee euromunten, en een briefje met «niet vergeten geld te pinnen».

"Oeps. Dan zullen we eerst de bank moeten beroven. Hier vind ik alleen de boodschap dat we geen boodschappen meer kunnen doen totdat we weer een beloning hebben verdiend."

"De bank beroven. Dat is een uitstekend idee, Meg. Maar dan hebben we wel een paar extra bendeleden nodig. Als jij vlug naar De Bosheuvel rent om Pauline op te halen, en Astrid kijkt snel of Ro thuis is, dan zet ik een vers kopje thee."

* * *

Polderdam is een klein dorp met een groot park. Bij mooi weer zit iedereen daar, om een spelletje jeu de boules te spelen, de hond uit te laten, of een praatje te maken met de burens. Er zijn picknick tafels, een muziek podium en een groot schaakbord.

Langs het grasveld staan overal houten bankjes waar je lekker een boek kan lezen, of... je geld tellen. Astrid zat midden in het park met een dikke stapel biljetten, half onder haar jas. Terwijl ze telde hoeveel het was keek ze spiedend rond. Niemand besteedde ook maar een seconde aandacht aan haar geheimzinnige praktijken. Ze stopte de stapel geld in haar linker binnenzak, pakte een opschrijfboekje en begon er druk in te schrijven. Daarna haalde ze een nog dikkere stapel bankbiljetten uit haar rechter binnenzak. Nadat ze goed om zich heen gekeken had, begon ze ook dit pak te tellen. Van achter een dikke boom hielden Granny en ik alles goed in de gaten. Tussen de struiken aan de andere kant van het park stak Pauline een duim op. Op het veld achter Astrid liep Ro met Boris, de grote hond van de familie Duizendschoon.

"Het duurt wel lang.", zuchtte ik.

"Geduld.", zei Granny.

"Hij vertrouwt het niet. Hij ruikt onraad. Wolven hebben een fijne neus.", zei ik.

Astrid was ondertussen met de derde stapel bankbiljetten klaar. Ze stopte het geld terug in haar rugzak en schreef weer iets in haar opschrijfboekje, dat naast haar op het bankje lag.

"We hebben vast niet genoeg geld. Of hij ruikt het niet. Geld stinkt niet, zeggen ze.", zuchtte ik.

Granny zei niets, maar wees naar een vreemde figuur op een fiets. Hij slingerde over het pad en kon nauwelijks iets zien tussen zijn grote hoed en de dikke sjaal die hij over zijn neus en mond gewikkeld had. Een lange jas maakte het feest compleet.

"Wie draagt er zoveel kleding met dit mooie weer?", vroeg ik me hardop af.

"Iemand die niet herkend wil worden. Een bankrover, bijvoorbeeld. Kom op, Meg. We gaan erop af.", zei Granny, maar ik hield haar tegen en wees naar de andere kant van het park. Daar sloop een gluiperd tussen de bomen door, in de richting van Astrid.

Ro en Boris hadden hun post verlaten en stormden dapper op de verklede fietser af. Pauline versperde hem de terugweg. Astrid sprong op en riep: "Ha, HA, mannetje. Je bent er gloeiend bij!"

Niemand lette op het bankje, met de rugzak met geld, en Astrid's jas, die ze uitgetrokken had omdat ze dan beter haar handen uit de mouwen kon steken.

De enge man zag zijn kans, griste snel iets van het bankje, en smeerde hem in de richting van de achteruitgang.

"Ha, HA, mannetje. Je bent er gloeiend bij.", zei ik. Want natuurlijk hadden Granny en ik niet stilgezeten. Granny richtte haar paraplu en ik zwaaide met een elektrische tandenborstel (tot de tanden gewapend).

De geldwolf grijnsde gemeen. Maar goed dat ik die tandenborstel bij me had. Die valse tanden konden wel een flinke poetsbeurt gebruiken.

"We kunnen twee dingen doen. Of je komt netjes met ons mee, of ik timmer je zo hard op je gezicht dat de tandarts een maand werk aan je heeft.", waarschuwde Granny.

"Niet timmeren, Granny. Wolven zijn een beschermde diersoort. Je wilt toch geen last met de Dierenbescherming krijgen?", zei ik.

"Granny? Super Granny? Dat komt goed uit. Jou moet ik dringend spreken. Maar eerst moet ik even afrekenen met Roodkapje daar.", gromde de geldwolf.

"Ze heet Astrid. En ze heeft geen rood kapje. Dat is haar haar. En het is ook niet rood; het is tomaten blond.", verdedigde ik mijn vriendin.

De enge man moest er griezelig om lachen. Hij zwaaide met wat hij van Astrid gestolen had. Het geld? Nee. Het opschrijfboekje. Dat geld was trouwens nep. Dat hadden we vanmorgen snel gemaakt van oude kranten, met bovenop elke stapel een nagetekend bankbiljet van 12 Hoehétidanse dollars en 69 cent. Omdat een kar vol boodschappen in Hoehétidan altijd 12 Hoehétidanse dollars en 69 cent kost, hadden ze daar bankbiljetten van gemaakt; dan heb je nooit wisselgeld nodig.

Ro en Pauline hadden ondertussen ontdekt dat ze in een valstrik gelopen waren. De fietser was een dronken man. Iemand in een bruin pak had hem een gratis biertje beloofd als hij verkleed door het park zou fietsen. Ze lieten hem gaan en kwamen ons helpen.

Zelfs toen hij door vijf mensen en een hond was omsingeld, was de geldwolf nog hondsbrutaal.

"Jullie weten zeker niet wie ik ben. Niet schieten. Ik pak alleen maar mijn pasje. Kijk. Hier staat het. Engelbert van Engelen, speciaal agent van de ENG-bank, belast met het bespioneren van verdachten van terrorisme en witwaspraktijken. Met de goedkeuring van de Minister-President zelf."

Witwaspraktijken? Dat was geen slecht idee. Dit zaakje stonk behoorlijk. Of rook dat bruine pak zo vies?

De schaamteloze geldwolf zette Astrid gelijk in het beklagdenbankje: "Hoe komt u aan al dat geld, juffrouw Astrid? Ijs kopen, en postzegels, en lekker naar het zwembad, en boodschappen doen bij Ans Rondedans. Terrorisme! En nu weer pakken met bankbiljetten. Witwasserij! Mag ik eventjes snel uw aangifte inkomstenbelasting zien? En uw studiefinanciering? En hoeveel bijverdienste heeft u niet opgegeven? Als speciaal agent van de ENG-bank heb ik de verplichting om te weten met wie wij zaken doen. Dat wordt een flinke belastingaanslag.

» En dan breiden we gelijk het onderzoek uit naar mevrouw Granny Havervlok. Geen bankrekening. Verdacht. Betaalt alles met contant geld. Bijzonder verdacht. Ik eis inzage in uw aangiften BTW, AOW, ach en wee, ja of nee."

Granny liet haar paraplu zakken en zei: "We hebben een foutje gemaakt, jongens. Dit enge figuur is geen geldwolf. Het is veel erger. Hij is een bankier die denkt dat hij op spionnen mag jagen. Waarschijnlijk uit een inrichting ontsnapt, of uit het streng beveiligde hoofdkantoor van de ENG-bank in Engeland."

Engelbert van Engelen was er lekker bij gaan zitten. Hij zat in Astrid's opschrijfboekje te bladeren.

Astrid grinnikte: "Daar zal hij niet veel wijzer van worden. Ik heb op elke pagina geschreven «wie dit leest is een griezel»."

"Dan heb je het zelf als eerste gelezen.", bedacht Ro. Hij moest er hard om lachen.

De geldwolf werd ondertussen steeds kwader: "Ik eis inzicht in de geldstromen."

Granny haalde haar schouders op: "Als je je neus in andermans bankzaken steekt, dan loop je een flinke verkoudheid op."

De geldwolf sprong bijna uit zijn vel: "Dit is onacceptabel."

Granny was het nu wel zat: "Er is er maar een die hier over de grens van goed fatsoen heen gaat, en dat ben jij, mijnheer van Engelen. Ik mag met mijn geld doen wat ik wil, en niemand heeft het recht om daar uitleg over te eisen. Onze financiën worden gecontroleerd door de belastingdienst. Ik heb hier een keurige brief van de heer Pannenkoek dat alles in orde is. Wordt uw salaris betaald door de Minister-President of door de ENG-bank? Wordt de ENG-bank betaald van ons belastinggeld of door de klanten? Dat betekent dat jij niet voor de Minister-President werkt, maar voor ons. Wij houden niet van spionerende griezels die alles van ons willen weten. En daarbij... Ik lees elke dag de krant. Wil je weten hoeveel schandalen de ENG-bank op zijn geweten heeft? Grotere boeven dan jullie bestaan er niet. Ik tel tot 6, en als je dan niet verdwenen bent, vlieg ik met je naar de maan en laat je daar achter. 4... 7... 2... 8..."

De geldwolf rende weg, met zijn staart tussen de benen. Die zouden we vast nooit meer terug zien.

Granny kon er wel om lachen: "Dat is goed afgelopen. Kom, dan gaan we bij bakker Bol een kopje koffie drinken, met een gevulde koek erbij. Warme chocolademelk voor de meisjes, een kopje thee voor onze dappere Roderick en een bakje water voor die brave Boris."

"Maar Granny... In de portemonnee zat nog maar twee euro vijftientig. Dat is niet genoeg.", zei ik

"Er zat ook een briefje in waarop staat dat we geld moeten pinnen. Ik heb inderdaad geen bankrekening bij de ENG-bank, maar wel een spaarrekening bij de Nationale Bank van Hoehétidan. Geen bankkosten, geen enge spionnen, en een keurige rente.", zei Granny.

Dankzij de warme chocolademelk en de koeken werd het gelukkig toch nog een leuk avontuur, maar ik vroeg me wel af of dit soort griezels als Engelbert van Engelen wel in een kinderboek thuis horen.

Granny knikte: "Kinderen weten heel goed het verschil tussen goed en slecht. Voor grote mensen is dat niet altijd even duidelijk. Die doen vaak gewoon wat er geëist wordt, zonder zich af te vragen of dat

allemaal wel eerlijk is. Geldwolven zijn brutale vlerken. Je moet bijna een superheld zijn om tegen ze te zeggen: «Dit pik ik niet. Ik laat me niet door jullie als een hond behandelen.» En toch moet dat soms. Nederland is een democratisch land. Alle grote mensen zijn samen verantwoordelijk dat alles zo eerlijk mogelijk gebeurt. Je moet er toch niet aan denken wat er gebeurt als geldwolven het voor het zeggen krijgen."

Pffff. Groot worden is niet gemakkelijk. Ik ben echt blij dat ik pas acht ben.

[Noot van de uitgeverij: als commerciële bedrijven zoals banken de controles van de belastingdienst over gaan nemen, en de kosten van die controles aan de klanten doorberekenen, dan vinden wij van de uitgeverij dat heel eng. Als iedereen vindt dat anderen dat blijkaar verdienen omdat ze niet eerlijk zijn over wat ze verdienen, dan vinden we dat nog veel enger. Gelukkig zorgen superhelden als Granny ervoor dat onze kinderen niet in zo'n enge wereld op hoeven te groeien.]

Van Toeten en Blazen

"ME-E-E-G! GRANNY-Y-Y! DOE OPEN! SNEL!"

Astrid.

We hebben een bel, maar voor haar haast is die vast te hoog gegrepen.

Toen ik open deed, stormde ze naar binnen, de keuken in.

In haar pyjama.

Op Hoehétidanse tijgersloffen.

Berevroeg.

Als Astrid zo over straat gaat, dan is er vast iets vreemds aan de hand. Ze rook naar een spannend avontuur.

"Het is gruwelijk, afschuwelijk. Het monster van Loch Ness is een lief knuffeldier, vergeleken met het monster van Polderdam, dat vannacht naast ons is komen wonen. Om 3 uur 's nachts begon het te krijsen en te brullen. Al het behang is van de muur gekomen. En het houdt maar niet op. We worden er gek van."

"Heb je al ontbeten?", vroeg Granny: "Ga eerst eens onder de douche en trek wat kleren aan. Wil je een bloemetjesjurk van mij lenen? Of toch maar liever een spijkerbroek en een T-shirt van Meg?"

"En dat monster dan?", vroeg Astrid.

Granny haalde haar schouders op: "Dat zit daar al de hele nacht. Een uurtje meer of minder maakt niet uit. En als hij over een uur verdwenen is, dan hebben we er minder werk aan."

Terwijl Astrid onder de warme douche weer wat afkoelde, schreef ik mijn avontuur van de vorige dag op. Granny schildte een appeltje voor Astrid.

"Ben je vast aan het oefenen? Met dat monster hebben we straks ook een appeltje te schillen.", zei ik.

"Blaffende honden bijten niet, en krijsende monsters kan je het beste gewoon uit laten razen. Probeer zelf maar eens om een uur lang keihard te gillen. Na een minuut of vijf ben je doodop.", zei Granny.

Terwijl Granny mijn sommen nakeek en ik voor iedereen een eitje bakte, kwam Astrid de keuken in. Haar rode haren staken alle kanten op, alsof ze stekelvarkenshampoo had gebruikt.

Ik zette het ontbijt op tafel en Granny schonk voor ons alle drie een kopje thee in.

"Vertel het nu eens rustig. Klomk het monster als een sopraan, een alt, een bariton of een bas?", vroeg Granny. Ze deed de tonen erbij: sopraan is heel hoog, alsof er een spin in je haar zit. Alt is als een kikker in je keel. Bariton klinkt als een knorrend varkentje in je maag, en een bas maakt het laagste geluid, alsof er een krokodil onder je voeten leeg loopt.

Astrid dacht diep na: "Van alles een beetje. Het klomk vooral heel vals, als een nieuw krijtje op een oud schoolbord. En hard. En ook nog zonder te stoppen. Als een baby huilt, dan zit er steeds een komma tussen. Weeeeh, weeeeh, weeeeh. Dit was net een luchtalarm voor een aanval van Marsmannetjes, met honderd verschillende tonen door elkaar."

"Bijzonder vreemd.", zei Granny: "Dat klinkt niet als een scheidsrechter die zijn fluitje heeft ingeslikt. We zullen maar eens gaan kijken."

Astrid vroeg zich af: "Hebben jullie niets gehoord vannacht? Van die herrie werden ze in Bovendijk nog wakker."

Granny klopte op het raam: "Dubbel glas. Isoleert warmte en geluid." Toen ze de voordeur open deed, zei ze: "Ik hoor nu in ieder geval niets."

"Heb je vannacht niets gehoord, Granny?", zei Boer Gerben: "Mijn koeien gaven vanmorgen van schrik karnemelk."

"Heb je dat lawaai gehoord?", vroeg mevrouw Boterbloem: "Al mijn zelfgebakken koekjes zijn gebroken."

"Alle bloemen in mijn tuin zijn van schrik wit geworden.", klaagde mijnheer Zevensprong.

Heel Polderdam was in rep en roer.

Toen we bij Astrid's huis aankwamen, zagen we direct waar het monster woonde: alle pannen waren door de herrie van het dak gestuiterd. Dit werd echt te gek.

Granny belde aan. Een slordige man in een grijze stofjas deed open en zei: "Verwaaid. Super Granny. Dat

komt mooi uit. Kom binnen. Wil je een kopje koffie?"

"Ik wil dat monster wel eens zien. Het hele dorp staat op stelten."

De man in de stofjas snapte er niets van: "Op stelten? Dat loopt toch heel ongemakkelijk. Ze kunnen beter hoge hakken aantrekken."

Ik stelde me netjes voor: "Goedemorgen. Ik ben Megan Havervlok en dit is Astrid de Vries. Ze woont hiernaast."

"Oh. Ja. Natuurlijk. Ik ben mijnheer Bombardon. Uitvinder van beroep, en geluidstechnicus, technisch gesproken. En dit is mijn Kleine Katrijne."

Hij liep voor ons uit, de keuken in, en daar stond de bron van alle ellende. Stel je voor: het Amsterdamse Concertgebouw orkest, maar dan zonder de muzikanten. Saxofoons en trompetten, trombones en klarinetten, Engelse hoorns en Franse fluiten, toeters, bellen, en een sousafoon. Al die instrumenten waren aan elkaar geplakt en gelijmd, met elastiek, plakband en kauwgom. Alle mondstukken zaten met tuinslangen aan elkaar gekoppeld. Aan het andere einde van die slangen zat een grote, glimmende Deense stofzuiger.

Mijnheer Bombardon legde het uit: "Ik heb de stofzuiger helemaal uit elkaar gehaald en achterstevoren weer in elkaar gezet, zodat hij, technisch gesproken, een stofblazer is geworden. Toen ik hem aanzette, werkte het uitstekend. Alle instrumenten speelden tegelijk. Het was werkelijk prachtig om te horen. Ik kreeg tranen in mijn oren van ontroering."

"Tranen in uw ogen, bedoelt u zeker.", zei ik.

"Nee, in mijn oren. Door de harde wind. Snap je? Maar ergens is er een foutje in het ontwerp geslopen. De stofblazer blies het stof in de Kleine Katrijne en alles raakte verstopt. En toen ontplofte de stofblazer. Dus als Super Granny met haar superlongen nu eventjes het spul schoon kan blazen, technisch gesproken, dan kunnen we weer vrolijk verder."

Al die tijd stonden Astrid, Granny en ik vol verbazing met onze hoofden te schudden. Hoe is het toch mogelijk dat aan de knapste koppen vaak de domste oren zitten?

"Mijnheer Bombardon. Uw Kleine Katrijne maakt zoveel lawaai dat heel Polderdam er ondersteboven van is —", begon ik.

"Ja. Ik weet het. Ik vind het zelf ook prachtig.", onderbrak mijnheer Bombardon.

"Prachtig? Het is afgrijselijk.", zei Astrid: "Heb je mijn haar gezien? Het staat alle kanten op, van de schrik."

"Maar juffrouw Astrid. Ik ben toch geen kapper? Ik ben uitvinder. En geluidstechnicus. Technisch gesproken.", stamelde mijnheer Bombardon.

Granny wees op de Kleine Katrijne: "Leg nou eerst eens uit waar dat monster voor moet dienen. Is het om te besparen op muzikanten? Dan kan je je de moeite wel besparen. Muzikaal gesproken is de Kleine Katrijne een grote flop."

"Ah. Natuurlijk. Nu snap ik het. Het is toch overduidelijk? Ken je kasteel de Haar in Haarzuilens? Het spookt daar al jaren. De kasteelvrouw durft haar bed niet eens meer uit, en de bezoekers blijven weg. Je snapt dat we niet elke keer het hele Symfonieorkest kunnen uitnodigen om de spoken te verjagen. Dus daarom heb ik voor haar de Kleine Katrijne gemaakt. Een druk op de knop en alle spoken verstoppen zich een week lang in de kerkers van het kasteel. Maar zonder stofblazer heeft alleen Super Granny genoeg sterke adem om het plan te laten slagen."

Astrid begreep het: "En in een kasteel kan ook het behang niet van de muur komen, want ze hebben geen behang."

Ik schudde mijn hoofd: "Hoe krijg je de Kleine Katrijne ooit in dat kasteel? Ze kan niet eens door de keukendeur. En stel dat het werkt. Moet Super Granny dan elke week naar kasteel de Haar vliegen om de Spoken Mars te blazen?"

"Oeps. Daar had ik inderdaad niet aan gedacht.", zuchtte mijnheer Bombardon.

Ik dacht eerst eens diep na. In Super Granny 1 hadden we een spookachtig avontuur beleefd met Joris Dapper, de kapper. Spoken willen ons best helpen, als we ze maar duidelijk uitleggen wat ze moeten doen. Langzaam praten, met een lage stem. Een bas, dus eigenlijk.

"Welke toeter is het laagst?", vroeg ik.

Mijnheer Bombardon vond dat een domme vraag: "Technisch gesproken is het de panfluit. Die hangt een centimeter boven de grond."

"De panfluit is geen toeter, mijnheer Bombardon.", verbeterde Granny: "Het is de sousafoon. Die grote

krulspeld daarboven. Waarom vroeg je dat, Meg?"

"Ik kreeg net een uitstekend idee."

* * *

De kasteelvrouw van kasteel de Haar heette Freule van Gorp tot Dusschoten. "Zeg maar Corrie, hoor.", zei ze. Ze had rode wangen en ze maakte iedereen aan het lachen met haar vrolijkheid.

Astrid en ik droegen de sousafoon naar binnen, Granny droeg de bladmuziek en mijnheer Bombardon droeg nog steeds zijn grijze stofjas.

"Wat zijn jullie laat. Meestal ligt ik om deze tijd al in bed.", gaapte Freule Corrie.

Granny knikte: "Middernacht, spokentijd, Freule."

Als Superheld ben je van berevroeg tot apelaat in de weer.

"Hou je van muziek, Freule?", vroeg ik.

"Natuurlijk. Iedereen houdt toch van muziek? En dansen doe ik ook graag. Eens per jaar, met carnaval, organiseer ik een deftig bal, voor alle graven en hertogen en baronessen en markiezinnen in het land. Zelfs de prins komt dan zijn beste beentje voorzetten.", zei Freule Corrie trots.

"Prins Constantijn?", vroeg Astrid.

"Prins Carnaval natuurlijk. Maar door die spoken hebben we al een paar jaar geen bezoekers meer gehad.", zuchtte de Freule.

"Speel je zelf ook een instrument, technisch gesproken?", vroeg mijnheer Bombardon.

De Freule knikte enthousiast: "Jazeker. Ik heb een fluitje van een cent. Dat is gemakkelijk te leren, en van die vrolijke tonen word ik altijd zo blij." Je kon het zien aan haar gezicht. Pretoogjes, een glimmende neus, en een glimlach als een zonnige lentedag.

Ik legde het uit: "Spoken zijn doodsbang van hoge tonen, Freule. Als iemand gaat gillen als hij een spook ziet, dan raakt het arme spook helemaal in de war. Hij loopt dingen omver, de lichten gaan uit, je voelt een koude hand in je nek. Die hoge tonen van dat fluitje van een cent zijn nog erger. We willen proberen of het beter gaat als je op deze sousafoon blaast. Lage tonen, en heel langzaam."

Freule Corrie was maar iets groter dan Astrid en ik. Ze zag eruit alsof ze nog geen volle soeplepel kon optillen en nog geen verjaardagsballon kon opblazen.

"Moet ik geluid uit die gouden krultang zien te krijgen? Zonder stofblazer? Dat lukt nooit.", zuchtte de fragiele Freule. Ze probeerde de enorme toeter op te tillen. Dat lukte niet. Ze kon hem nog niet eens rechtop zetten.

Gelukkig was mijnheer Bombardon erbij. Die was niet alleen muziek technicus, maar ook uitvinder. Van twee stoelen, een afwasrekje en een kleeerhanger maakte hij een prachtige standaard voor de sousafoon. Freule Corrie hoefde, technisch gesproken, alleen maar te blazen.

Ze haalde diep adem en... Pwoooooaaah. Met veel gevoel blies ze een doelbewuste, droevige do, daarna een mooie, melancholieke mi en tenslotte een raszuivere, rustige re.

De deur ging krakend open. Granny gooide snel een laken over elk spook dat binnen kwam. Al snel dansten er zes spoken op de maat van de muziek.

"Na een uurtje worden ze vanzelf moe, en als ze eenmaal slapen, worden ze in geen tien weken wakker.", zei Granny.

De Freule kreeg er plezier in. Ze speelde de schaatsenrijderswals, de bokkenrijdersfoxtrot en de wielrijderstango, statig en keurig. Haar rode wangen leken wel glimmende appels. Mijnheer Bombardon en Granny kregen tranen in hun ogen, zo mooi vonden ze het. Astrid en ik stopten watjes in onze oren. Wij hoorden liever een vrolijk wijsje.

Na een uurtje verdwenen de lakens een voor een naar de kerkers van het kasteel, precies zoals Granny voorspeld had. De zaak was opgelost.

Freule Corrie was opgetogen: "Wat heerlijk. Het bal is gered. Hoe kan ik jullie ooit bedanken? Zullen we een feestje bouwen?"

Granny en ik waren berevroeg opgestaan, Astrid was om drie uur 's nachts al wakker getoeterd, en mijnheer Bombardon had de hele nacht doorgewerkt aan de Kleine Katrijne. Het was al een uur na middernacht.

"Het is apelaat, Freule. We zijn, eerlijk gezegd, allemaal een beetje moe, en we moeten ook nog het hele eind terug naar Polderdam.", zei Astrid.

"Ik snap het.", zei Freule Corrie: "Blijf lekker hier slapen. In een kasteel zijn er kamers genoeg, en in elke kamer staat een vorstelijk hemelbed. Morgen mogen jullie lekker uitslapen en daarna maak ik voor ons allemaal een heerlijk ontbijt klaar. Is dat een goed idee?"

Even later lagen we allemaal lekker onder de wol. Slapen in een echt kasteel, dat was pas een prachtig avontuur.

Nou ja...

Slapen...

Van slapen kwam niet veel. De Freule was zo opgetogen over haar sousafoon dat ze er de rest van de nacht op bleef spelen.

Pwoooooaaah.

En in een kasteel hebben ze geen dubbel glas.

Wegpiraten en Zeerovers

Steven Stuurloos zat behoorlijk in de knoop: in de platte knoop, de mastworp, de paalsteek, de strop, de rondtorn met twee halve slagen, en de driedubbel overgehaalde zeeroverslibelle. Hij had alles al geprobeerd, zei hij, en Granny was zijn laatste hoop. Dus daarom gingen we gisterenochtend op pad, in de DAF, naar Grave Beneden De Sluis.

Terwijl ik mijn sommen maakte en ons avontuur van de vorige dag opschreef, dacht Granny hardop na over het vreemde telefoongesprek.

"We worden in de boot genomen. We moeten een oogje in het zeil houden, Meg."

"Ik begrijp niet waar je het over hebt, Granny. Wat is het probleem?", vroeg ik, terwijl ik mijn sommen opborg in mijn rugzak.

"Heb je weleens zo'n gevoel dat er iets niet klopt? Je weet niet waar dat voorgevoel vandaan komt, maar het is er en het gaat ook niet weg. Dan kan je het maar beter serieus nemen. Goed opletten, dus."

Op dat moment ging de Landrover voor ons opeens vol op de rem staan. Gelukkig zat Granny net goed op te letten. Ze remde, keek in haar spiegel, zag dat de zware vrachtwagen achter ons niet snel genoeg kon stoppen, en stuurde de DAF met een dubbele slip de vluchtstrook op. Net op tijd. De vrachtauto, vol met oud ijzer, stopte precies vijf centimeter achter de Landrover, die vlak voor ons een noodstop had gemaakt. De chauffeur van de vrachtwagen schudde zijn vuist naar ons en riep: "Wegpiraats!" tegen de Landrover.

"Pffff. Een ongeluk zit in een klein hoekje. Dit was zo'n hoekje.", zei ik, opgelucht.

"Beter een ramp voorkomen dan ontdekken hoe goed je verzekerd bent.", zei Granny, terwijl we keken naar een wegrennende vos, die vond dat je best de snelweg kon oversteken zonder zebrapad en stoplichten.

Ik zei: "Die vos heeft geluk gehad. Als er geen superheld achter het stuur had gezeten, was hij nu zo plat als een haardkleedje."

Het verkeer kwam weer op gang. We namen de eerste afslag en volgden de weg over de dijk langs een brede rivier. Na een tijdje stopten we bij een brug. Aan de ene kant lag een klein dorpje, aan de andere kant lag een groot bedrijf. Ik vroeg me af welk van de twee ons reisdoel was, maar ze waren het geen van beide; we stopten naast een boot en gingen aan boord.

We moesten flink op de deur bonzen voordat het slaperige hoofd verscheen van een dikke man met een ringbaard en een rode neus.

"O, Granny, ik ben zo blij dat je er bent. Ik zit helemaal in de knoop. Ik weet niet meer hoe ik de eindjes aan elkaar moet knopen.", zei hij, terwijl hij de slaap uit zijn ogen wreef.

Granny stelde ons aan elkaar voor: "Goedemorgen, Steven. Dit is Megan, mijn gewaardeerde assistente. Meg, dit is Steven Stuurloos, schipper en kapitein van de Mooie Mathilde, dit prachtige binnenvaartschip. Steven weet alles van knopen."

"Maar niet genoeg.", zei Steven: "Elke middag leg ik de Mooie Mathilde aan aan de kade van Metaalverwerking De IJzervreter, het bedrijf daar aan de overkant, en elke ochtend als ik wakker wordt, ligt mijn schuit hier, aan de kade van Grave Beneden De Sluis. Ik heb elke knoop geprobeerd, maar iemand maakt hem los en verplaatst mijn boot. Ik heb een superknoop nodig, die niemand los kan maken."

"Laat ons eerst maar eens zien welke knopen je al hebt geprobeerd.", zei Granny.

Dat was een uitstekend idee. Steven gaf ons een flink stuk touw. Aan de muur hing een poster met de titel «50 zeemansknopen». De eerste tien waren gemakkelijk, de volgende twintig waren flink lastig, en de rest was zelfs voor Steven knap ingewikkeld. De Birmaanse Wurgslangknoop, de Sumatraanse Vlinderstrik en de Engelse Butler Boordeknoop kregen we niet onder de knie.

"Snap je het, Granny?", zei Steven: "Vorige week heb ik de Mooie Mathilde met alle drie deze knopen aan de kade van De IJzervreter gelegd, maar de volgende ochtend lag mijn schuit keurig aan de andere kant van het kanaal. Het is om dol van te worden."

Ik snapte het wel, maar ik begreep er niets van: "Het is toch een schip? Je kunt toch gewoon weer naar de overkant varen?"

Steven schudde zijn hoofd: "Dat kan wel, maar dan ben ik te laat. Elke dag brengen vrachtwagens uit het hele land ladingen oud ijzer naar De IJzervreter. 's Nachts laden ze met een kraan alles in een schip met bestemming Duitsland. In het Ruhrgebied zitten de smeltovens te springen om oud ijzer. Het is een lange reis, en het betaalt goed."

Ik begon het te begrijpen: "Dus je legt de Mooie Mathilde klaar, maar 's nachts komt er een piraat. Hij maakt jouw knopen los, legt zijn eigen schip op jouw plek, en gaat er met de mooie handel vandoor. Dus als Super Granny je een knoop leert die niemand los kan maken..."

"Precies.", zei Steven, opgelucht dat ik het raadsel zo snel ontrafeld had.

Helaas voor Steven ben ik nogal slim voor mijn leeftijd: "Maar als niemand die Super Granny knoop los kan maken... Dan krijg je hem zelf ook niet los. Hoe vaar je dan naar het Ruhrgebied met al dat ijzer?"

Daar had Steven nog niet aan gedacht: "Oeps. Gelukkig is er nog een andere oplossing. Ik weet wie me dat kunstje flikt: die rivierover, Barend Bakzeil, schipper van de Moby Dick. Als Granny met haar superkracht het schip van die zoetwaterpiraat naar de kelder jaagt, dan heeft De IJzervreter weer een paar ton extra schroot en heb ik mijn baantje terug."

Granny vroeg: "En waar is die Barend Bakzeil nu?"

Steven keek op zijn scheepsklok: "Halverwege Düsseldorf en Dortmund. Om een uur of 10 vanavond zal hij wel weer terug zijn. Pas om 6 uur morgenochtend vaart hij weer weg. Dan heb je tijd genoeg om dat schip in mootjes te hakken."

"En wat doen we de rest van de dag?", vroeg Granny.

"Ik vaar straks met wat passagiers naar de Duitse grens. Sterke drank en sigaretten zijn daar de helft van de prijs. Ik koop daar zelf ook goedkoop wat handel in, die ik hier met een kleine winst weer kan verkopen. Zo verdien ik nog wat. Met de Mooie Mathilde als rondvaartboot kan ik niet rondkomen.", klaagde Steven.

"Hoe lang gaat dat duren?", vroeg Granny.

"O, halverwege de middag zijn we hier weer terug, hoor. De Mooie Mathilde loopt 14 knopen. Dat betekent 14 zeemijl, ongeveer 26 kilometer per uur.", legde Steven uit.

Nou, dat werd een leuk avontuur. Lekker op een boot, scheepsbeschuit met muisjes eten, een reisje langs de Rijn, via Nijmegen en Lobith, helemaal naar Duitsland en weer terug. Onderweg oefenden Granny en ik de knopen die we hadden geleerd.

Er waren nog een stuk of tien opvarenden. Zo noemen ze de passagiers en werklieden aan boord van een schip. De meesten waren gepensioneerd. Het geld dat ze voor de bootreis betaalden, verdienden ze weer terug door over de grens goedkoop flesjes wijn en bier te kopen. De grootste klant van de drankwinkel was Steven zelf. Hij liep af en aan, met kratjes en flessen, en ook heel wat sigaretten gingen zijn voorraadkast in.

"Is dat geen smokkelen?", vroeg ik aan Granny.

"Ach. Je mag voor eigen gebruik een paar flessen en een paar pakjes tabak meenemen over de grens. Maar als je tien keer heen en weer loopt, dan kan je tien keer zoveel meenemen, en er is niemand die je tegenhoudt.", zei Granny.

"Lust je een glaasje wijn? Of drink je liever een biertje?", vroeg Steven, terwijl hij van allebei een flesje open trok: "We moeten toch proeven of het goed spul is. Stel je voor dat ik iets verkoop en ik krijg later klachten. Dat kunnen we niet hebben."

Granny schudde haar hoofd: "Meg en ik hebben liever een glas melk en een bruine boterham met kaas."

"Ik heb alleen scheepsbeschuit met gestampte muisjes. Dat is het goedkoopste eten dat er bestaat, en ook het lekkerste. Ik heb nou eenmaal geen geld voor biefstuk.", zei Steven. In één teug dronk hij zijn glas wijn leeg, waarna hij het meteen weer vol schonk.

De terugreis ging wat langzamer dan de heenreis. De Mooie Mathilde leek wel een dansmarietje, zo slingerde ze heen en weer, van stuurboord naar bakboord, en weer terug. Niet door de hevige wind of de hoge golven. Het was de schipper die zijn roer niet recht wist te houden. Van wijn kreeg hij trek in een sigaret, zei hij. Van het roken kreeg hij een droge mond, dus dat spoelde hij weer weg met een flesje bier. Van bier moest hij boeren, maar dat ging over als hij een glaasje wijn dronk, waardoor hij weer zin kreeg in een sigaret...

De Mooie Mathilde raakte kant noch wal, al scheelde het een haartje of we ramden de brug bij Nijmegen. Het leek haast een wonder dat we zonder ongelukken rond een uur of vijf weer aanlegden in Grave, voor de kade van Metaalverwerkingsbedrijf De IJzervreter.

Steven gooide het ruim open, zodat de kraanmachinist vannacht het ruim vol kon storten, en zei: "Zo. Nu hoeven we alleen nog maar te wachten."

"Wat doen we met het avondeten?", vroeg Granny.

"Ach, ik heb geen honger. Ik denk dat ik het avondeten maar oversla. Ik ben een beetje zeeziek van al dat varen. Misschien is het beter als ik vandaag eens lekker vroeg naar bed ga.", zei Steven. Hij haalde een

grote hakbijl uit zijn gereedschapskist en gaf hem aan Granny: "Over een paar uur komt Barend, die ouwe zoetwatermatroos. Als hij de Mooie Mathilde kaapt en naar de overkant vaart, dan hak je hem in mootjes en leer je hem morse, euh, mores. Of zoiets."

Granny en ik keken Steven na, die in het vooronder verdween. Even later hoorden we hem snurken. De schipper was onder zeil.

"En nu?", vroeg ik me hardop af: "Blijven we hier de hele nacht de wacht houden?"

Granny haalde haar schouders op: "Als we de boel aan Steven overlaten, dan weet ik precies waar het schip strandt. Heb je geen zin om die Barend Bakzeil eens te leren kennen? Als we Steven mogen geloven, is Barend een gevreesde piraat."

Ik wist niet wat ik moest zeggen. Dit soort dingen liet ik liever aan Granny over. Zij wist altijd precies wat er moest gebeuren. Alleen...

Granny had zo haar twijfels: "Wat denk jij van deze zaak, Meg? Als jij hier aan het roer zou staan, welke koers zou je dan varen?"

Ik dacht eens goed na. Die Barend kende ik alleen van de verhalen van Steven, maar Steven kende ik ondertussen lang genoeg. Als je twijfelt welke knoop je moet gebruiken, dan kan je daar uren over piekeren. Soms is het beter om gewoon de knoop door te hakken.

Ik antwoordde: "Op een schip is er maar één regel: pompen of verzuipen. Die Steven verzuipt al zijn geld. Als hij zo door gaat, loopt het slecht met hem af. Misschien moeten we eens beginnen met pompen."

Granny begreep het niet helemaal: "Bedoel je dat we meer geld in deze zaak moeten pompen? Of dat Steven naar de pomp kan lopen?"

Ik pakte een emmer en een touw: "Aan boord van een schip heb je geen pomp nodig, Granny. Er is altijd genoeg water. En we hebben vanmiddag wel tien manieren geleerd om een touw aan het hengsel van een emmer vast te binden."

Met de Sumatraanse Vlinderstrik bond ik de emmer aan het touw en gooide hem overboord. Granny pakte een andere emmer en gebruikte de driedubbel overgehaalde zeeroverslibelle: plons.

"Zouden twee emmers water genoeg zijn?", vroeg ze, toen we naast Stevens bed stonden.

"We kunnen altijd tien keer lopen. Er is niemand die ons tegenhoudt.", grinnikte ik.

Twee emmers water later zat Steven recht overeind (en druiptnat) in bed: "We vergaan! Iedereen naar de reddingsboten!"

Granny en ik schaterden het uit.

"Opstaan, Steven. Je moet vroeg uit de veren. Er wacht vannacht een vracht.", grapte Granny.

"Wat? Hebben jullie Barend Bakzeil naar de kelder gejaagd? Gefeliciteerd. Waar is mijn voorraadje wijn. Daar moet op gedronken worden."

Steven waggelde naar de voorraadkast, maar de handvaten zaten met een dik touw aan elkaar geknoopt: "Wat is dit? Deze knoop heb ik nog nooit gezien. Hoe krijg ik die ooit los?"

"Je denkt dat je alles weet over knopen, Steven, maar er is één knoop die je niet kent, en dat is precies de knoop waarmee je deze zaak op kunt lossen.", zei ik op mysterieuze toon.

Steven keek vragend, maar zei niets.

Granny legde het uit: "De blauwe knoop. Zo noemen ze mensen die geen alcohol drinken."

"Hoezo?", vroeg Steven.

Ik zei: "Je zegt dat je moeite hebt om de eindjes aan elkaar te knopen, maar je geeft elke stuiver uit aan wijn, bier en sigaretten. Daarnaast ben je een gevaar op de weg, euh, de waterweg. En omdat je zoveel drinkt, slaap je een gat in de dag. Daardoor loop je al het goedgebetaalde werk mis."

» Weet je wie de Mooie Mathilde elke avond naar de overkant sleept? De kraanmachinist van Metaalbewerking De IJzervreter. Ze geven hun vrachtes liever aan Barend Bakzeil, omdat hij nuchter en serieus is, en omdat hij keihard werkt, van 's morgens 6 tot 's avonds 10, zes dagen in de week."

Granny zei: "Terwijl jij je roes uit lag te slapen, heb ik even met Barend gebeld. Hij wil best samenwerken. Jullie zouden de vrachten kunnen verdelen. Maar hij zei er direct bij: «Denk je dat die ouwe zuipschuit de waterweg naar Dortmund kan vinden? Hij weet nog niet eens hoe hij van de kroeg naar de Mooie Mathilde moet kruipen.» Je bent een schipper van het zevende knoopsgat, Steven."

Steven keek op zijn neus, zijn dikke rode neus, en reageerde sip: "Niet meer drinken?"

Ik gaf Steven zijn hakbijl terug: "Als je niet tussen de wal en het schip wil belanden, dan moet je de knoop doorhakken: vanaf nu, geen druppel meer. Stop ook maar gelijk met roken. Dat is de Super Granny knoop. Die moet je goed in je oren knopen."

Steven keek naar de zware bijl, dacht even na, en toen... hakte hij de knoop door, de knoop waarmee Granny de voorraadkast had dichtgebonden.

"Jullie hebben gelijk. Ik schaam me diep. Deze flessen zal ik naar de mannen van De IJzervreter brengen. Ik beloof dat ik voortaan mijn roer recht zal houden."

"En als ik ook maar één klacht krijg over jou, dan knoop ik je aan de grote mast, met een knoop die echt niemand los kan maken.", beloofde Granny.

Steven begreep het: "De enige knoop die hier aan boord nog gebruikt wordt is... de blauwe knoop."

Griezelen en Gruwelen

Gisteren was het woensdag. Op woensdag ga ik altijd naar school. Het is maar een half dagje. 's Middags zijn we vrij. Ik eet dan vaak op De Bosheuvel en speel met mijn vrienden.

"Spelen is belangrijk.", zegt Granny altijd: "Als je samen speelt, leer je sociale vaardigheden, en het is ook uitstekend voor je fantasie."

Ik vond dat een moeilijk woord, «sociale vaardigheden». Tijdens het middageten vroeg ik aan Juf Galsteen: "Wat zijn «sociale vaardigheden» en waarom is het belangrijk om ze te leren?"

Juf Galsteen trok een wenkbrauw op. Dat doet ze altijd als je haar een moeilijke vraag stelt. Het lijkt dan net of ze zegt: «Weet je dat niet? En het is nog wel zo gemakkelijk...», maar eigenlijk betekent het: «Dat vind ik een moeilijke vraag, en ik weet ook niet precies wat het antwoord is, dus ik heb liever dat je er iemand anders mee lastig valt.»

Pauline wist de helft van het antwoord. Dat had ze toevallig vorige week op school geleerd: "Vaardigheden, dat is alles wat je kunt en wat je kent. Wat je met je handen en voeten doet, dat is wat je kunt, en wat je met je verstand doet, dat is wat je kent."

Dat was inderdaad niet zo moeilijk. Ik gaf een voorbeeld, zodat Pauline kon zien of ik het goed begrepen had: "Dus als ik leer hoe ik sneller met een zeilboot kan zeilen, dan leer ik voortvarend, met een vaart, de vaardigheid van het varen."

Pauline moest er om lachen: "Jij bent behoorlijk taalvaardig."

Petra wist de andere helft van het antwoord: "Sociaal, dat betekent «samen met anderen». Sociale vaardigheden zijn de vaardigheden die je nodig hebt om het samen leuk te hebben. Het tegengestelde is «egoïstisch», als je alleen maar aan jezelf denkt."

"Dus sociale vaardigheden is eigenlijk gewoon aardig zijn.", zei ik.

Zo eenvoudig was het niet. Petra legde het uit: "Het is iets lastiger. Er zitten zeven kanten aan het sociale vaardigheden verhaal. Het begint met goed kunnen luisteren en begrijpen hoe iemand anders zich voelt. Daarnaast moet je ook leren om met emoties om te gaan, je eigen emoties en die van een ander. Tenslotte is het een kunst om samen te werken, om conflicten op te lossen, je moet leren delen, en voor je eigen mening opkomen. Al die dingen leer je op school."

"Conflicten, is dat hetzelfde als ruzie?", vroeg ik.

"Ruzie, of een verschil van mening. Iemand wil iets, en iemand anders wil iets anders. Dat is een conflict. Daarvoor hoef je niet te schreeuwen en te slaan. Als je goed kunt luisteren en met emoties om kunt gaan, dan kan je een conflict vaak op een prettige manier oplossen.", legde Petra uit.

"Ik vind het wel interessant, die sociale vaardigheden.", zuchtte ik: "Ik zou ze best willen leren. Jammer dat ik niet meer tijd heb om naar school te gaan. Ik heb het altijd zo druk met Granny helpen en avonturen beleven, en dan ook nog mijn lesjes schrijven en stomme sommen maken, en niet te vergeten al die klusjes in huis..."

"Nou, op school leren we ook geen sociale vaardigheden, hoor.", zei Pauline: "Ik krijg alleen maar taal en rekenen, en verder moet ik dikke boeken over dieren en geschiedenis uit mijn hoofd leren. Als ik probeer tijdens een toets samen te werken met degene die naast me zit, de antwoorden delen, zeg maar, dan zegt Juf Dobbelsteen: «Zit niet te spieken», en dan leer ik helemaal niets."

Petra schudde haar hoofd: "Tijdens de les leer je om goed naar juf Dobbelsteen te luisteren. Je leert om te begrijpen wanneer je een grapje kunt maken of wanneer ze boos is. Stel je voor dat iedereen zomaar gaat lachen, huilen of vechten in de klas. Dat kan niet, en dat doet ook niemand. Iedereen heeft dus geleerd om met zijn emoties om te gaan. De juf leert je ook hoe je iemand kan troosten of kalmeren als die zijn emoties even niet de baas kan. Als je jarig bent, mag je trakteren: uitdelen is ook delen. Is er bij jullie in de klas wel eens ruzie? Hoe gaat dat dan?"

Pauline dacht even na: "Ja, dan gaat het eigenlijk precies zoals je het zegt: de juf zet de twee vechtersbazen in de hoek totdat ze rustig zijn, en dan luistert ze wat er aan de hand is. Soms heeft iemand wel gelijk, maar soms ook niet. Juf Dobbelsteen vraagt altijd aan iedereen wat we ervan vinden, en samen komen we er dan meestal wel uit."

Petra knikte: "Zie je wel? Samenwerken. Allemaal sociale vaardigheden. De juf geeft het goede voorbeeld. Stel nou dat we elke avond Brusselse spruitjes te eten krijgen. Wij leren op school om voor onze eigen mening op te komen. We leggen zo duidelijk mogelijk uit hoe vreselijk we ons voelen als we weer Brusselse spruitjes moeten eten. We zouden ze het liefst allemaal aan onze Juf geven, maar ja, we hebben geleerd om die groene neuspeuterbollen samen te delen; iedereen hetzelfde bittere portie ellende. Onze

Juf luistert naar ons, begrijpt onze gevoelens, en samen verzinnen we dan iets anders om het conflict op te lossen. Maar dat kan alleen als iedereen sociale vaardigheden heeft geleerd."

Juf Galsteen begreep het niet zo goed: "We eten Brusselse spruitjes omdat ze lekker en gezond zijn, en vooral goedkoop. Ik moet hier maar zien hoe ik elke maand de eindjes weer aan elkaar kan knopen. En Megan gaat nooit naar school, dus die heeft geen sociale vaardigheden geleerd. Iedereen dus verder koppen dicht onder het eten en geen gezeur meer over Brusselse spruitjes. Begrepen?"

"Ja, Juf Galsteen.", zeiden we in koor.

Blijkbaar was «opkomen voor je eigen mening» ook geen sociale vaardigheid die ze bij Petra en Pauline in de klas hadden geleerd. Ze slikten hun mening over Brusselse spruitjes dus maar snel in, en spoelden de bittere nasmaak weg met een glas melk. Juf Galsteen wist in ieder geval uitstekend hoe ze een conflict op moest lossen.

Na het eten kreeg ik opeens een uitstekend idee. Ik zei tegen Pauline: "Granny had gezegd dat samen spelen ook een goede manier is om sociale vaardigheden te leren. Zullen we Astrid ophalen? Kunnen we lachen."

Pauline keek me ernstig aan: "Nee, lachen is vrolijkheid, een emotie. We moeten juist leren hoe we daarmee om moeten gaan. Met Astrid maak je altijd de gekste dingen mee. Daar leren we niets van. Laten we maar met Ro gaan spelen. Dat lijkt me een beter idee."

Ro heet eigenlijk Roderick De Keyser, maar wij vinden Roderick een stomme naam. We noemen hem dus altijd Ro. Ro heeft dat zelf ook liever.

Meestal.

Gisteren blijkbaar niet.

Ro's moeder wil altijd dat Ro er netjes uit ziet. Hij draagt altijd dure broeken en shirts met een merk.

Gisteren blijkbaar niet.

Toen Ro de voordeur open deed, had hij een zwarte broek aan, zwarte schoenen, een zwart overhemd en een zwart jasje. Op zijn neus stond een grote, zwarte zonnebril. Zelfs zijn haar had hij zwart geverfd. Op zijn rug hing een jute zak.

"Hi, Ro. Kom je spelen?", vroeg Pauline.

Ro staarde haar vreemd aan, alsof hij dwars door haar heen keek, naar iets dat achter haar liep. Toen begon hij te praten, heel langzaam, met een holle stem: "Ik heet geen Roderick meer. Ik heet voortaan Doderick. Ik heb onraad, onrust en ongeluk in mijn bloed. Wil je zien wat ik in mijn jute zak heb?"

Ik vond het maar griezelig. Pauline keek me ook aan alsof ze wilde zeggen: «Wat is DIT nou weer?» Maar ik had vanmorgen een belangrijke les geleerd: door samen te spelen leer je belangrijke sociale vaardigheden. Omdat ik bijna nooit naar school ga, was samen spelen nog belangrijker. Ik besloot dus maar om het spelletje mee te spelen.

"Ja, Doderick. Ik wil heel graag zien wat je in je jute zak hebt. Zullen we naar het park gaan?"

"Neeeee."

Oeps. Conflict. Iemand wil iets en de ander wil iets anders. Verwaaid. Ik had nooit geleerd hoe ik dat op moest lossen, en Pauline was ook nog niet aan les één begonnen. Wat nu?"

Ro gaf zelf het antwoord: "We gaan naar de crypte."

"Wat is een crypte?", vroeg Pauline: "Is dat een soort kruiswoordpuzzel?"

"Dat is een crypto, of een cryptogram.", legde ik uit. Die taalvaardigheden van mij kwamen natuurlijk niet uit de lucht vallen. Ik had al heel wat puzzels uit Granny's krant opgelost.

"Ssst. In de crypte is het dooooooodstil.", fluisterde Ro.

Pauline en ik grinnikten naar elkaar (heel zachtjes, natuurlijk), en liepen achter Ro aan naar binnen. Hij maakte een deur open en ging de trap af naar beneden. Er was daar nog minder licht dan in Donker Afrika tijdens een maansverduistering, maar Ro scheen de weg te weten.

"Doe de deur achter je dicht.", galmde hij met een toonloze stem. Tegelijk stak hij een kaars aan die hij midden op een houten tafel zette.

Met het licht van de kaars konden wij tenminste zien waar we terecht kwamen. We strompelden de trap af en gingen op een van de houten stoelen zitten.

Heel langzaam stak Ro zijn hand in de jute zak en haalde er een vreemd, vierkant voorwerp uit. Het glansde als roestvrij staal met allerlei gaatjes en knopjes.

"Ik heb de geesten van de dode voorouders in dit blik gestopt. Als je goed luistert, hoor je ze kermen en klagen.", zei Ro.

Hij drukte op een van de knopjes en we hoorden een vreemde stem. Goed luisteren. Voor de sociale vaardigheden hielp het niet echt, want ik verstond er geen biet van. Of toch?

"Íc'í c'est París.", zei een krakende vrouwenstem.

"Het is Frans. De geesten van de dode voorouders spreken Frans.", fluisterde ik.

"Ze spreken de taal van de onderwereld.", zei Ro, maar voordat ik die taal wat beter onder de knie kreeg, zette hij de transistorradio uit (want dat was het natuurlijk, een radio). Hij had nog iets anders in zijn jute zak. Het was een oud boek, met een leren kaft die aan alle kanten versleten was.

"Dit is het Boek der Doden.", legde Roderick (pardon: Doderick) uit: "Als je dood gaat, dan komt je naam vanzelf in dit boek te staan. En als ik je naam in dit boek schrijf terwijl je nog leeft, dan is het afgelopen met je. Pauline. Geef me een pen."

Pauline keek in paniek naar mij. Wat moest ze doen?

Ik had goed geluisterd. Begrijpen hoe iemand zich voelt, dat lukte ook uitstekend: Pauline was doodsbang en Doderick voelde helemaal niets. Ik moest er eigenlijk wel om lachen, maar dat zou alles bederven. Nu was het tijd om te leren hoe ik met al die verschillende emoties om moest gaan, samenwerken, conflicten oplossen, en ook nog voor mijn eigen mening opkomen. Als je weet hoe het werkt, is het allemaal griezelig gemakkelijk en gruwelijk eenvoudig.

Ik pakte mijn eigen boek uit mijn rugzak. Inderdaad, Super Granny 1, het boek dat ik zelf geschreven had. Ik legde het naast Doderick's Boek der Doden en zei, met een grafstem: "Dit is het Boek der Levenden. Als je naam hierin staat, dan heb je het eeuwige leven. In een kinderboek gaat er namelijk nooit iemand dood. Anders zou het maar een dooie boel worden. Dan leest niemand mijn verhaaltjes."

Ro had op school goed opgelet. Bijna had hij het uitgeschaterd van plezier, maar hij wist zijn emoties te beheersen: "Dan schrijven we onze naam met onzichtbare inkt. Als De Man In Het Zwart ons niet kan vinden, krijgen we het eeuwige leven."

Ik knikte plechtig: "Als iemand over honderd jaar Super Granny 5 leest, dan be-leven we nog steeds de meest fantastische avonturen."

Ik pakte een thermometer van een plankje. Die lag daar om de temperatuur van de wijnkelder te controleren, maar het leek ook wel wat op een glazen vulpen met blauw bloed.

"Pauline eerst. Zij heeft de langste naam.", zei Ro.

Ik knikte en gaf Pauline de thermometer. Ro klapte het boek open en zei: "Je moet ook je mening opschrijven."

Pauline keek verwonderd.

"Wat vind je zelf?", hielp ik.

"Waarom wil je eeuwig leven?", vroeg Ro.

Samenwerken.

Pauline begreep het. Haar eigen mening was natuurlijk het examen van die sociale vaardigheden. Ze fluisterde wat ze opschreef: "Pauline Van Leeuwen. Samen spelen, samen delen."

Dat was mooi. Ik was de volgende.

"Megan Havervlok. Avonturen beleven en Granny helpen."

Ro, Doderick, was als laatste.

"Doderick De Keyser. Fantasie om eens iets leukers te verzinnen voor Halloween dan die stomme lakenspoken en die afgezaagde heksen met hun takkenbezems."

Natuurlijk. Morgen was het Halloween. Ro wilde weten hoe wij zijn griezelige Doderick idee vonden. We vonden het gruwelijk, afschuwelijk leuk. We vonden het zo schaterlachwekkend leuk dat we alle drie ons lachen niet meer konden inhouden. Als er eenmaal één begint, dan lacht de volgende nog harder, en voor je het weet ligt iedereen met zijn handen op zijn buik te lachen onder de tafel.

Het was jammer van al ons werk. We hadden nog zo ons best gedaan met die sociale vaardigheden, maar onze emoties beheersen, daar verdienden we een dikke nul voor.

Boven aan de trap ging de deur open en een barse vrouwenstem riep: "Roderick? Wat doe je daar in de wijnkelder? Je weet toch dat je daar niet mag komen? Zit je met vuur te spelen? Ben je nou helemaal? Straks vliegt de boel in de brand. Wil je ons allemaal dood hebben? Kom als de bliksem die kelder uit. Ga

maar in het park spelen. En zonder herrie te maken. Ik heb allemaal dames op de thee. Wat moeten die wel niet denken?"

We hadden geen idee wat die dames wel niet moesten denken. We waren immers gezakt voor onze sociale vaardigheden.

Pauline fluisterde: "Ken jij die dames?"

Ro knikte.

Pauline grinnikte zachtjes: "Theevisite. Ze zullen zich wel dood vervelen. Zullen we hun namen in het boek schrijven? Meg heeft een pen."

Halloween.

Om je dood te lachen...

Groentezaak

Gisteren was ik al snel klaar met mijn klusjes in huis, en nog sneller met mijn sommen. Het leek wel of het vanzelf ging. Maar toen Granny het nakeek...

O, dat wilde ik nog uitleggen. Granny is opgegroeid in Hoehétidan. Daar tellen ze niet van 1, 2, 3 maar van 8, 5, 9 en dat noemen ze vier, zeven, zes, behalve op zondag want dan is het weer anders. Daarom snapt Granny de cijfers in Nederland nooit zo goed en ik help haar dan ook met betalen en rekenen. Hoe kan Granny dan mijn rekenwerk nakijken? Pffff, gemakkelijk: ze heeft het boekje met antwoorden erbij. Ook al noemt ze een 9 dan een zes, ze kan echt wel zien of mijn $1 + 2 = 3$ hetzelfde is als de regel $1 + 2 = 3$ in het «Antwoordenboek Rekenen voor Groep 5» van Hederius Snuitebol.

Dus toen Granny mijn rekenwerk nakeek, zei ze: "Dit is niet goed. En dit is ook niet goed. Kijk zelf maar..."

Ik keek wat ik opgeschreven had. Wat vreemd. Ik snapte er niets van, maar het stond er toch echt:

9 - 4 = 5 December

8 - 7 = een fijne vulpen

Ik keek naar de pen die Sinterklaas me een tijdje geleden cadeau gedaan had. Het was inderdaad een fijne vulpen. Hiermee ging schrijven en rekenen bijna vanzelf. Terwijl ik de sommen had zitten maken, was ik zeker een beetje aan het dagdromen geweest over 5 December. De verjaardag van Sinterklaas vind ik het leukste feest wat er bestaat; dan krijg je cadeautjes en snoep tegelijk, en er zitten ook nog leuke gedichtjes bij.

"Het is niet echt fout, Granny. Maar je hebt gelijk, ik zal voortaan wat beter opletten. Ik zat met mijn gedachten ergens anders."

Granny vond het niet erg. Ze vond het zelfs wel grappig: "Ik zat met mijn gedachten eigenlijk in de winkel van Bakker Bol, achter een kopje koffie en een gevulde koek. Er schijnen vandaag geen avonturen langs te komen. In de krant staat niets en bij de post zaten ook al geen noodkreten van mensen die de hulp van een superheld nodig hebben."

Dus even later zat ik lekker bij Bakker Bol te genieten van een warme chocolademelk met een gevulde koek. Soms, heel soms, heeft zelfs een superheld even geen werk. Maar vandaag was niet zo'n dag. Vandaag kwam er een hele vreemde dame aanrennen die op zoek was naar een superheld die haar uit de problemen kon helpen. Ze was al bij die superheld aan de deur geweest, maar daar hing een bordje: "Wij zijn even koffie drinken bij Bakker Bol. Voor noodgevallen: bel Superman, Spiderman, Batman of de ijscoman, die helpen je graag uit de brand."

Met een zwaai gooide ze de deur open en hijgend kreunde ze: "Help, Granny. Er is iets vreselijks gebeurd. Het is een noodgeval."

Granny is dat wel gewend. Die wordt niet warm of koud van een nationale ramp. "Als er een aardbeving is, dan beven we gewoon lekker mee.", zegt ze altijd. "Na een overstroming dweilen we de boel op en dan ruikt het overal weer lekker fris." of "Een wervelstorm op z'n tijd is absoluut een heerlijkheid. Soms moet er gewoon even een frisse wind waaien. Daar krijg je gelijk weer allerlei goede ideeën van." Ze heeft daar natuurlijk wel gelijk in. Al is de natuurramp nog zo groot, het helpt niet als je dan ook nog gaat gillen en rennen en huilen en piekeren.

"Goedemorgen, Ans. Ga eerst eens rustig zitten. Wil je een kopje koffie en een gevulde koek? Dan kan je het ons eens rustig uitleggen allemaal."

Granny kende de dame blijkbaar. Ik had haar ook wel eens gezien, maar ik kon me zo 1, 2, 3 niet herinneren waar. Ze deed me aan iemand denken...

Ans had lang oranje-rood piekhaar en een grote neus met een rond brilletje erop. Ze droeg een lange jurk met wijde mouwen in wel honderd kleuren. Haar oorbellen waren twee rode radijsjes. Haar armbanden waren strengen rode bonen, bruine bonen, witte bonen en erwten. Ze droeg een ring met daarin een zilveruitje, en om haar nek hingen drie kettingen, een van knoflook, een van Cherry tomaatjes en een van Brusselse spruitjes. Opeens wist ik waar ik haar eerder had gezien, toen ze me een hand gaf en zich voorstelde: "Goedemorgen. Ik ben Ans Rondedans. Van «Soepzooitje - Groenten en Fruit»."

Natuurlijk. Ze is die vrouw van dat leuke kleine groentewinkeltje in de Dorpsstraat. Verwaaid. We kopen minstens eens per week groenten en fruit bij haar. Normaal ben ik zo slim voor mijn leeftijd. Waar zat ik met mijn gedachten?

Rinus, de bakkersjongen, bracht Ans een kopje koffie. Ze sloot haar ogen, snoof de geur van verse koffie op en nam voorzichtig een slokje: "Hm. Heerlijk. Daar knapt een mens van op. Het is zo vreemd, Granny. Ik heb nog nooit zoiets meegemaakt. Heb je weleens gehoord van wisseldieven? Inbrekers die niet alleen alle

groente en fruit stelen, maar er ook iets anders voor in de plaats zetten?"

Granny dacht even na: "Ik heb weleens gehoord dat eksters glimmende dingen stelen en daar iets anders voor achterlaten. Er schijnen ook ruilratten te bestaan. Die halen een melktand onder je kussen vandaan en leggen er een munt voor terug."

Ans knikte: "Ja, daar had de politie het ook al over, maar... een ekster of een rat is niet sterk genoeg voor dit verhaal. Laat ik bij het begin beginnen. Je weet dat ik een groentewinkeltje heb. Al mijn groente en fruit komt van speciale boerderijen hier uit de buurt. Ze gebruiken geen bestrijdingsmiddelen of andere chemische producten die schadelijk zijn voor ons milieu of onze gezondheid. Ik koop ook elke dag alles vers. Als er aan het einde van de dag iets over is, dan maak ik daar soep van, of hutspot, of een ander lekker gerecht. Dat verkoop ik dan weer aan het bejaardentehuis, het ziekenhuis, of soms aan Juf Galsteen van weeshuis De Bosheuvel. Kant-en-klare groentesoep, dat lust iedereen graag, en ze vinden het ook wel eens fijn als ze een dagje niet hoeven te koken.

» Maar vandaag, toen ik even niet oplette, heeft iemand alles uit mijn winkel geroofd en er pompoenen voor teruggelegd. Pompoenen hier, pompoenen daar. Nou zijn pompoenen lekker en gezond. Heb je weleens pompoensoep geproefd? Dat is zo heerlijk zoet, dat wil je vast wel vaker eten."

Ik had nog nooit pompoensoep geproefd. Het leek me wel lekker. Ik vroeg aan Ans: "Is het moeilijk om pompoensoep te maken?"

"Een kind kan het.", zei Ans: "Je begint met 400 gram pompoen, een ui en twee tomaten. Je snijdt alles in blokjes, wakt het vijf minuutjes in een grote soeppan en dan doe je er drie glazen water (750ml) en een bouillonblokje bij. Op een hoge vlam aan de kook brengen. Als het kookt zet je het vuur laag en laat je het 20 minuten pruttelen. Daarna zet je de staafmixer erop totdat het een fijne puree is. Garneren met peterselie en een scheutje room. Heerlijk en snel klaar.

» Je kunt verse pompoenen niet te lang bewaren. Pompoensoep kan je eigenlijk alleen lekker maken aan het einde van de zomer en het begin van de herfst, als de pompoenen geoogst worden, maar... mijn hele winkel ligt vol pompoenen, dus..."

Granny begreep het: "Dat wordt vanavond zoveel pompoensoep, dat kan heel Polderdam niet op. Maar Ans, je kunt met pompoen toch veel meer doen dan alleen soep maken? Ken je geen andere recepten met pompoen?"

Ans noemde het op: "Bladerdeeg pizza met pompoen en geitenkaas; lasagna met pompoen, ricotta en spinazie; aardappelgnocchi met pompoensaus; risotto met pompoen en Parmezaanse kaas... Maar hoe kan ik nou aardappelgnocchi maken zonder aardappelen? Ik heb wel pompoen voor de lasagna, maar geen lasagna bladen en ook geen spinazie. En zelfs in de pompoensoep hoort een uitje, twee tomaten en een half bosje peterselie."

Granny snapte het: "Ik krijg er gewoon trek in. Weet je wat, Meg, we rijden met de DAF even naar Wittekerke. Dan kopen we die twee tomaten en dat uitje daar wel. Met een stukje stokbrood is pompoensoep een heerlijke maaltijd. Wat een uitstekend idee, Ans. Dank je wel."

Ans was stomverbaasd: "Ik was niet gekomen om je een pompoen te verkopen, Granny. Je moet die dieven vinden, die al die pompoenen in mijn winkel hebben gelegd. Loop maar even met me mee, dan kan je het zelf zien."

Ik betaalde Rinus voor de koffie en kocht gelijk een paar stokbroden voor het middageten. Ondertussen waren Granny en Ans al naar buiten gelopen. Ze stonden voor het winkeltje van Ans, waar het wel een museum leek voor het Nederlands voetbalelftal: alles was oranje, zo oranje als het haar van Ans zelf.

Ans ging uit pure wanhoop bij de pakken neerzitten. "Ik weet niet waar ik moet beginnen.", zuchtte ze.

Ik wist het wel: bij de map met de bestellingen. De laatste bestellingen zaten bovenop. Ik zag het direct. Hier had moeten staan «20 meloenen» en ze had er «20 pompoenen» van gemaakt. En deze «50 citroenen» werden «50 pompoenen». «10 kilo oranje wortelen» werd «10 kilo oranje pompoenen», en «15 kilo perssinaasappelen» werd «15 kilo verse pompoenen».

Zat er soms een geest in de computer die de bestelling had veranderd? Of was Ans gewoon met haar hoofd bij iets heel anders terwijl ze de bestelling in orde maakte?

Toen ik wat beter rond keek, zag ik het eigenlijk direct. De hele winkel was versierd: heksen op bezems, geraamtes aan het plafond, griezelige spoken. Ik dacht terug aan mijn stomme sommen van die ochtend. Ik was met mijn hoofd meer bij de gedachte aan het Sinterklaasfeest, en daardoor had ik allerlei vreemde foutjes gemaakt. Terwijl Ans haar inkopen bestelde, zaten haar gedachten bij het feest dat eraan komt. Halloween. Heksen op bezemstelen, spoken en spinnenwebben. En griezelige lampions, gemaakt van een pompoen.

"Ik heb misschien een uitstekend idee, maar daarvoor moet ik eerst even met Juf Galsteen overleggen. Ik

ben zo terug. Oké?", zei ik.

* * *

Juf Galsteen zat achter haar bureau, te tellen hoeveel stuivers ze nog had om avondeten te kopen.

"Goedemorgen, Juf Galsteen. Ik heb vreselijk nieuws voor u: de Brusselse spruitjes zijn uitverkocht. Maar ik heb ook heel goed nieuws: de pompoenen zijn in de aanbieding."

"Pompoenen? Wat moet ik daar nou weer mee?", mopperde Juf Galsteen.

Ik noemde het op: "Je kunt beginnen met pompoen soep, en daarna risotto met pompoen en Parmezaanse kaas, aardappelgnocchi met pompoensaus, lasagna met pompoen, ricotta en spinazie, je kunt zelfs een bladerdeeg pizza met pompoen en geitenkaas maken. Ans Rondedans van «Soepzootje - Groenten en Fruit» geeft vandaag gratis kookles, maar alleen voor weeskinderen. Als je de ingrediënten betaalt, dan mag je alles wat je kookt zelf opeten of meenemen naar huis voor het diner."

Juf Galsteen werd er vrolijk van. Ze wees op haar stapeltje stuivers en vroeg: "Denk je dat dit genoeg zal zijn? Het is het einde van de maand. Ik weet niet hoe ik de eindjes hier aan elkaar moet knopen."

"Precies genoeg. Als alle meisjes naar de winkel van Ans komen, dan leggen we het uit en komen we daarna terug om hier in de keuken de gerechten klaar te maken. Is dat een goed idee of niet?"

"Een uitstekend idee. Maar wel vooraf goed je handen wassen, en na afloop alles keurig opgeruimd achterlaten, hoor.", zei Juf Galsteen.

Ik griste het stapeltje munten van haar bureau en rende weer terug naar de groentezaak van Ans: "Kom, Granny. We moeten snel naar de winkels, om ricotta en spinazie te kopen, en bladerdeeg en geitenkaas, rijst, aardappels en lasagne bladeren."

Ans keek verbaasd op: "Wat ben je allemaal van plan?"

"We gaan je de schrik van je leven bezorgen, Ans."

* * *

Een uurtje later waren Granny en ik terug met de boodschappen. Twintig meisjes van De Bosheuvel stonden al op ons te wachten bij de winkel van Ans. Ik verdeelde ze in twee groepen. De kleintjes bleven bij Granny en mij in de winkel, om ogen en neuzen uit de pompoenen te zagen, en de grotere meisjes gingen met Ans mee naar de keuken van De Bosheuvel om alle pompoengerechten te maken. Met zoveel helpende handen kreeg elke pompoen zo een heerlijke bestemming.

Nadat de kleintjes en ik onze pompoenlampions klaar hadden, hadden we nog een belangrijk klusje te doen: reclame. De meisjes tekenden heksen, spoken, geraamtes en andere griezelige sprookjesfiguren op vellen papier, en ik schreef met mijn netste hanenpoten «Halloween feest in Weeshuis De Bosheuvel. Het kost 10 euro per persoon (5 euro als je verkleed komt), inclusief avondeten. Drinken zelf meenemen. Alcohol en Brusselse spruitjes zijn niet toegestaan. Het begint om 18:00 uur.»

We maakten kopieën en deelden ze uit aan alle inwoners van Polderdam. Zou het plan lukken? Heb je weleens een feest voor een heel dorp georganiseerd in een middag? Ik had nog nooit zoiets griezeligs meegemaakt. Er kan zoveel mis gaan. De pizza kan verbranden, de rijst is niet gaar, alles loopt in de pompoensoep, en het ergste is nog wel als je alles klaar hebt en er komt niemand.

Het was al bijna zes uur.

Er was nog niemand.

Aan ons had het niet gelegen. We hadden theelichtjes in de pompoen-lampions gedaan en ze overal om De Bosheuvel neergezet, het lied «Thriller» van Michael Jackson klonk uit de speakers, er stonden lange tafels met heerlijk eten en...

Verwaaid! We waren zelf nog niet verkleed.

Op de zolder van De Bosheuvel stond een grote kist met verkleedspullen. Snel renden we naar boven. In de haast grepen we maar wat. Pauline had een piratenmuts, een jas van een lakei, en een hoepelrok van een adellijke dame. Kleine Kitty had zo'n grote hoed op dat haar hele hoofd erin verdween. Petra en Marja waren twee prinsessen met hoge, witte pruiken op. Het was zo grappig dat we het uitproestten van het lachen. Vlak voordat we naar beneden gingen, zei Zoraja: "Zelfs als er niemand komt, hebben we toch het leukste feest van het jaar. Ik heb nog nooit zo gelachen."

Maar toen we beneden kwamen, was het VOL. Iedereen was verkleed, griezels en gruwels dansten met elkaar, en iedereen vond het eten heerlijk. Polderdam was voor één keer niet het saaiste dorp van Nederland.

Aan het einde van de avond had Granny een hoge hoed vol bankbiljetten, zodat Juf Galsteen de eindjes

weer aan elkaar kon knopen en Ans de volgende dag weer verse groenten kon bestellen.
Helaas komt aan elk avontuur een einde, zelfs aan dit griezelverhaal.
Het allerergste hadden we tot het laatst bewaard: een stapel afwas waar je eng van werd.

Manieren en Wijzen (Deel 1)

Gisterenochtend lag er een brief uit Hoehétidan in de bus, met het zegel van de President, het stempel van de regering, en een sticker van de postbode dat ze er niet genoeg postzegels op hadden geplakt.

Granny zat er behoorlijk mee in haar maag. Ze las de brief wel drie keer door. Ondertussen werden haar thee en haar gebakken eitje koud.

"Kan ik je ergens mee helpen, Granny?", vroeg ik.

Granny zuchtte eens diep, vouwde de brief op en begon aan haar ontbijt: "Ik denk het niet, Meg. Dit is zo'n ingewikkelde, gecompliceerde opdracht dat ik me serieus afvraag of het niet tijd wordt dat ik mijn ontslag ga indienen als superheld. Leuke mensen in Hoehétidan, daar niet van, maar wat niet kan, dat kan niet."

"Ik dacht dat, met een superheld in de buurt, niets onmogelijk was.", grinnikte ik.

Granny hield de brief in de lucht: "Nou, DIT is onmogelijk. Weet je wat ze vragen? Of ik de essentie van het leven even in begrijpelijke taal aan de Hoehétidanse Hotemetoten uit kan leggen, zodat ze er bij de komende verkiezingen rekening mee kunnen houden."

Op dat moment klonk er een oorverdovend kabaal in de achtertuin. Alsof een startende maanraket en de Rolling Stones een wedstrijd deden wie het meeste lawaai konden maken. Ze wonnen allebei. Zelfs met mijn vingers in mijn oren kon ik mezelf niet horen denken, zo'n herrie. Granny, met haar supergehoor, pakte uit haar handtas een paar witte wolkjes, die ze in haar oren stopte. Ze gaf er ook een paar aan mij, en toen kon ik opeens horen wat ze zei: "Fluisterwatten."

Het lawaai stopte, de achterdeur ging open, en een bekend gezicht verscheen: "Goedemorgen, Granny. Goedemorgen, Meg. Wat ruikt het hier heerlijk naar thee en gebakken eitjes. Een tovenaars zou er honger van krijgen."

Het was Jozef, de tovenaars van de Balkan. Voor deze speciale gelegenheid had hij zijn mooiste kleren aangetrokken: groene meloenen als schoenen, een gele jurk van bananenschillen, en op zijn hoofd had hij een punthoed van rode, witte en blauwe bloemen.

"Heb je al ontbeten, Jozef?", vroeg Granny.

Dat was natuurlijk een overbodige vraag. Jozef keek naar ons ontbijt als een hongerige wolf naar zeven smakelijke geitjes. Ik stond op om een extra eitje te bakken.

Jozef zette een plastic voorraaddoos op de keukentafel: "Heerlijk. Een gebakken eitje op brood, daar heb ik echt zin in. Waar ik vandaan kom, de Balkan, hebben ze me goede manieren geleerd: als je iets krijgt, is het netjes als je ook iets terug geeft. Kijk eens. Fruitsalade, van vers fruit dat ik vanmorgen zelf heb geplukt. De druiven komen uit Zuid-Frankrijk, de kiwi's uit Nieuw-Zeeland, de ananas heb ik uit Hawaï gehaald en de kersen zijn uit de boomgaard van Boer Gerben."

Dat was een heerlijke verrassing. Met smaak aten Granny en ik een bakje fruit, terwijl Jozef zijn gebakken eitje liet verdwijnen.

"Wat kom je doen, Jozef?", vroeg Granny.

Jozef haalde een brief uit zijn binnenzak: "Ik heb een opdracht van Prinses Dotje en Prins Poetskatoen. Volgende maand zijn er verkiezingen, en ze willen weten wat ze moeten doen. Het volk van Lapland wil het liefst de hele dag alleen maar eten en niets doen, maar als ze dan te dik worden en in het ziekenhuis belanden, dan mopperen ze dat de Prinses maatregelen moet nemen. Je weet dat Prinses Dotje zelf problemen had met haar gewicht."

» Aan de andere kant van de grens was het juist omgekeerd. Het volk van Dekenland had geen werk en niets te eten, en als ze dan flauwvielen van de honger, mopperden ze dat Prins Poetskatoen niets deed. Nu de Prins en de Prinses getrouwd zijn, wijzen de inwoners van Lappendekenland naar elkaar, en niemand weet wie gelijk heeft."

Granny snapte het probleem, maar ze snapte niet waarom Jozef haar hulp nodig had. Jozef legde het eenvoudig uit: "Prinses Dotje wil eigenlijk de essentie van het leven weten. Leven we om te eten en te luieren, of om hard te werken en honger te lijden? Als we dat weten, kan de Prinses een wet maken en iedereen dwingen om te doen wat goed voor ze is."

Granny liet de brief uit Hoehétidan zien: "Het lijkt wel toeval. De President van Hoehétidan had dezelfde vraag. En omdat niemand het antwoord weet, laten ze Super Granny het lekker oplossen. Nou, ik weet het ook niet."

Ik wist niet eens wat «essentie» was. Ik pakte het woordenboek erbij, maar daarmee werd het ook niet duidelijker. Ik las het voor: "Hier staat: «Essentie: in de grond, in wezen», maar wat dat betekent, dat staat

er niet bij."

"Het is de kern, de filosofie, datgene waar alles om draait.", legde Granny uit: "De essentie van naar school gaan is dat je er een diploma kunt halen waarmee je een baan kunt krijgen. De essentie van een baan is dat je geld kunt verdienen waardoor je voor jezelf kunt zorgen. Natuurlijk is het ook prettig als je het leuk vindt op school of bij die baan, maar zonder dat diploma zou niemand naar school gaan, en als je er geen geld voor zou krijgen, dan zou niemand werken. Wat is de essentie van ontbijten?"

Dat wist ik: "Energie, bouwstoffen en vitamines binnen krijgen, zodat je gezond blijft en avonturen kunt beleven. Maar het is ook fijn als het ontbijt lekker is. Een gebakken eitje en een bakje fruitsalade, dat smaakt als een feestmaal. Als het lekker is, dan eet je met plezier. Dus de smaak en het plezier van samen eten is volgens mij ook een essentie van het ontbijt. Misschien zit er wel genoeg energie en vitamines in paardenvijgen, maar die ga ik echt niet eten."

"Snap je dat het niet zo eenvoudig is?", zuchtte Granny: "Zelfs de essentie van een ontbijt is al lastig om uit te leggen. Laat staan met het leven. De ene wil dit, de ander wil dat, en de superhelden mogen er weer voor zorgen. Ik denk dat ik maar ontslag neem."

"Een goed plan, Granny.", zei Jozef: "Ik heb er ook genoeg van. Ik ga lekker ergens op een berg wonen. Laat de rest van de wereld het maar uitzoeken."

Granny stond op: "Ik ga gelijk mijn koffer pakken."

Wat? Granny neemt ontslag? En ik dan? En alle lezers van onze avonturen? Die willen natuurlijk ook Super Granny 6 lezen.

"Ontslag? Geef je je zomaar gewonnen, zonder slag of stoot? Ben je niet bang dat de President van Hoehétidan je op het matje zal roepen?", piepte ik benauwd.

Granny haalde haar schouders op: "Ik hoef me nergens voor te schamen, Meg. Ik heb altijd mijn uiterste best gedaan. Dan hoef je nergens bang voor te zijn. De regering van Hoehétidan zoekt maar fijn een superheld die beter is dan ik. Ik stop ermee. Het is genoeg geweest. De essentie van het leven is dat ik er genoeg van heb om mijn leven voor anderen te geven. Ik ga met je mee, Jozef. We gaan lekker samen op die berg wonen. Geef me tien minuten, zodat ik even mijn koffertje in kan pakken. Daarna kunnen we gaan."

Ik probeerde wanhopig om Granny op andere gedachten te brengen: "Ik vind dat je het niet zo snel op moet geven, Granny. Als je maar genoeg je best doet, is er voor alles een oplossing, zelfs voor het moeilijkste probleem. Luister maar:

» De essentie van naar school gaan is een diploma, zodat je een baan kunt krijgen. De essentie van een baan is geld verdienen, zodat je eten kunt kopen. De essentie van eten is dat je in leven blijft. Dus alles wat we doen, alles waar we de hele dag zo druk mee zijn, is gewoon omdat we in leven willen blijven. Zie je dat het best eenvoudig is?"

"In leven blijven... Leuk bedacht, Meg, maar... wat is dan de essentie van dat leven? Dat is nou precies de vraag.", zei Granny.

"Kan je dat niet aan Mijnheer en Mevrouw van Daale vragen? Die weten altijd alles.", stelde ik voor.

Dat vond Granny een slim idee. Ze ging weer zitten en pakte haar telefoon. Ik schonk nog een kopje thee in.

Mijnheer van Daale zei: "Als ik iets niet weet, dan vraag ik het altijd aan het Orakel van Delphi, in Griekenland. Die weet alles. En daarna vraag ik het aan mijn vrouw; die weet altijd alles beter."

Mevrouw van Daale zei: "Je zou het ook aan De Wijze uit het Oosten kunnen vragen, maar ik weet eigenlijk niet waar je die kunt vinden. Het schijnt dat hij op een berg woont, maar zo afgelegen dat hij niet eens een postcode heeft."

"Kan je dan het Orakel van Delphi even voor me bellen, Mijnheer van Daale?", vroeg Granny.

Een seconde later klonk er een vrouwenstem uit de telefoon: "Goedendag. Dit is het automatisch antwoordapparaat van het Orakel van Delphi. Wij zijn verhuisd. We heten nu Het Orakel van Delft en we zitten in het gebouw van de Universiteit. Zo kan je ook goedkoper bellen, tegen lokaal tarief. Het nummer is..."

Razendsnel schreef ik het nummer op en belde het met Granny's telefoon. Een seconde later klonk er een mannenstem uit de speaker: "Goedendag. Dit is het Orakel van Delft, voor het antwoord op al uw vragen. Zoals u weet, is goede raad duur, dus het bellen met dit nummer kost 123 euro per minuut. Druk 1 als u een vraag heeft waarop het antwoord «nee» is. Druk 2 als u een vraag heeft waarop het antwoord «ja» is..."

En toen werd het stil.

"En als ik een andere vraag heb?", vroeg ik.

"Dan moet je dat maar lekker aan een ander vragen.", zei het Orakel van Delft.

Nou, daar werden we niet veel wijzer van. We hingen maar snel op.

"Het ziet er naar uit dat we naar De Wijze moeten reizen.", zei Jozef.

"Weet je dan waar De Wijze woont?", vroeg Granny.

Jozef wist het: "Hij woont in een klooster, boven op een berg in de Himalaya. Trek maar een warme jas aan. Het is koud daar, om deze tijd van het jaar."

Ik wist niet precies wat een Himalaya was, maar het klonk ver weg. Ik vroeg nieuwsgierig: "De Himalaya? Hoe komen we daar? Met de tram?"

"Nee, daar stopt geen tram. De Himalaya is een gebergte, zo groot als half Europa. Het ligt in Azië, tussen China en India. Daar stopt geen tram, en vliegtuigen kunnen er ook niet landen. We gaan lekker met mijn reiskoffertje, dan zijn we er in een paar minuten."

Dat rook naar een spannend avontuur. Snel trok ik een warme jas aan. Voor de zekerheid stopte ik ook een paar dikke wanten en een wollen muts in mijn rugzak. Mijn schrift, mijn vulpen... Niets vergeten?

"Zullen we iets meenemen voor De Wijze? Als we van hem een antwoord krijgen, dan is het wel zo beleefd als we ook iets teruggeven.", bedacht ik hardop.

"Dat is een uitstekend idee, Meg.", zei Granny: "We nemen een maaltje Brusselse spruitjes voor hem mee. Als je elke dag tussen de Chinese kool en de Indiase kerrie zit, dan is een pannetje verse Hollandse groente vast een welkome afwisseling."

Jozef pakte zijn plastic voorraaddoos met wat er over was van de fruitsalade: "Dan neem ik wat vers fruit voor hem mee. Als je op een koude berg woont, dan kan je vast wel wat vitamine C gebruiken."

Voordat we vertrokken had Granny nog een vraag voor Jozef: "Kan je, alsjeblieft, eerst die uitlaat repareren? Met al dat lawaai krijg ik straks alle burens op mijn dak."

Jozef trok een moeilijk gezicht: "Dan heb ik een lasapparaat nodig en een flink stuk rakettschild. Dat gat is zo groot als een soepbord."

Granny rommelde even in de koelkast en vond iets beters: "We hebben nog een pannenkoek over van gisteren. Met een paar lepels kleverige suikerstroop plakken we hem zo over het gat."

Met belangstelling keek ik hoe Jozef en Granny samen de uitlaat repareerden. Het werkte prima. De motor spinde als een kat voor de kachel. We konden vertrekken.

* * *

Een tijdje later stonden we voor het klooster waar De Wijze uit het Oosten woonde. Het leek wel een gevangenis, gemetseld van de grijze rotsblokken waar ook de rest van de bergtop van gemaakt was. Geen vrolijke gordijntjes voor de ramen, geen fleurige plantjes in de tuin, zelfs geen likje verf op de kozijnen. Granny en Jozef hadden gezegd dat ze, na hun ontslag, lekker ergens op een berg gingen wonen. Nou, dan woonde ik toch liever in Polderdam.

De Wijze zat op een grote, platte steen, naast de voordeur. Hij zat daar, met zijn ogen dicht, in kleermakerszit, met zijn handen op zijn knieën, zonder ook maar een haar te bewegen. Dat van dat haar, da's niet zo raar, want hij was zo kaal als de Polderdamse polder op Nieuwjaarsdag. Hij woonde hier zo afgelegen dat hij zelfs geen postcode had. Spring je dan enthousiast een gat ik de lucht wanneer er iemand op bezoek komt? Nee, hoor. De Wijze bleef gewoon stom op zijn steen zitten nadenken.

Granny fluisterde: "Ssst. Je mag De Wijze niet storen bij zijn diepste gedachten."

Granny en Jozef hadden goede manieren geleerd. Als iemand met iets belangrijks bezig is, dan is het onbeleefd om hem te storen. Dan wacht je netjes totdat je aan de beurt bent.

En dan wacht je nog iets langer.

En dan wordt je natuurlijk niet ongeduldig als die Wijze daar maar als een bevroren standbeeld blijft zitten.

"Blijf beleefd, al doen de mensen nog zo vreemd.", zegt Granny altijd. De een heeft alleen aandacht voor de TV, de ander ziet niets anders dan het scherm van zijn telefoon, een derde vergeet alles als hij achter de computer zit. Maar hier zat iemand die vergeten was hoe je ook alweer moest praten. Moest ik hem dan niet beleefd een handje helpen door het goede voorbeeld te geven en me voor te stellen?

Nee.

Megan Havervlok laat geduldig zien dat ze beleefd kan wachten totdat ze een ons weegt. Granny heeft mij goede manieren geleerd.

Er was één probleem: De Wijze had zelf helemaal geen goede manieren geleerd. Hij liet ons gewoon wachten, alsof wij totaal onbelangrijk waren. Zelfs een wenkbrauw optrekken was nog teveel moeite voor hem. Hij deed gewoon alsof we niet bestonden. Verwaaid! We hadden toch zeker niet voor Jan Boterletter die hele reis gemaakt?

Zoals gebruikelijk in Azië hing er naast de voordeur een windgong, een stuk of tien stukken bamboe van verschillende lengtes die zachte tonen maken in de wind. Het ding hing daar al die tijd doodstil, want het was windstil. Opeens begonnen de bamboestokken zachtjes te tingelen. Het was alsof de deurbel vertelde dat er bezoek was.

Terwijl hij zijn ogen gesloten hield, fluisterde De Wijze iets in een vreemde taal, alsof hij een diner voor vier personen bestelde bij een afhaalchinees.

Granny fluisterde de vertaling in mijn oor: "Hij zegt: «Als de windgong tingelt zonder wind, dan zijn de geesten van de voorvaderen in de buurt.» Dat vind ik eigenlijk niet zo vreemd, want dichterbij de hemel kan je niet zijn. Als je goed luistert, kan je de geesten horen fluisteren. Hoor je het? De ene geest vertelt de andere een geestige mop..."

Nou, als de geesten van de voorvaderen tingelen dat ze voor de deur staan, dan is het zeker niet onbeleefd als wij hetzelfde doen, dacht ik. Ik maakte een beleefde buiging en zei: "Goedendag. Ik ben Megan Havervlok. Dit zijn Super Granny en Jozef, de tovenaars van de Balkan. Wij hebben een vraag voor De Wijze, en we hebben fruitsalade en een maaltje Brusselse spruitjes voor hem meegebracht."

Opeens sprong De Wijze overeind, boog diep, pakte mijn hand met allebei zijn handen en zei: "Welkom op het Dak van de Wereld, Megan Havervlok. Het spijt me dat ik jullie niets aan kan bieden. Ik heb alleen gesmolten sneeuw en yak melk, en ik heb ook maar één kommetje. Er komt hier niet vaak bezoek, moet je weten. Hoe wist je trouwens dat ik dol ben op Brusselse spruitjes?"

Granny zei: "Dat was niet zo moeilijk. In Nederland is iedereen dol op Brusselse spruitjes. Ze zitten vol energie, bouwstoffen en vitamines, alles wat een mens nodig heeft om gezond te blijven."

De Wijze haalde het deksel van het pannetje, snoof de heerlijke geur op, en begon dankbaar te smikkelen: "Dank je, Super Granny, voor dit kostbare geschenk. De filosofie van De Wijze zegt: «als je iets wilt, dan zal je er ook iets voor terug moeten doen». Dat betekent automatisch dat ik iets terug moet geven als ik iets krijg. Wat kan een monnik, zonder andere bezittingen dan zijn kled, aanbieden? Ik kan mijn kennis delen. Jij als superheld hebt vast veel plezier van mijn goede raad."

» Als de marsmannetjes aanvallen, wat doen we dan? Ik heb zojuist de oplossing bedacht: we sturen een reuze blikopener de ruimte in. Daarmee maken we hun vliegende schotels open alsof het blikjes kattenvoer zijn."

Dat vond ik slim bedacht. Daar zou ik nooit opgekomen zijn.

De Wijze kon blijkbaar ook een beetje gedachten lezen. Hij zei: "Ik zie dat je twijfels hebt. Je staat op een punt in je leven waarop je je afvraagt welke kant je op moet."

» Zie je dit pad? Als ik naar links ga, dan kom ik op plaatsen waar ik al geweest ben. Dodelijk saai. En als ik naar rechts ga, loop ik het onbekende tegemoet. Dodelijk gevaarlijk. Dus ik denk dat ik het beste maar gewoon stil kan blijven zitten."

Jozef en Granny knikten bewonderend: "Dat is inderdaad een goede raad, en ook niet duur want de Brusselse spruitjes waren in de aanbieding. We vroegen ons vanmorgen inderdaad af of we niet beter op een berg konden gaan wonen. Het is fijn om te horen dat De Wijze dat een goed plan vindt."

Ik wist niet goed wat ik daarop moest zeggen. Links af is dodelijk saai en rechtsaf is dodelijk gevaarlijk, dus je kunt maar beter stil blijven staan? Stilstaan is achteruit gaan, zeggen ze.

Als Granny en ik de voordeur uit gaan, dan kunnen we in de buurt blijven, op plaatsen waar we al eens geweest zijn en genieten van de mooie tuinen, parken en weilanden, of we kunnen naar onbekende plaatsen gaan om te genieten van nieuwe avonturen. Als ik stom aan de keukentafel blijf zitten, dan zie ik alleen maar stomme sommen. Ik vond het maar een rare raad. Maar dat durfde ik niet tegen De Wijze te zeggen. Hij had jaren nagedacht over elk woord, en ik deed maar gewoon wat ik leuk vond. Ik kon vast veel leren van De Wijze.

"Wij zijn hier gekomen omdat we een vraag hebben voor De Wijze.", legde Jozef uit.

"We hoopten dat De Wijze ons met zijn wijze raad kon helpen.", zei Granny.

De Wijze knikte: "Als je iets wilt, zul je daar iets voor terug moeten doen. Als je een antwoord van De Wijze wilt, zul je De Wijze eerst moeten verslaan."

Nou, dat leek niet zo moeilijk. Links van me stond Jozef, de tovenaars van de Balkan. Die verandert prinsessen in kikkers. Rechts stond Super Granny. Die slaat een berg als deze in één klap tot gruis. Het

was drie tegen één. Hoe moeilijk kan het zijn om een oude, kale monnik een draai om zijn oren te geven?

Josef sprak als eerste: "Je bent in alles beter dan ik, Wijze. Zelfs in mijn dapperste droom kan ik niet tegen je op."

Granny boog haar hoofd: "Kennis is macht, Wijze. Met jouw machtige kennis zou je gewoon mijn superkrachten tegen me gebruiken. Nederig buig ik mijn hoofd en geef mezelf gewonnen."

Ik kon het niet geloven. Hadden we die hele reis voor niets gemaakt? En prinses Dotje dan? En de President van Hoehétidan? Laten we die zomaar in de kou staan? En het ergste van alles was: als De Wijze ons niet vertelt wat de essentie van het leven is, dan nemen Jozef en Granny ontslag. Dan is het afgelopen met avonturen beleven. Dan zou Super Granny 5 het laatste boek in de serie zijn.

Dat nooit!

Ik keek De Wijze diep in zijn ogen en zei: "Paulus Lovang, de trainer van de FC Polderboys zegt altijd: «We hoeven de Champignons League niet te winnen, maar we willen wel op het veld staan.» Ik ben niet bang om het tegen De Wijze op te nemen. Het lot van de mensen in Hoehétidan en Lappendekenland hangt af van het antwoord op onze vraag. Ik ga niet weg voordat ik alles gedaan heb wat ik kan om dat antwoord te krijgen.

» Kom maar op, als je durft."

Manieren en Wijzen (Deel 2)

In Super Granny 4 had ik veel geleerd van een wedstrijd Oosters Tapijtvechten tussen Super Granny en Hu Ga Ti, de kampioen van Azië. Als De Wijze me aan zou vallen met de Kraanvogel of de Kung Fu Panda, dan had ik in ieder geval een kans. Ik nam de positie in zoals ik Hu Ga Ti dat had zien doen, met mijn rechterhand vooruit, handpalm omhoog, duim gestrekt, vingers aaneengesloten, en wenkte twee keer met mijn vier vingers, het teken «ik ben niet bang».

De Wijze lachte spottend als een ekster: "Kijk eens aan. De muis brult als een leeuw. Mijn voorouders hadden een spreekwoord: de ekster kan dromen dat hij een kraanvogel is, maar hij zal er nooit een worden."

De windgong tingelde vrolijk, alsof de geesten van de voorouders er eens goed voor gingen zitten. Ze hadden op deze kale berg de laatste honderd jaar natuurlijk bitter weinig beleefd.

Ik lachte spottend terug: "Als je denkt dat het wijs is om onduidelijke antwoorden te geven, dan ben je niet goed wijs. Waarom zou ik een kraanvogel willen zijn?"

De Wijze legde het uit: "Iedereen wil een kraanvogel zijn. De kraanvogel is snel, mooi, elegant en sterk. Zijn snavel is een zwaard dat gehakt maakt van elke tegenstander."

Ik liet mijn vulpen zien, de prachtige pen die ik na een fantastisch avontuur van Sinterklaas had gekregen, de pen waarmee ik al onze avonturen opschrijf. Ik zei: "Mijn pen is machtiger dan het zwaard van de kraanvogel. Waarom zou ik een stomme kraanvogel willen zijn? Ik ben Megan Havervlok. Mijn woorden zijn snel en krachtig, sierlijk en prachtig, en zo grappig dat je er vaak hardop om moet lachen. De kraanvogel droomt vast dat hij mij is."

Zo.

Steek die maar in je zak.

Oeps... Dat oranje monnikskleed had helemaal geen zakken.

De Wijze was stil als een kraanvogel op goudvissenjacht. Het was zijn manier om te zeggen: "Denk na, Megan Havervlok!"

Weer tingelde de windgong. Alsof de voorouders wilden zeggen: "DENK NA!"

Opeens begreep ik dat rare verhaal van die vreemde vogels. Het was een metafoor, een beeld dat je oproept om iets anders duidelijk te maken. Die spottende ekster met haar grote mond, dat was ik. De Wijze was die sierlijke kraanvogel. Eerst lachte hij me uit omdat ik, de domme kleine ekster, dacht dat ik van de sterke, wijze kraanvogel kon winnen. En toen, met mijn vlammeende vulpen, mijn scherpe snavel, en mijn woeste woorden, maakte ik gehakt van hem.

Oeps.

Dat was natuurlijk niet zo aardig. Als iemand je aanvalt, dan is je eerste reactie om jezelf te verdedigen, bijvoorbeeld door nog harder terug te slaan, maar als je dan even rustig tot tien telt, en Granny is erbij, dan denk je weer aan het avontuur met Hu Ga Ti, kampioen Oosters Tapijtvechten. Maak van de ander geen tegenstander.

Ik maakte een diepe buiging voor De Wijze en zei: "Het is een eer en een voorrecht om van De Wijze te leren over de kraanvogel. Dank voor het compliment. De voorouders hadden het mis. Dankzij Granny en haar vrienden is de kleine ekster Megan Havervlok een kraanvogel geworden. Het bewijst dat met de lessen van De Wijze niets onmogelijk is."

Dat was slim bedacht. De Wijze glom van trots. Gebruik de kracht van je tegenstander en doe er je voordeel mee.

Als je iemand een klap geeft, kan je er een terug verwachten, maar als je in plaats daarvan een complimentje uitdeelt, dan krijg je er soms ook een terug. De Wijze trapte in de val die ik voor hem had opgezet.

"Jij bent geen ekster, Megan Havervlok. Eksters zijn zwart-wit. Jij bent kleurrijk, met je blauwe broek, je gele pet en je rode T-shirt."

"Jij bent ook kleurrijk, Wijze, met je mooie oranje kleren.", zei ik.

Zelfs op een berg in de Himalaya kom je fans van het Nederlands elftal tegen.

"Je bent niet bang om het tegen De Wijze op te nemen. Hoe komt dat?"

"Pffff, gemakkelijk. Met een superheld als Granny in de buurt hoef je nergens bang voor te zijn. Als je je

best hebt gedaan, is het geen schande om te verliezen. Ik heb altijd hard gewerkt, veel geleerd, en vaak gelachen. Als De Wijze mij dan toch verslaat, dan is het een eer om me te mogen meten met een sterkere, want daar kan ik alleen maar van leren. Je hoeft de Champignons League niet te winnen, als je maar je best doet om zo goed mogelijk te spelen. Ik kijk er niet tegenop; ik kijk er naar uit. Angst is een cadeau van Moeder Natuur waardoor we harder weg kunnen rennen, maar als je blijft staan kan je zomaar in een fantastisch avontuur belanden. Eksters vliegen weg. Ik niet. Ik wil liever dat avontuur."

De windgong tingelde dat het gevecht afgelopen was. De Wijze stond op en maakte een buiging: "Heeft iemand je wel eens verteld dat je behoorlijk slim voor je leeftijd bent? Het juiste antwoord was niet «versla De Wijze», maar «versla jezelf». Als er twee vechten, verliezen ze allebei. Niet vechten levert twee winnaars op. Je gaf het enige juiste antwoord. Daarom mag je nu je vraag stellen. De Wijze zal hem beantwoorden."

Ik was verbaasd, maar greep de kans gelijk: "De vraag is: wat is de essentie van het leven? Waarom leven we, en waarom doen we zo ons best om in leven te blijven? Kortom: waar draait het om?"

De Wijze werd er stil van. Het was geen vraag waar je zo 1-2-3 even vlug een antwoord op gaf, maar om er nou een uur over na te gaan zitten denken, dat leek me nou ook weer niet nodig.

Eindelijk besloot De Wijze om zijn machtige kennis met ons te delen: "Ik heb de afgelopen honderd jaar over die vraag nagedacht. Het is onmogelijk om er een antwoord op te geven. Voor de een is geld verdienen de essentie van het leven, de ander wil de top bereiken, en een derde wil bewonderd worden. Sommigen leven voor hun kinderen en kleinkinderen, anderen geven hun leven voor hun land, en weer anderen schreeuwen elke zondag hun longen uit hun lijf voor hun voetbalclub. Voor mij, persoonlijk, is het verzamelen van kennis de essentie van mijn leven. Hoe meer ik weet, hoe rijker ik me voel."

Ik vond dat maar vreemd. Ik vroeg: "Goed. Vertel me dan eens wat de vierkantswortel van 123 is."

De Wijze keek verrast op: "Dat zou ik zo 1-2-3 niet weten. Ik heb alle vierkantswortels tot 111 uit mijn hoofd geleerd, maar door tijdgebrek ben ik niet verder gekomen. Waarom wil je dat weten?"

Ik knipoogde naar Granny en zei: "Kennis is macht, maar aan slimheid heb je meer. Op elke telefoon zit een rekenmachine. Die geeft me de vierkantswortel van 123 in minder dan een seconde. Waarom zou ik dat dan uit mijn hoofd leren? Als je werkelijk De Wijze bent, doe dan eens wijs en stel geen domme vragen meer."

De Wijze wilde niet toegeven dat hij behoorlijk dom deed: "De Wijze heeft zijn redenen. De gewone man kan de Filosofie van De Wijze niet begrijpen."

"Als De Wijze inderdaad zo wijs is, dan kan hij het uitleggen op eenvoudige wijze, zodat zelfs een meisje van acht het kan begrijpen.", zei ik.

"Het begrijpen van de essentie van het leven vereist een leven lang studeren en filosoferen.", zei De Wijze.

"Dan heb je verder niets aan dat leven gehad. Het lijkt me veel slimmer om gewoon lekker avonturen te beleven en veel te lachen. Dat is Granny's filosofie, en die begrijp ik uitstekend."

De Wijze keek eens uitgebreid op zijn neus: "De essentie van het leven is lachen en avonturen beleven? Zo eenvoudig kan het niet zijn, Megan Havervlok. Honderden jaren lang hebben duizenden wijzen gezocht naar de essentie van het leven. Er moet nog iets meer zijn. Lachen en avonturen beleven is niet genoeg. Dat is een leeg bestaan. Het leven moet betekenis hebben. Je doet het ergens voor, dat lachen en avonturen beleven. Anders kan je net zo goed een dolfijn zijn; die lachen de hele dag om niets."

Dat waren wijze woorden. Ik dacht er even over na. Natuurlijk wist ik het antwoord, maar ik zocht naar de juiste woorden om het De Wijze op eenvoudige wijze duidelijk te maken.

"Wil je de essentie van het leven in 200.000 woorden? Dat kan, hoor. Dan gaan we even op en neer naar Polderdam en halen we de vijf boeken van Super Granny voor je. Maar misschien is het handiger om de essentie van het leven gewoon in één woord samen te vatten. Zeg het maar."

De Wijze trok een rimpel van verbazing in zijn voorhoofd: "In één woord? Onmogelijk."

"Met een superheld als Granny in de buurt is niets onmogelijk, Wijze. Als je je hele leven in je dooie eentje op een berg gaat zitten, dan kom je er nooit achter hoe leuk het is om dingen samen te doen. In je eentje lachen of avonturen beleven is inderdaad een leeg bestaan. Maar samen..."

» Vanmorgen zei Granny: als je geen diploma zou krijgen, dan zou niemand naar school gaan, en als je er geen geld voor zou krijgen, dan zou niemand werken. Dat is niet waar. Ik leer elke dag belangrijke dingen, en ik leer ze niet omdat ik zo graag «gediplomeerd superheld assistente» wil worden. Granny werkt super hard als superheld, ze heeft nooit eens een middagje vrij, en ze krijgt er geen stuiver voor. De Wijze had gelijk, er moet «iets» zijn waarvoor we het allemaal doen. Granny en ik weten wat dat «iets» is. We doen alles samen.

» Als ik samen met mijn vrienden lach, dan hebben we veel meer plezier. Als ik samen met de meisjes van De Bosheuvel een fantastisch avontuur beleef, en aan het einde vinden we de gouden dukaten van Ridder Rudolf van Nistelrode, waarmee we het dak van ons weeshuis kunnen repareren, dan heeft ons avontuur betekenis, want we hebben iets bijzonders gedaan waar iedereen nog jaren plezier van heeft. En als ik Granny mag helpen, zodat zij als superheld anderen kan helpen, dan leer ik allerlei belangrijke dingen en we doen tegelijk allerlei belangrijke dingen voor anderen. Werken, leren, lachen, avonturen beleven, en «iets».

» Snap je het, Wijze? Snap je wat de essentie van het leven is? Of moet ik je eerst al onze avonturen een keertje voorlezen?"

De Wijze dacht eerst eens diep na, met zijn wijsvinger in zijn mond en zijn blik op de blauwe lucht. Blijkbaar hielp dat goed.

"Wat je probeert te zeggen, Megan Havervlok, is dat de essentie van het leven, in één woord, is: leren. Kennis verzamelen."

Ik schudde mijn hoofd: "Leren om het leren, kennis verzamelen om het verzamelen, net als in je eentje lachen, dat is een leeg bestaan. Je bent toch zeker geen woordenboek? Nee, Wijze. Het leven krijgt geen betekenis als je veel leert. Het krijgt pas betekenis als je leert om elkaar te helpen."

» Granny zegt altijd dat ik eerst mijn huiswerk en mijn schoolwerk moet maken. Daarna krijg ik als beloning een avontuur. Eerst leren en werken, dan lachen en avonturen beleven. Het werk dat je doet en de dingen die je leert, zorgen ervoor dat je daarna kunt genieten van datgene dat je het liefste doet."

De Wijze was niet dom. Hij begreep het uitstekend. Ik had het ook zo eenvoudig uitgelegd dat zelfs een meisje van acht het kon begrijpen: "Aha! Dus volgens de filosofie van Super Granny is de essentie van het leven: lekker doen waar je zin in hebt."

Ik schudde mijn hoofd: "Je moet echt onze avonturen lezen, Wijze. Weet je wat superhelden voor werk doen? Ze lossen zaken op die belangrijk zijn voor anderen, maar waar verder niemand tijd aan besteedt. Superhelden doen dat met plezier, en gratis."

» Sommige mensen hebben alles over om de top te bereiken. Als ze dan eindelijk zijn aangekomen op die berg, dan merken ze hoe ze zich vergist hebben. Ze hebben het hoogste bereikt, maar ze zijn zo eenzaam dat ze niet eens een postcode hebben. Ze hebben een leeg bestaan omdat ze alleen maar aan zichzelf kunnen denken.

» Mensen die hun leven geven voor hun kinderen, hun land of hun voetbalclub, die doen dat niet voor geld of zichzelf. Superhelden hebben een rijk leven, want ze doen alles voor anderen. Dat is het verschil. Dat is de essentie van het leven. Daar draait alles om.

» In één woord: liefde."

Het voelt heerlijk als iemand van je houdt. Misschien moet je eerst acht jaar in een weeshuis wonen om dat te kunnen begrijpen. Sommigen wonen hun hele leven in hun eentje op een berg, zonder erachter te komen wat ze missen. Misschien is het maar gewoon de gedachte van een meisje van acht: het fijnste wat er bestaat, is dat je van iemand kunt houden die ook van jou houdt.

Als je een superheld hebt die alles voor je over heeft, en als je zelf ook alles wilt doen wat je kunt om die superheld te helpen, zelfs klusjes in huis en stomme sommen, en die superheld geeft je terug wat voor jou het allerleukste is, avonturen beleven, dan begrijp je wat liefde is, en dan begrijp je de essentie van het leven.

Ik gaf Granny een dikke knuffel en zei: "Ik wil niet dat je ontslag neemt als superheld, Granny. Ik zal alles doen om je te helpen, want ik hou van je, en ik vind het heerlijk dat je ook van mij houdt."

Granny pinkte een traantje weg: "Dat heb je mooi gezegd, Meg. Ik heb me nog nooit zo belangrijk gevoeld, en trots, en heerlijk."

» Megan heeft gelijk, Wijze. Als iemand van je houdt, dan is al het andere opeens onbelangrijk; het heeft geen betekenis meer. Waarom zou ik op een berg willen wonen? De essentie van het leven is: gelukkig zijn. We hebben niet veel in Polderdam, maar we hebben genoeg, zelfs genoeg om met anderen te delen. Het is ons werk om anderen te helpen door belangrijke zaken op te lossen, terwijl we nieuwe dingen leren, fantastische avonturen beleven, en vooral veel lachen.

» Confucius zei ooit: «Alleen de wijste en de domste mensen veranderen nooit.» Werken, leren, lachen, en avonturen... Hoeveel van die vier windrichtingen beleef je zelf, hier op deze berg, Wijze? Zou het niet wijs zijn om eens iets anders te proberen?"

Oeps.

De Wijze had zijn hele leven geloofd in de filosofie van zijn voorouders, en binnen één minuut maakte

Granny er gehakt van. Zelfs de windgong was er stil van geworden.

De Wijze had een wijze les geleerd: "Euh... Ik heb vandaag iets belangrijks geleerd. Morgen ga ik eerst een avontuur beleven. Alleen dat lachen, dat zal niet meevallen. Ik bedenk nu opeens dat ik hier al mijn hele leven met een chagrijnige kop in een koud klooster honger zit te lijden. Dat is, eerlijk gezegd, niet erg wijs."

Jozef was het met hem eens: "Ga lekker een dagje met me mee naar Lappendekenland, Wijze. Ik ga Prinses Dotje het antwoord geven waar ze op zit te wachten: dwing de mensen niet om aan hun eigen gezondheid te werken. Als de een te dik is en de ander heeft honger, dan is het beste om ze te laten zien hoe leuk het is om samen te delen."

Granny vond dat een goed idee: "Het lijkt erop dat we onze ontslagbrief maar moeten verscheuren, Jozef. Dankzij Meg, en dankzij De Wijze, hebben we weer genoeg inspiratie voor nieuwe avonturen. Er zijn altijd anderen die hulp nodig hebben. Die hulp krijgen ze niet van de regering van Hoehétidan, want die zijn alleen maar met hun eigen verkiezingen bezig. Gelukkig zijn er superhelden waar ze terecht kunnen. En gelukkig hebben sommige superhelden een assistente die zoveel van ze houdt dat ze er echt alles aan wil doen om nog een boek vol avonturen te schrijven."

Granny gaf me een dikke knuffel terug: "Ik hou ook van jou, Meg. Je hebt gelijk: het is heerlijk om iets voor een ander te doen, maar het is nog veel heerlijker als iemand «dank je wel» zegt, door te laten zien dat ze er iets van heeft geleerd. Laat me die vulpen nog eens zien..."

Ik haalde mijn pen uit mijn jaszak en stak hem in de lucht.

"Zit daar nog genoeg inkt in voor Super Granny 6?", vroeg Granny.

Ik grinnikte: "Wat een domme vraag, Granny. Als de inkt op is, dan weet ik toch waar de inktpot staat? En als de inktpot leeg is, dan bellen we de mensen van Editorial Perdido en die sturen wel een nieuwe."

» Wat denk je zelf, Granny? Woon je liever hier, in je eentje, op een berg, met het mooiste uitzicht ter wereld? Of woon je liever met mij in Polderdam, met uitzicht op een hele serie nieuwe zaken die opgelost moeten worden?"

Granny grinnikte: "In Polderdam, natuurlijk. Daar is het in ieder geval een stuk warmer dan hier."

Stomme sommen... We komen eraan!

[noot van de mensen van Editorial Perdido: Wij houden ook van jullie, Granny en Megan. We zijn super blij dat we jullie avonturen mogen uitbrengen.

Er zijn geen prijzen voor gratis boeken. Al die literaire prijzen zijn alleen maar verzonnen door de boekenindustrie, zodat ze meer boeken kunnen verkopen. Dan prijzen wij jullie gewoon. Jullie zijn het beste dat er op kinderboekengebied te vinden is. Wat ons betreft zijn jullie 'verhaaltjes' (zoals Megan ze altijd noemt) rasechte literatuur. Wij kennen maar weinig schrijvers van zogenaamde 'literaire thrillers' die beter schrijven dan Megan, en van al die moordverhalen samen leren we minder dan van één avontuur van Super Granny. En het allermooiste is: jullie doen het niet voor het geld. Superhelden doen alles gratis.

Het is wel jammer dat zoveel van jullie lezers in Lapland wonen. Die doen het liefst niets anders dan eten en drinken. Een euro lappen voor een school voor de arme, hongerige kinderen in Dekenland Haïti? Dat is teveel gevraagd. Slechts één van de honderd lezers weet hoeveel plezier je voelt als je iets van je eigen rijkdom deelt met anderen, die niets hebben. Als jullie boeken de LiteratuurPrijs zouden krijgen, dan zou die school er morgen al zijn.

Het geeft niet. Het is niet nodig dat de hele wereld van je houdt. Het is genoeg als er één is die van je houdt, en wij houden heel veel van jullie. We beloven dus dat we ook nu weer onze uiterste best zullen doen om dit boek zo goed mogelijk uit te geven en aan zoveel mogelijk lezers aan te bieden. We hoeven de Champions League Literatuurprijs niet te winnen, maar we willen wel op de boekenplank staan.

Wat wordt de titel van Super Granny 6?

Megan had het al verklapt: «Stomme Sommen» Nou, op ons kan je rekenen. Kom maar op met die verhaaltjes...]